

Oriveden kaupungin tilinpäätös 2024

Kuva Pauli Noronen

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan katsaus toiminnasta ja taloudesta	1
1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	5
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa.....	8
1.4 Kaupungin henkilöstö	10
1.5 Ympäristötekijät	11
1.6 Muut ei-taloudelliset asiat	13
1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	14
1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	15
2. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta	17
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	19
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	19
3.2 Toiminnan rahoitus.....	21
4. Rahoitusasema ja sen muutokset	24
5. Kokonaistulot ja -menot	26
6. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous.....	27
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	27
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	28
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	32
6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	32
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	33
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	36
7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	39
7.1 Hallituksen esitys tilikauden 2024 tuloksen käsittelystä	39
7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	39
8. Talousarvion toteutuminen	40
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	40
8.1.1 Kaupunginhallituksen alainen toiminta	40
<i>Vaalit</i>	40
<i>Tilintarkastus</i>	41
<i>Kaupunkikehityspalvelut</i>	41
<i>Konsernipalvelut</i>	43

8.1.2 Lasten ja nuorten lautakunnan alainen toiminta	45
<i>Hallintopalvelut</i>	45
<i>Varhaiskasvatus</i>	47
<i>Perusopetus</i>	49
<i>Lukiokoulutus</i>	52
8.1.3 Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan alainen toiminta.....	55
<i>Hyvinvointipalvelut</i>	55
<i>Elämänlaatupalvelut</i>	57
8.1.4 Teknisen lautakunnan alainen toiminta.....	61
<i>Teknisten palvelujen hallinto</i>	61
<i>Tilapalvelu</i>	62
<i>Kunnallistekniikka</i>	64
<i>Vesihuoltolaitos</i>	65
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	67
8.3 Investointien toteutuminen	71
8.4 Rahoitusosan toteutuminen	77
8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	77
9. Tilinpäätöslaskelmat.....	79
9.1 Tuloslaskelma.....	79
9.2 Rahoituslaskelma.....	80
9.3 Tase.....	81
9.4 Konsernilaskelmat	83
10. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	87
10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskeva liitetiedot.....	87
10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	87
10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	88
10.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	89
10.5 Tasetta koskevat liitetiedot.....	91
10.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	96
10.7 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	97
11. Muut eriytetyt laskelmat	99
12. Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	110
13. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat.....	111

Kaupunginjohtajan katsaus toiminnasta ja taloudesta

Valtion- ja kuntatalouden kehitys

Julkinen talous velkaantui vuonna 2024 edelleen, vaikka sopeutustoimet pienentävät julkisyhteisöjen alijäämää. Inflaatio hidastui ja talouden kokonaiskysyntä elpyi vuoden loppua kohden. Suhdannenäkymä oli koheneva ja samalla korkotaso laski asteittain. Nämä tekijät tukivat yksityisen kulutuksen toipumista.

Yksityiset investoinnit supistuvat tuntuvasti vielä vuonna 2024. Asuinrakentaminen vähentyi edelleen jyrkästi ja epävarmat talousnäkymät supistivat myös tuotannollisia investointeja. Lähivuosina edellytykset investointien kasvulle kuitenkin paranevat. Sekä asuntojen rakentaminen että yritysten tuotannolliset investoinnit piristyvät.

Pitkään jatkunut heikko suhdannetilanne painaa työmarkkinoita. Vuonna 2024 työllisyys heikkeni ja työttömyys lisääntyi suhdanneluonteisesti.

Kuntatalouden ennustettavuus vuoden 2024 aikana oli vaikeaa, tiedossa oli, että kuntatalous tulee heikkenemään vuodesta 2023, mutta lopullisesta tilanteesta ei pystytty sanomaan mitään varmaa edes vuoden loppupuolella. Yleisestä taloustilanteesta tuli julki sekä hyviä että synkkiä uutisia, ja kuntatalouden neljännesvuositilastoissa näkyi jo vuoden mittaan poikkeuseriä monimutkaistamassa tilanteen tulkintaa.

Ennakoarvio kuntatalouden tilinpäätöksistä vuodelta 2024 on ennakoitua parempi. Kuntatalouden tasapaino heikkeni toiminnan ja investointien rahavirralla, sekä tilikauden tuloksella ja vuosikatteella mitattuna. Myös kuntien lainamäärä kasvoi. Tästä huolimatta toteutumaa vuoden 2024 kuntien talous kokonaisuutena oli kohtalaisella tasolla.

Oriveden kaupungin talousarvion tavoitteet vuodelle 2024

Talousarvion tavoitteita ohjaa valtuuston hyväksymä strategia, johon kaupungin toiminta ja tavoitteet perustuvat. Strategia sisältää yhdessä päättäjien, henkilöstön ja asukkaiden kanssa muodostetun vision, palvelulupauksen sekä kehittämistavoitteet vuoteen 2030 ja näitä toteuttavat valtuustokauden kärkitoimenpiteet. Kaupungin visio on ”Innostava Orivesi” ja palvelulupaus; ”Orivesi uudistuu ja toimii kestävästi”.

Strategian tavoitteet on jaettu kolmeen kokonaisuuteen:

1. Vahvistamme elinvoimaamme
2. Edistämme asukkaiden hyvinvointia
3. Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi

Strategialla vastataan muuttuvaan toimintaympäristöön ja kunnan roolin muutokseen tulevaisuudessa.

Kaupungin toiminta ja talous

	<u>Toteuma 2023</u>	<u>Toteuma 2024 / muutos %</u>
Toimintakulut	33,28 m€	34,72 m€ (4,3 %)
Toimintatuotot	10,59 m€	11,05 m€ (4,4 %)
Toimintakate	22,67 m€	23,64 m€ (4,3 %)
Verotulot	21,87 m€	21,77 m€ (- 0,4 %)
Valtionosuudet	5,53 m€	5,60 m€ (1,3 %)
Vuosikate	4,68 m€	3,26 m€ (- 30,2 %)
Tilikauden ali/ylijäämä	1,61 €	- 0,27 m€ (-116,9 %)
Investoinnit	5,59 m€	4,21 m€ (-24,69 %)
Lainat / asukas	2 387 e/asukas	2 642 e/asukas (10 %)
Tase ali/ylijäämä	8,72 m€	8,45 m€ (-3,2 %)

Investointi ja kehittämishankkeita

- Rovastinkankaan koulun laajennuksen valmistelu. Valtuusto linjasi kesäkuussa laajennuksen kokonaisuuden, loppuvuoden aikana suunnittelu eteni ja hankkeeseen haettiin valtion rahoitusta ja hankkeen toteutus on talousarviossa vuosille 2025-2026.
- Kultavuoren koulun kansainvälisen yhteistyön eTwinning-projekti palkittiin Suomen alakoulujen parhaana.
- Kaupungin brändi-strategia hyväksyttiin.
- Kaupungin markkinointisuunnitelma uudistettiin.
- Asematien perusparannus ja kevyenliiketeen väylän rakentaminen valmistui. MAL-yhteishanke kaupunki – ELY 50 /50.
- Oripohja-Nihuan työpaikka-alueen asemakaavan valmistelua jatkettiin.
- Valtuusto päätti tammikuussa, että kaupunki hankkii 68 hehtaaria metsämaata vaihtomaavaranoksi maakauppoja varten.
- Työllisyyspalvelu-uudistuksen suunnittelu valmistui vuoden 2024 aikana. Orivesi kuuluu Tampereen seudun työllisyysalueeseen. Uudistuksessa valtion työllisyystehtävät siirtyvät kunnille vuoden 2025 alusta lähtien. Tampereen seudun työllisyysalueen keskeinen tavoite on vahvistaa alueensa elinvoimaa yhteistyössä alueensa kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Tehtävien yhteensovittamisella edistetään kuntien ja alueen työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta, yritysten kasvua ja elinvoimaa sekä integroidaan työvoimaviranomaisen toiminta yhteen kunnan elinvoimapalveluiden kanssa. Sopimuksellisella palveluekosysteemikokonaisuudella pyritään hillitsemään kuntien työttömyys- ja toimeentulotukimenoja sekä vahvistamaan verotulokehitystä ja kasvua.
- Kaupungin, Tredun ja yritysten yhteistyötä toteutettiin kumppanuussopimuksen mukaisesti.
- Aurinkovoimalaselvitys valmistui kesäkuussa (ympäristöministeriön avustuksella).
- Tampereen kaupungin ja Oriveden kaupungin yhteishanke Kintulammi-Pukala-Teerijärvi retkeilyreittisuunnitelmaa koskeva ELY:n päätös tuli lainvoimaiseksi ja toteutus alkaa vuoden 2025 aikana.
- Edunvalvontatyötä Vt-9 perusparantamisen edistämiseksi jatkettiin tiiviisti. Alasjärvi-Käpykangas väli ei saanut rahoitusta valtion 2024 budjetissa. Hankkeen edunvalvontatyötä on jatkettu yhteistyössä Tampereen ja Kangasalan kaupunkien sekä Pirkanmaan liiton kanssa. Hanke on todettu Väyläviraston investointisuunnitelmassa yhdeksi kiireellisimmistä päätieverkon kohteista.

- Vt-9 tiesuunnittelu 4-kaistatieksi välillä Käpykangas-Orivesi on käynnissä Pirkanmaan ELY:ssä. Tähän liittyvä rinnakkaistien asemakaava Orivesi (Hankaloilo)-Oritupa hyväksyttiin kesäkuussa valtuustossa.
- Rakennusjärjestyksen uudistamistyötä tehtiin, koska uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Uuden rakentamislain merkittävimmät muutokset rakennusvalvonnan kannalta liittyvät lupajärjestelmään, suunnittelijoiden ja työnohtajien pätevyyden toteamiseen, digitalisaatioon, vähähiilisen rakentamisen ja kiertotalouden edistämiseen sekä rakennustyönaikaisen valvonnan painotuksiin. Kaavoitus ja maapolitiikka jäivät sisällöltään odottamaan seuraavia uudistuksia.
- Tampereen kaupunkiseudun ja valtion väliseen MAL-sopimukseen sisältyy Haapamäen radan sähköistyksen suunnitteluvaraus.
- Kuhmoisten kunta liittyi Oriveden seudun kansalaisopiston palvelujen piiriin.
- Kaupunginhallituksen nimeämä toiminnan ja talouden ohjausryhmä valmisti kehittämissuunnitelman, joka käsiteltiin syksyllä kaupunginhallituksessa ja jonka perusteella käytiin yhteistoimintaneuvottelut työantajan ja henkilöstön edustajien kesken. Yhteistoimintaneuvottelujen tulos käsiteltiin kaupunginhallituksessa tammikuussa 2025. Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toimenpiteiden kautta kaupungin taloustilanne ja talousnäkymät ovat parantuneet, mutta silti tasapainotustarve jatkuu taloussuunnittelukaudella.
- Kyseessä oli viimeinen nykyisen valtuuston toimintavuosi ja kuntavaalit järjestetään huhtikuussa 2025 ja uusi valtuusto aloittaa toimintansa 1.6.2025.

Kuntayhteistyö

Tampereen kaupunkiseudun seutustrategia hyväksyttiin 2022. Vuoden 2024 painopisteitä olivat mm. MAL-sopimuksen valmistelu ja allekirjoitus, koulusegregaatiota ehkäisevien toimenpiteiden käynnistäminen ja seuranta, toisen asteen tutkintoon valmistavan koulutuksen kehittäminen yhteistyön kehittäminen kuntien ja hyvinvointialueen välillä oppilas- ja opiskeluholloissa, lukiokoulutuksen seudullisen tilannekuvan ja lukiokoulutuksen laatukriteerien laadinta sekä asukasosallisuutta tukevan Seutupaneelin jatkokehitys (hankerahoitus).

Business Tampere Oy:n toiminnan painopisteitä olivat mm. kasvuhakuisten yritysten liiketoiminnan ja kestävä kasvun tukeminen, kasvuinvestoinnit ja kansainvälistyminen sekä kaupunkiseudun lumovoi-man kasvattaminen. Näiden alla tuotetaan tavoitteita edistäviä palveluja ja tehdään kehitystyötä. Pirkanmaan EU-toimisto siirtyi syksyllä 2024 Business Tampereen Oy:n kautta organisoiduksi (aiemmin Tampereen kaupunki vastasi).

Pirkanmaan liiton tavoitteena on toiminnallaan edistää Pirkanmaan ja sen kuntien elinvoimaa ja yhteistyötä sekä ottaen huomioon kuntien erilaiset lähtökohdat. Pirkanmaan liiton tavoite on, että Pirkanmaa on kestäväällä tavalla elinvoimainen nyt ja tulevaisuudessa. Tavoitteena on vauras ja vastuullinen maakunta siten, että toiminnan vaikuttavuus näkyy Pirkanmaalla, Suomessa ja Euroopassa.

Pirkanmaan hyvinvointialue (Pirha), kunnat ja Pirkanmaan liitto ovat hyväksyneet puitesopimuksen yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteeksi. Yhteistyön tavoitteina ovat saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspintatehtävissä. Pirha on jatkanut palveluverkkouudistusta sekä talouden tasapainottamistyötä.

Yhteenveto

Oriveden kaupungin toimintavuosi 2024 oli taloudellisesti selkeästi talousarviota parempi ja tulos vain hieman alijäämäinen. Kaupunki järjesti kuntalaisten palvelut laadukkaasti ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Erityisen hienoa oli, että Orivesi pääsi asukasluvussa kasvuun usean vuoden miinusmerkisen muutoksen jälkeen. Kaupungin elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin kehittämishankkeita saatiin edistettyä ja henkilöstön työtyytyväisyys oli toteutetun kyselyn mukaan kokonaisuutena hyvällä tasolla.

Orivesi on viihtyisä ja turvallinen muuttovoittokaupunki hyvällä sijainnilla kasvukeskuksen naapurissa ja uskon, että meillä on hyvät mahdollisuudet pärjätä tulevaisuudessa. Kaupunki tarvitsee rohkeaa uudistumiskykyä, yhteistyökumppaneita ja verkostoja. Hyvällä yhteistyöllä asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen kanssa Orivesi on tulevaisuudessa entistä vetovoimaisempi paikkakunta ja hyvä paikka nykyisille ja uusille asukkaille ja yrityksille.

Esitän parhaimmat kiitokset Oriveden kaupungin henkilöstölle ja luottamushenkilöille sekä yhteistyökumppaneille arvokkaasta ja mittavasta työpanoksestanne, mitä olette tehneet vuoden 2023 aikana orivesiläisten asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen hyväksi.

Maaliskuussa 2025

Juha Kuusisto
kaupunginjohtaja

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuuston jäsenmäärä on kesäkuun 2021 kuntavaalien jälkeen 31. Poliittiset voimasuhteet vuoden 2021 lopussa olivat seuraavat:

Puolue	Paikkamäärä
Kansallinen Kokoomus r.p.	9
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	8
Suomen Keskusta r.p.	5
Perussuomalaiset r.p.	4
Vasemmistoliitto r.p.	3
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.	1
Vihreä liitto r.p.	1

Oriveden kaupunginvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Heidi Jakara (SDP).

Kaupunginhallituksessa on yhdeksän (9) jäsentä seuraavasti:

Puolue	Paikkamäärä
Kansallinen Kokoomus r.p.	3
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	3
Perussuomalaiset r.p.	1
Suomen Keskusta r.p.	1
Vasemmistoliitto r.p.	1

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana on toiminut Jussi Viljanen (KOK).

Kaupungin tili- ja vastuuvolliset viranhaltijat tulosalueittain ilmenevät toimintakertomuksessa. Kaupungin luottamushenkilöorganisaatio on kuvattu edellä olevassa kuviossa.

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön (VM) joulukuussa 2024 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden tilanne on käännekohdassa. Talouden näkymä on kohti nopeampaa kasvua ja taantuma on jäänyt taakse. Talous on kasvanut vuoden 2024 jokaisella neljänneksellä ja inflaatio on talttunut. Korot ovat alentuneet ja niiden odotetaan alenevan edelleen. Yritysten kustannuskilpailukyky kansainvälisillä markkinoilla on hyvä. Asuntojen kauppa on piristynyt ja rakentamisen syöksy päättynyt. Lisäksi työikäisen väestön määrä kasvaa maahanmuuton vuoksi. VM:n mukaan taloudelliseen tilanteeseen liittyy myös huonoja tekijöitä. Voimakkaampi kasvu kaipaisi tuekseen vahvempaa uskoa tulevaisuuteen. Kuluttajien ja elinkeinoelämän luottamus on noussut vuoden mittaan, mutta on edelleen keskimääräistä heikompaa. Kotitalouksien uskoa heikentää työttömyyden pelko. Työllisyys on heikentynyt, vaikka talous on kasvanut. Samalla työikäisiä on virrannut maahan runsaasti. Ilman vahvaa käännettä ja työn kysynnän kasvua työvoiman kasvu on lisännyt työttömyyttä.

VM arvioi, että käänne talouden kasvua tukevissa tekijöissä on jo niin vahva, että kasvu käynnistyy toden teolla vuonna 2025. Kasvun vahvistuminen alkaa kohentaa työllisyyttä ja lisää kotitalouksien ja elinkeinoelämän tulevaisuudenuskoa, mikä tukee kasvua entisestään. VM:n arvion mukaan kasvu jatkuu keskimääräistä nopeampana useamman vuoden. Koska heikompi työllisyys ja nihkeämpi yksityinen kulutus kurittavat julkista taloutta aiemmin arvioitua rajummin tänä ja ensi vuonna, julkisen talouden alijäämät ovat aiemmin arvioitua suurempia koko ennustejaksolla. Arvioiden mukaan julkisen talouden alijäämät pienenevät vuodesta 2025 alkaen ja velan kasvu alkaa hidastua suhteessa kokonaistuotantoon. Jos hallituksen sopima sopeutuskokonaisuus – hyvinvointialueiden ja kuntahallinnon omat sopeutussuunnitelmat mukaan lukien – toteutuu suunnitellussa määrin ja suunnitellussa aikataulussa eikä talouden kasvu yllätä negatiivisesti, velka vakiintuu suhteessa kokonaistuotantoon vuoteen 2027 mennessä.

VM:n mukaan Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja tänä vuonna myös yksityinen kulutus hieman laskee. Vuonna 2025 BKT kasvaa 1,6 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027.

Maailmantalouden kasvu on pysytellyt melko vahvana monista epävarmuustekijöistä huolimatta, ja näkymä ennustejaksolla on varovaisen toiveikas. Euroalueen talous elpyy kasvuun inflaation hidastuttua ja reaalitylojen kasvaessa, mutta näkymät ovat hyvin haastavat. Yhdysvaltojen talouden vahva veto jatkuu yksityisen kulutuksen kannattelemana, vaikkakin talouskasvu hidastuu ennustejaksolla. Kiinan kasvu hidastuu ennustejaksolla viennin elpymisestä huolimatta. Maailmantalous kasvaa 3,1 prosenttia kuluvana vuonna, ja kasvu hidastuu 2,9 prosenttiin 2025 ja edelleen 2,8 prosenttiin 2026. Euroalueen pidempään jatkunut hitaan kasvun vaihe päättyy kasvun elpymiseen ensi vuonna, kun inflaation hidastuminen ja melko vahva nimellispalkkakehitys tukevat yksityisen kulutuksen elpymistä.

VM:n taloudellisen katsauksen mukaan julkinen talous kehittyy vuoteen 2025 seuraavasti: Alijäämä ja velka: Julkisyhteisöjen alijäämä on vuonna 2024 4,2 % suhteessa BKT:hen. Velkasuhde nousee yli 82 %:iin BKT:sta ja kasvaa vähitellen 87 %:iin vuoteen 2029 mennessä. Menot ja tulot: Julkisen talouden menot kasvavat nopean inflaation ja heikon taloustilanteen vuoksi. Verotulot kasvavat maltillisesti, mutta omaisuustulot kasvavat voimakkaasti. Sopeutustoimet: Hallituksen toimet ja talouden elpymisen auttavat vähentämään alijäämää. Vuonna 2025 alijäämä on 3,5 % ja vuonna 2029 2,0 % suhteessa BKT:hen. Työllisyys ja työttömyys: Työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee

8,4 %:sta vuonna 2025 7,4 %:iin vuonna 2027. Kestävyyssvaje: Kestävyyssvajeen arvioidaan olevan 1,5 % suhteessa BKT:hen.

VM:n mukaan kuntahallinnon alijäämä syvenee vuosina 2025–2027 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen, mikä johtuu kulutusmenojen ja investointien kasvusta sekä valtionosuuksiin tehtävistä leikkauksista. Kulutusmenojen kasvu jatkuu hintojen nousun ja kunta-alan ansiokehityksen vuoksi, ja vuonna 2025 TE-palvelu-uudistus lisää menoja. Kuntahallinnon investoinnit kohdistuvat pääasiassa rakennuksiin, teihin ja perusinfrastruktuuriin, ja investointien tarveharkinta korostuu heikkenevän taloustilanteen ja kohonneiden rahoituskustannusten vuoksi. Valtion tulonsiirrot kunnille kasvavat TE-palveluiden järjestämisen myötä, mutta valtionosuuksiin tehdään leikkauksia. Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävien tulonlähde, mutta ne eivät riitä kattamaan kasvavia menopaineita. Kuntien ja kuntayhtymien sopeutustoimet painottuvat menojen kasvua hillitseviin toimiin, kuten yt-neuvotteluihin.

Suomen Kuntaliiton mukaan vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Näyttääkin siltä, että kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Menokasvu oli vuonna 2024 odotettua maltillisempaa. Toimintakate eli kunnan netto-toimintakulut kasvoivat 1,8 prosenttia ja peräti 130 kunnassa ne pienentyivät vuoteen 2023 verrattuna. Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Kunnat velkaantuvat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset. Kuluja laski myös kuntien työttömyysvakuutusmaksujen aleneminen. Lisäksi kuntien menot työttömyysturvan rahoittamiseen pienenivät.

Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa. Kertaluonteiset myynnit (mm. energia- ja vesihuolto-yhtiöiden) paransivat osaltaan tilikauden tuloksia. Ilman näitä myyntejä kuntien yhteenlaskettu tulos olisi jäänyt 300 miljoonaan euroon. Heikoimman tuloksen kuntajoukkoon sijoittuu useita isoja ja keskisuuria kaupunkeja. Euromääräisesti heikoimmat tulokset tehtiin Vantaalla, Haminassa ja Lahdessa. Aasukasohjauksissa tarkasteluissa heikoimpaan ääripäähän nousee sen sijaan pienempiä kuntia. Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä.

Kuntaliiton mukaan kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä. Myös kuntakonsernien talouden merkitys korostuu.

Oriveden kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2024 oli 9,4 prosenttia. Kiinteistöverojen perusteet pidettiin edellisen vuoden tasolla. Verotuloja kertyi yhteensä 0,4 % (0,09 milj. euroa) edellisvuotta vähemmän. Kunnan tuloverojen tilitykset lisääntyivät 0,5 % (0,09 milj. euroa). Osuus yhteisöveron tuotosta väheni 20,5 % (0,4 milj. euroa) edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöveron tuotto lisääntyi edellisvuoteen verrattuna 6,5 % (0,2 milj. euroa). Orivedelle maksettavan valtionosuuden määrä lisääntyi edellisvuodesta 1,3 % (0,07 milj. euroa).

Oriveden kaupungin asukasta kohden laskettu vuosikate väheni vuonna 2024 sekä asukasluvun lisääntymisen että euromääräisen vuosikatteen laskun ansiosta. Vuosikate asukasta kohti oli 368 euroa, kun se edellisenä vuonna oli 529 euroa/asukas.

Oriveden kaupungin lainakanta asukasta kohden vuonna 2024 oli 2 642 euroa ja edellisenä vuonna 2.398 euroa. Uutta lainaa otettiin vuoden 2024 aikana 7,0 milj. euroa ja vanhoja lyhennettiin 3,27 milj. eurolla, joten lainakanta kasvoi vuoden 2024 aikana 3,73 milj. eurolla. Lainakannan kasvun vuoksi kaupungin omavaraisuus laski 46,3 prosenttiin vuoden 2024 aikana.

1.3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Tilastokeskuksen väestön ennakkotilastojen mukaan Oriveden kaupungin väkiluku lisääntyi vuoden 2024 alkuun verrattuna 27 hengellä, ollen vuoden lopussa 8 866 henkilöä. Edellisenä vuonna väkiluku väheni 97 henkilöllä. Vuoden 2024 aikana Orivedellä syntyi 44 henkilöä ja kuoli 83 henkilöä, eli kuolleisuus oli 39 henkilöä syntyvyyttä suurempi. Orivedelle muutti 350 henkilöä ja Orivedeltä muutti pois 289 henkilöä, joten muuttovoitto oli 61 henkilöä.

Oriveden kaupungin työttömyysaste oli vuoden 2024 lopussa 11,6 % (2023: 10,2 %), kun se oli Pirkanmaalla keskimäärin 12,1 % (2023: 11,2 %).

Vuoden 2024 alusta kaupungin tuloveroprosentti pyöristettiin lainsäädännön määräysten mukaisesti 9,36 %:sta 9,40 %:iin. Kiinteistöveroprosentteihin ei tullut muutoksia. Vuoden 2025 tuloveroprosenttiin ei valtuusto tehnyt muutoksia, vaan se säilyi 9,40 %:na. Kiinteistöveroprosentteihin ei myöskään tehty muutoksia.

Oriveden kaupungin vuoden 2024 valtionosuudet lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna 1,3 %, noin 0,07 milj. euroa. Vuonna 2024 maksettiin peruspalvelujen valtionosuutta 4,22 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoiminnan valtionosuutta perittiin 0,37 milj. euroa ja verotulomenetysten kompensatiota maksettiin 1,66 milj. euroa. Yhteenlaskettuna valtionosuudet vuonna 2024 olivat 5,51 milj. euroa (2023: 5,53 milj. euroa).

Vuoden 2024 toimintakuluihin ei sisälly olennaisia normaalista toiminnasta poikkeavia kertaluonteisia eriä. Vuoden 2024 toimintatuottoihin sisältyy pysyvien vastaavien myyntituottoja 0,06 milj. eurolla ja metsänmyyntituottoja 0,04 milj. euroa. Rahoitustuottoihin sisältyy osinkotuottoja mm. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä 0,05 milj. euroa, Kuntarahoitus Oyj:ltä 0,05 milj. euroa sekä Oriveden Aluelämpö Oy:ltä 0,11 milj. euroa.

Rovastinkankaan koululle jouduttiin kesällä 2022 hankkimaan siirtotiloja korvaamaan Tredu-Kiinteistöt Oy:n opetustiloja sisäilmaongelmien vuoksi. Siirtotiloissa on perusluokkatilojen lisäksi myös kovien töiden tilat sekä keittiö- ja ruokasalitilat, jolloin tilakustannukset hieman nousivat aiempaan verrattuna. Siirtotilat on vuokrattu viiden vuoden sopimuksella vuoden 2027 toukokuun loppuun asti. Vuosien 2023-2024 aikana on tehty hankesuunnittelua Rovastinkankaan koulun laajentamiseksi. Tätä tarkoitusta varten ostettiin kesällä 2023 Rovastinkankaan koulun vieressä sijainnut Tredu-Kiinteistöt Oy:n omistama käytöstä poistettu entinen ammattikoulun kiinteistö. Rovastinkankaan koulun laajennusta/monitoimitilaa on käsitelty kaupunginhallituksessa ja suunnitelmat ovat edenneet siten, että liikuntapaikan rakentamisavustusta on haettu joulukuussa 2024. Tavoite on päästä rakentamaan koulun laajennusta ja monitoimitilaa keväällä 2025 avustuspäätöksen saamisen jälkeen.

Seudulliseen työllisyyden kuntakokeiluun osallistumisesta päätettiin helmikuussa 2020. Kuntakokeilun aikataulu siirtyi alkuperäistä ja kokeilu toteutetaan ajalla 1.6.2021-31.12.2024. TE24-palvelu-uudistuksen mukaisesti Tampereen seudun työllisyysalueen toiminta käynnistyi vuoden 2025 alusta ja isäntäkuntana toimii Tampereen kaupunki. Oriveden kaupungin henkilöstöstä siirtyi neljä (4) työllisyyspalvelujen henkilöä Tampereen kaupungin palvelukseen vuoden 2025 alusta. Työllisyyspalvelujen muutos tulee vuoden 2025 alusta vähentämään kunnan tuloja Orivedelle maksetun työllistämistuen 0,12 milj. euron verran sekä vähentämään henkilöstökuluja noin 0,25 milj. euroa. Vastaavasti vuoden 2025 alusta Oriveden kaupungin palvelujen ostot lisääntyvät Tampereen kaupungilta ostettavien työllisyydenhoidon palvelujen vuoksi ja lisäksi kuntien työllisyydenhoitoon maksama rahoitusosuus tulee muuttumaan merkittävästi ja sen kustannustaso kasvaa. Tampereen kaupungille siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka oli vuoden 2024 lopussa 12 867 euroa, joten sillä ei ole merkittävää vaikutusta Oriveden kaupungin taloudelliseen asemaan.

Kaupungin organisaatiossa tapahtui muutoksia vuoden 2024 alusta siten, että entinen yleisjohto ja kehittäminen -yksikkö muuttui kaupunkikehityspalveluiksi, jonka tulosityksiköt ovat aiemman organisaation mukaiset. Vanhasta hallinto- ja talouspalvelukeskuksesta siirrettiin hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut uuteen hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelualueeseen. Hallinto- ja talouspalvelukeskuksesta muodostettuun uuteen konsernipalvelualueeseen kuuluu hallinnon, talouden ja tietohallinnon tukipalvelujen lisäksi omistajaohjaus sekä yhteistoiminta-alueiden tilaajavastuut. Uuteen hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelualueeseen (Hyve) kuuluu vanhan organisaation mukaiset elämänlaatupalvelut sekä lisäksi työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut sekä eri vaikuttamistoimielinten toiminta. Hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelut on vuoden 2024 alusta lukien oma palvelualueensa, kun elämänlaatupalvelut aiemmin olivat osa kasvatus- ja opetuspalveluja. Kasvatus- ja opetuspalvelualueen toiminta tältä osin siis keveni. Tekniikka- ja ympäristöpalvelualueeseen ei tullut muutoksia.

Vuoden 2024 alusta tehdyn organisaatiomuutoksen vuoksi myös hallintosääntöä muutettiin vastaamaan uutta toimintaa. Kuhmoisten kunta päätti vuoden 2024 alusta liittyä osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa yhdessä Juupajoen ja Oriveden kanssa.

Oriveden kaupunki irtisanoi vuoden 2024 lopulla Juupajoen kunnan sopimuksen jätevesien johtamisesta Orivedelle puhdistettavaksi. Sopimuksen irtisanominen perustui kuntien eriävään näkemykseen Juupajoelta perittävän jätevesimaksutaksan suuruudesta. Irtisanottu sopimus päättyy irtisanomisajan jälkeen 31.12.2029. Uudesta sopimuksesta ja taksahinnoittelusta käytävät neuvottelut ovat kuntien välillä käynnissä.

Oriveden kaupungin poistosuunnitelmaa muutettiin syksyllä 2024 siten, että lähinnä aineellisten hyödykkeiden (rakennusten ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden) taloudellista pitoaikaa pidennettiin. Uusi poistosuunnitelma tuli voimaan vuoden 2025 alusta.

Vuoden 2024 aikana valtuusto käsitteli myös valtuustoaloitetta valtuuston koon pienentämisestä, mutta äänestyksen jälkeen valtuuston koko päätettiin tulevan valtuustokauden 1.6.2025 alusta pitää entisellään, 31 valtuutetussa. Edelleen valtuusto hyväksyi toimintavuotensa aikana kaupungin brändistrategian ja valtatie 9:n nelikaistaistamisen mahdollistavan Rinnakkaistien asemakaavan.

Kaupunginhallitus käsitteli tammikuussa 2025 kaupungin toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmaa, jonka tavoitteena saada tehostettua kaupungin toimintaa ja sitä kautta saavuttaa säästöjä vuosien 2024-2028 aikana. Suunnitelman tavoiteltu kokonaisvaikutus tulojen lisäämisen ja menojen

vähentämisen kautta on yhteensä noin 4,5 milj. euroa. Tulovaikutuksiin sisältyy mm. maksujen ja taksojen korottaminen, mahdollinen tuloveron korotus ja omaisuuden myynti. Menosäästöjä tavoitellaan mm. henkilöstön tehtävien uudelleenjärjestelyillä, ostopalveluja vähentämällä, prosessien ja teknisten välineiden/järjestelmien käytön tehostamisella, tiukentamalla erilaisia ohjeistuksia mm. matkustamisessa, palvelutasoa ja toimintayksiköiden käyttöä tehostamalla. Koska suunnitelma hyväksyttiin vasta tammikuussa 2025, vuodelle 2024 ei vielä kohdistunut merkittäviä toimenpiteitä.

1.4 Kaupungin henkilöstö

Kaupungin vakituksessa palveluksessa olevien määrä 31.12.2024 oli 257 (2023: 270). Kertomusvuoden 2024 lopussa kaupungilla töissä oli kaikkiaan 393 henkilöä (2023: 370). Tilinpäätöksen liitetiedoissa on erittely henkilöstöstä palvelualueittain.

1 000 euroa	2024	2023
Palkat ja palkkiot	-13 832	-13 476
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-2 842	-2 811
Muut henkilösivukulut	-317	-483
Henkilöstökulut yhteensä	-16 992	-16 770

Kaupungin henkilöstöä koskevista asioista laaditaan erillinen henkilöstökertomus, jossa kuvataan tarkemmin henkilöstörakennetta sekä tehdyn työhyvinvointikyselyn tuloksia.

Oriveden kaupungilla on käytössä henkilöstön sosiaalisia asioita koskevat ohjelmat tai suunnitelmat: tasa-arvosuunnitelma, erillinen työsuojelun toimintaohjelma, aktiivisen tuen malli, korvaavan työn malli, etätyöohje, työaikapankkisopimus sekä erilaisia työhyvinvointitoimia ja -avustuksia. Oriveden kaupunki on tehnyt työterveydenhuollon sopimuksen Ratinan Työterveys, Pirte Oy:n kanssa ja sopimus koskee myös henkilöstön sairaanhoidon palveluja.

Kaupungin henkilöstölle ei ole käytössä erillistä tulospalkkaus- tai palkitsemisjärjestelmää. Työntekijöitä kuullaan päivittäisen toiminnan lisäksi palvelualueiden ja työyksiköiden työpaikkakokouksissa, yleisemmässä kaupungin henkilöstökokouksessa sekä esihenkilöfoorumin välityksellä. Lisäksi henkilöstölle järjestetään vuosittain erilaisia kyselyjä, joiden tuloksia käytetään toiminnan kehittämisessä.

Oriveden kaupungilla on mahdollisuus tehdä sopimuksia etätyöstä. Etätyötä voi tehdä enintään kahdeksan (8) päivää kuukaudessa esihenkilön kanssa sovittavin käytännöin.

1.5 Ympäristötekijät

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä.

Ympäristökulut ja –tulot sisältyvät useisiin tilinpäätöseräin. Niitä ei esitetä omana tilinpäätöseränä, paitsi jos kunta laatii vapaaehtoisin erillisen laajemman ympäristötilinpäätöksen. Näitä tilinpäätöksen eri kohdissa olevia ympäristömenojen ovat jätevesien käsittely, entisen kaatopaikan jätevesien käsittely ja tarkkailu, jätehuolto, maaperän pilaantuneisuuden tutkimukset ja puhdistukset, melusteiden rakentaminen, luontoselvitykset, öljyvahinkojen torjunta ja ympäristöviranomastoiminta. Tuloja ovat jätevesimaksut, kompostimullan myynti, ympäristönsuojelu- ja maa-aineslain mukaiset maksut, puhdistuskorvaukset ja jätevesi-investointeihin saadut avustukset.

Tilinpäätöksessä muualla esitettävien ympäristötietojen lisäksi toimintakertomuksessa on annettava tietoja myös sellaisista kunnan talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tulolaskelmassa ja taseessa. Tällaisia ympäristökysymyksiä voivat olla esimerkiksi jäteveden puhdistamoon kohdistuvat kalliit muutostyöt tai huomattavat ympäristövahingot. Liitetietona ilmoitettavalla ehdollisella ympäristövelalla tarkoitetaan vastuuta, jonka osalta on mahdollisuus, että ympäristöön liittyvä vahinko on korjattava tulevaisuudessa.

Oriveden kaupungin alueella on kolme maa-alueita, joilla on todettu olevan pilaantunutta maata ja pilaantumisen aiheuttanut toiminnanharjoittajaa ei enää ole. Lainsäädännön mukaan pilaantuneiden alueiden puhdistamisesta vastaa pilaantumisen aiheuttaja ja toissijaisesti maa-alueen omistaja. Kunnan on puhdistettava maaperä, jos sen puhdistaminen katsotaan maanomistajalle kohtuuttomaksi. Kyseiset maa-alueet ovat entisen pesulan alue Haapakuja 2:ssa (vuonna 2008 tehty kustannusarvio 55.000 euroa), Naulatien päässä sijaitseva alue ja Hiedan sahan alue (vuonna 2014 tehty kustannusarvio 630.000 euroa). Kyseiset maa-alueet eivät ole kaupungin omaisuutta. Kaupungin alueella on lisäksi muitakin mahdollisesti pilaantuneita alueita ja entisiä kaatopaikkoja, mutta niistä ei ole kaupungilla tietoa.

Orivedellä käytettävä talousvesi on erittäin hyvälaatuista pohjavettä. Kaupungin alueella on neljä (4) vedenhankinnan kannalta tärkeää pohjavesialuetta. Veden laatua seurataan säännöllisesti. Kaupungin pohjavedenottamot sijaitsevat yleisten teiden varressa, josta aiheutuu onnettomuusriskien vuoksi mahdollisuus öljyn tai muun aineen pääseminen pohjaveteen. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivittämiseksi haettiin valtion avustusta vuonna 2023 ja suojelusuunnitelman päivittäminen toteutetaan vuonna 2024. Edellisen kerran suojelusuunnitelma on päivitetty vuonna 2016. Vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelma tarkistetaan vuosittain.

Oriveden kaupunki on yhdessä muiden Tampereen seudun kuntien kanssa liittynyt Kohti hiilineutraalia kuntaa -verkostoon eli HINKU-foorumin jäseneksi, jolloin kaupunkiseudun tavoitteena on alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Oriveden päästövähennystavoitteiden toteutumista seurataan Oriveden oman ilmastotiekartan ja CO2-raportoinnin lisäksi valtakunnallisella laskennalla. Orivesi on vähentänyt kasvihuonekaasupäästöjään 27 % vertailuvuodesta 2007 vuoteen 2022.

Oriveden kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain yli kahdensadan indikaattorin avulla. Seurannan tarkoituksena on ohjata kaupungin päätöksentekoa ja toimintaa siten, että sekä nykyisille että tuleville sukupolville turvataan hyvät elämisen mahdollisuudet. Indikaattorit mitaavat tasavertaisesti ympäristön kestävä käyttöä, ihmisten hyvinvointia ja talouden kehittymistä.

Energian tuotanto ja käyttö on keskeisin ilmastonmuutokseen vaikuttava tekijä. Oriveden kaupunki on liittynyt kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS). Energiankäytön tehostamisen toimintasuunnitelmalla pyritään ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamiseen kunnan toiminnassa, mutta siihen sisältyy myös uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Oriveden kaupungin energiakäytön tehostamissuunnitelman tavoitteena on 7,5 % energiasäästö vuosina 2018-2025. Tavoite on laskettu Oriveden kaupungin vuonna 2016 kuluttamasta energiamäärästä. Vuodelle 2020 on asetettu neljän prosentin välitavoite, joka on saavutettu. Toimintasuunnitelman avulla kehitetään uudisrakennus- ja korjausrakennuskohteiden suunnittelua ja rakentamisen valvontaa. Teknisissä ja järjestelmävalinnoissa painotetaan elinkaarietäällisyyttä ja energiatehokkuutta. Tontteja kaavoitettaessa huomioidaan energiatehokkuus ja mahdollisuudet hyödyntää kaukolämpöä tai muita vähäpäästöisiä energiamuotoja. Rakennusten sijoittelussa huomioidaan ilmansuunnat, varjostukset ja mahdollisuudet esimerkiksi aurinkoenergiaan ja maalämpöön. Rakentamisessa suositetaan puurakentamista.

Toimenpiteenä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan kaupungin omiin kiinteistöihin uusiutuvan energian investointeja, mm. öljykohteiden muuttaminen uusiutuvalle lämmitysmuodolle sekä aurinkoenergian hyödyntäminen tulevaisuudessa. Kaupungin henkilökuntaa koulutetaan energiaa ja vettä säästäviiin työtapoihin sekä laitehankinnoissa painotetaan energia- ja resurssitehokkuutta. Opetus- ja kasvatustoiminnassa opetukseen sisällytetään kestävän kehityksen aiheita opetussuunnitelman mukaisesti.

Kaupungin kiinteistöjen energian ja veden kulutusta on seurattu järjestelmällisesti vuodesta 2011 lähtien. Kaupungin kiinteistöissä on uusittu mm. vesikalusteita sekä vaihdettu valaisimia LED-lamppuihin. Ilmalämpöpumppuja on lisätty asumispalvelujen kiinteistöihin sekä julkisiin rakennuksiin. Katu- ja liikuntapaikkojen valaistusta uusittaessa on siirrytty elohopealamppuista korkeapainenaatriumlamppuihin ja nykyisiin LED-lamppuihin. Kaupungin käyttämä sähkö on vuodesta 2015 lähtien ollut 100 % uusiutuvien energian lähtein tuotettua. Oriveden keskustaajaman alueella on kaukolämpöverkko, johon lämpö on vuodesta 2007 alkaen tuotettu pääosin uusiutuvilla puuperäisillä polttoaineilla.

Oriveden kaupunki on yhtenä Tampereen kaupunkiseudun kuntana mukana Green Digital Charter -strategiassa, joka on käynnistetty vuonna 2009 kannustamaan kaupungeja vähentämään tieto- ja viestintätekniikkansa hiilijalanjälkeä ja kehittämään tieto- ja viestintätekniikan ratkaisuja, jotka johtavat energiatehokkuuden lisäämiseen esimerkiksi rakennusten, liikenteen ja energian alalla.

Maankäytön suunnittelun tavoitteena on vähentää liikenteen lisääntymistä suosimalla uuden asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sijoittamista kävely- ja joukkoliikenneväyhyöhykkeille. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on laadittu tarkoituksena parantaa kevyen liikenteen palveluvarustusta. Oriveden ja naapurikuntien tavoitteena on säilyttää linja-auto- ja junavuorot sekä työmatkoille sopivat junat myös Haapamäen radalla.

Luonto-, maisema- ja kulttuurikohteiden huomioimiseksi kaavoituksen ja muiden alueita koskevien suunnitelmien yhteydessä tehdään näitä koskevia kartoituksia ja selvityksiä. Myös yksityisiltä maanomistajilta edellytetään tarvittavien selvitysten tekemistä luvanvaraisissa hankkeissa. Orivedellä on luonnonsuojelualueita noin 1 140 hehtaaria, joista vesialueita on noin 240 hehtaaria. Lisäksi kaupungissa on muita luontokohteita ja perinnemaisemia sekä metsälain suojelemia kohteita noin 300 hehtaaria.

Jätehuollon järjestämisestä huolehtii kuntien omistama Pirkanmaan Jätehuolto Oy, jossa Oriveden kaupunki on omistajana. Yhtiön Tammervoiman hyötyvoimala aloitti toimintansa syksyllä 2015, minkä jälkeen yhdyskuntajätteet poltetaan ja tuotteena saadaan lämpöä ja sähköä. Pakkausjätteiden keräysvastuu siirtyi pakkausmateriaalin tuottajille ja maahantuojille vuoden 2016 alusta. Pakkauskierätyks Rinki Oy on tähän tehtävään perustettu kaupan ja teollisuuden liittojen omistama yhtiö. Jätteiden

hyödyntämiseen liittyvä yritystoiminta on lisääntynyt ja Orivedellä on myönnetty lupia mm. betoni- ja tiilijätteen, puujätteen ja muun rakennusjätteen käsittelyyn sekä ajoneuvojen purkutoiminnalle. Alueellinen jätehuoltolautakunta hyväksyi 2021 toimialueelleen uudet jätehuoltomääräykset. Uusien määräysten myötä erityisesti jätteiden lajitteluun ja erilliskeräykseen veloitetaan aiempaa enemmän. Erilliskeräysveloitteet lasi-, kartonki- ja muovipakkauksille sekä pienmetallille ja biojätteelle koskevat vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöjä.

Oriveden kaikki päiväkodit ja alakoulut ovat mukana Vihreä lippu -ohjelmassa ja laativat vuosittain oman Vihreä lippu -toimintasuunnitelman. Oriveden yhteiskoululla ja lukiolla on yhteinen kestävän kehityksen ohjelma.

1.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttöä ja se voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa. Julkishallinnon toimintaa säätelevät lait ja kaupungin sisäiset ohjeet ovat tukena korruption torjunnalle. Hallintolain oikeusperiaatteiden mukaisesti jokaisen päätöksiä valmistele- van ja esittelevän sekä päätöksiä tekevän tulee varmistaa, että korruptionriskiä hallitaan. Tilivelvollinen toimielin ja viranhaltijajohto vastaavat toiminnan lainmukaisuudesta, tuloksellisuudesta, hallinnosta, taloudesta ja toiminnan läpinäkyvyydestä. -ohjeessa on huomioitu kyseinen oheistus.

Oriveden kaupungin johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisilmoitukset, joi- den mukaan kaupungin viranhaltijoilla tai luottamushenkilöillä ei ole sellaisia sidonnaisuuksia, joilla olisi vaikutusta heidän tehtäviensä puolueettomuuteen. Tämän perusteella ei ole tunnistettu korrupti- oon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on kaupungin toimintaa ohjaava periaate, eikä kaupungin toimin- nassa ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat solmineet johtajasopimuksen, johon sisältyy erokorvaus. Sopimus ei merkittävästi poikkea kuntajohtajien sopimusten yleisistä ehdoista. Oriveden kaupunki ei ole myöntänyt korottomia lainoja.

Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuu- den pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Luottamushenkilöitä ja kaupungin henkilöstöä on ohjeistettu edustamisesta sekä vieraanvaisuudesta, lahjoista ja eduista Hyvän hallinnon, sisäisen valvonnan ja ris- kienhallinnan ohjeessa, joka on viimeksi päivitetty vuonna 2024.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja Oriveden kaupunki on osakkaana Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy:ssä, joka on laatinut noudatettavan hankintaohjeistuksen. Yhtiö myös ohjaa ja kouluttaa hankintoja tekevää henkilöstöä vuosittain. Lisäksi KuHa Oy:ltä on erillishankintoina han- kittu asiantuntijapalveluja joihinkin kaupungin tekemiin hankintoihin.

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole vuonna 2024 saatettu korruptioon, lahjontaan eikä ihmisoikeuk- sien rikkomiseen liittyviä asioita.

1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin merkittäviin tuloeriin, verotuloihin ja valtionosuuksiin, vaikuttaa valtakunnan tasolla tehtävät päätökset, joiden ennakoiminen on hankalaa. Kuntien valtionosuusjärjestelmän muuttaminen kuitenkin tulevaisuudessa saattaa merkittävästikin vaikuttaa Oriveden tyyppiseen kuntaan, jonka taloudessa valtionosuudet ovat suuret.

Tällä hetkellä merkittävin arviointiin vaikuttava tekijä ovat edelleen kohonnet kustannukset ja niiden vaikutus kuntien talouteen. Myös runsaslumiset tai liukkaat talvet ovat lisänneet katujen ja yleisten alueiden ylläpitokustannuksia. Yleinen korkotason nousu vaikuttaa kaupungin taloutta tiukentavasti, varsinkin kun kaupungin lainakanta on merkittävien tulevien investointien vuoksi kasvussa.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen oleva 8,45 milj. euron taseyli jäämä tuo puskuria tuleville taloussuunnitelmavuosille. Tilintarkastaja on kuitenkin huomauttanut vuoden 2024 välitarkastuksen yhteydessä, että kaupungin tulee kiinnittää huomiota talouden tasapainoon.

Mattilanniityn uuden asuntoalueen asemakaava vahvistui joulukuussa 2021, joten rakentamisen ja sitä kautta muuttoliikkeen toivotaan lisäävän kaupungin väkilukua ja myös palvelujen kysyntää. Kallistuneiden rakentamisen kustannusten sekä yksityisten lainojen saatavuuden vuoksi tonttien kysyntä on kuitenkin ollut edelleen varsin maltillista.

Rovastinkankaan koulun laajennuksen suunnittelu on käynnissä vuoden 2024 aikana. Rakentamista suunnitellaan siten, että nykyiset väistötilat pystytään korvaamaan viimeistään vuoden 2027 kesän aikana. Lisärakentaminen tuo kaupungille lisää poistoja, mutta vastaavasti käyttötalousmenoista poistuu väistötilojen kustannukset. Laajennuksen myötä Rovastinkankaan koulun oppilaiden oppimisympäristö tulee nykyaikaisemmaksi ja mahdollistaa myös heille sisäliikuntatilat. Liikuntatilojen/monitoimitilojen rakentamiseen on haettu avustusta Aluehallintovirastosta ja sen saaminen helpottaa kaupungin vastuuta rakentamiskustannuksista.

Oriveden kaupungin tytäryhtiö Oriveden Kotikoivu Oy:n talouden tervehdyttämistoimenpiteiden valmistelua on jatkettu ja omistaja päätti vuoden 2022 aikana rahoittaa yhtiön ensimmäisen vaiheen peruskorjauksia 503 000 euron lainalla. Vuoden 2024 keväällä saatiin Catella Property Oy:n laatima arviointikirja Oriveden Kotikoivu Oy:n kiinteistöistä. Arviokirjan mukaan yhtiön kiinteistöjen markkina-arvot vaihtelevat reilusta 200 000 eurosta vajaaseen miljoonaan euroon. Vuoden 2024 lopulla Oriveden Kotikoivu Oy:n kaupungilta ottamille lainoille myönnettiin lyhennysvapaata ja korotonta maksuaikaa 30.5.2025 asti. Alkuvuodesta 2025 on käsitelty omistajaohjausta Oriveden Kotikoivu Oy:n perusparannus- ja uudisrakentamishankkeisiin. Näiden päätösten seurauksena omistajan tulee jatkaa Oriveden Kotikoivu Oy:n taloudellista tukemista vähintään myöntämällä takauksia yhtiön ottamille lainoille.

Tulevaisuuden investointien rahoittamiseksi Oriveden kaupungin velkaantuminen edelleen jatkuu, koska tuloslaskelmaosan kautta tulevan rahoituksen määrä on vähäinen. Viiden viimeisen vuoden toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on noin 2,35 milj. euroa (2023: 1,09 milj. €). Tunnusluku on viime vuonna parantunut investointien määrän vähenemisen vuoksi. Tulevaisuudessa investointien määrä tulee kasvamaan ainakin hetkellisesti Rovastinkankaan koulun laajentamisen ja monitoimitilan rakentamisen vuoksi. Sen jälkeen investointien tekemistä ja tasoa pitää tarkastella kriittisesti, koska toiminnan kautta saatava tulo-rahoitus jää melko maltilliseksi.

Kaupunkistrategian mukainen väkiluvun nettomuuton pitäminen positiivisena edellyttää, että kunnallistekniikan ja maanhankinnan investoinnit säilyvät riittävällä tasolla, jotta uusia houkuttelevia ja monimuotoisia rakennuspaikkoja on tarjolla. Oriveden kaupungilla on useiden vuosien raakamaavaranto olemassa, joten merkittäviä maa-alueiden lisähankintoja ei lyhyellä aikajänteellä ole tarvetta tehdä.

Oriveden kaupungin talouden tuleva kehitys näyttää edelleen haasteelliselta, vaikka menokasvua pyritään hillitsemään ja asukaslukukin kasvoi vuonna 2024. Vuoden 2025 tammikuussa käsitellyn toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman avulla tavoitellaan taloudellista vaikuttavuutta tulevaisuuteen siten, että nykyinen palvelutaso voidaan turvata.

1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Oriveden kaupungin talousarvion yhteydessä on vahvistettu kaupunkistrategiasta palvelualueille ja tulosalueille johdetut toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle. Tulosalueet raportoivat tavoitteiden saavuttamista puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Yksittäisten tavoitteiden saavuttamatta jääminen ei vaaranna koko kaupungin toiminnan tai talouden saavuttamista. Vuoden 2024 toiminnasta saadun lautakuntien raportoinnin perusteella ei ole havaittavissa merkittäviä riskejä, jotka olisivat toteutuneet.

Talouden epävarmuus ja samassa yhteydessä kuntalaisten palvelutarpeen lisääntyminen on merkittävä taloudellinen tekijä, joka heijastuu negatiivisesti kaupungin talouteen. Tulopohjan supistuminen tuo merkittäviä haasteita kaupungin toimintaan.

Kaupungin viranhaltijoiden ja työntekijöiden melko korkean ikärakenteen vuoksi riski merkittävän tieto-aidon poistumisesta esim. eläköitymisten myötä on noussut yhä suuremmaksi. Myös henkilöstön vaihtuminen joissakin palvelualueissa voi aiheuttaa riskin toiminnan tasaiselle jatkuvuudelle ja paineen sijaistehtävien hoitamisesta organisaatiossa olevaa henkilöstöä kuormittaan.

Tietojärjestelmiin kohdistuvat uhat muodostavat nykyisenä tietoteknisenä aikana merkittävän riskin palvelutuotannolle. Tietoverkkojen toimivuus on ensiarvioisen tärkeää kaupungin kaikkien toimintojen kannalta ja ne ovatkin Orivedellä olleet toimivia yksittäisiä lyhyitä katkoja lukuun ottamatta. Tietoturvallisuuteen ja -suojaan on kiinnitetty ja kiinnitetään edelleen jatkuvasti huomiota. Tietoturvaan liittyviä asiantuntijapalveluja hankitaan seudullisesti Tampereen kaupungin tietohallinnolta. Merkittävämman häiriöuhan aiheuttaa perustietotekniikan kilpailutus, joka on siirtynyt Tampereen kaupunkiseudun kokonaisuuden osalta toteutettavaksi vuoden 2025 lopulla, jolloin mahdollisen uuden toimijan käyttöönotto toteutuisi vuosien 2025-2026 aikana.

Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaista toimintaa varten kaupungilla on erikseen nimetty johtoryhmä, joka kokoontuu tarvittaessa ja harjoittelee säännöllisesti. Kaupungilla on riskienhallintaa varten erillinen moniammatillinen riskienhallintaryhmä, jossa on jäsenenä myös kaupungin vakuutusmeklari.

Kaupungin työntekijöiden henkilöturvallisuuden parantamiseksi on jo vuosia hankittu suurimpiin työyksiköihin vartiointipalveluja. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Oriveden keskustaajamassa on kameravalvontaa. Valvonnalla pyritään rauhoittamaan liikennöintiä ja vähentämään vahingontekoja.

Katukameroiden lisäksi myös useissa kaupungin kiinteistöissä on kameravalvontaa, jonka määrää on viime vuosina lisätty.

Oriveden kaupungin kiinteistöjen osalta yhtenä riskinä on selvitettäväksi noussut kiinteistöjen sisäilma-ongelmat. Kaupungilla on nimetty sisäilmatyöryhmä. Sisäilmatutkimuksia on tehty useassa kiinteistössä ja tutkimusten perusteella on tehty tarvittavia korjauksia useammassa. Kiinteistöjen ikääntyessä sisäilmaan liittyvät riskit on aina selvitettävä, mikäli oireista raportoidaan.

Tulevaisuudessa myös hyvinvointiuudistus saattaa aiheuttaa epävarmuutta nykyisten sote-kiinteistöjen käyttöön. Hyvinvointialueen kanssa käytyjen alustavien vuokrasopimusneuvottelujen perusteella näyttää siltä, että hyvinvointialue tulee vuokraamaan lähes kaikkia sote-kiinteistöjä siirtymäajan jälkeen. Tällä hetkellä ei siis ole riskejä toteutumassa.

Kaupungin toiminnan rahoitus on heikon tulopohjan myötä epävarmalla pohjalla. Investointien rahoittaminen tulee tulevaisuudessakin tehdä pääosin lainanotolla ja omaisuutta myymällä. Lainakannan kasvun myötä tulee myös riski korkokustannusten kasvusta toiminnan tulosta alentavasti. Myös yleinen korkotason nousu on kasvattanut tätä riskiä edelleen. Korkotaso on loppuvuoden 2024 aikana ollut laskeva, joten tämä tuo hieman helpotusta rahoituskustannuksiin.

Korkoriskin hallitsemiseksi kaupunki on hajauttanut lainojaan eri korkokantoihin. Oriveden kaupungin 23,4 milj. euron lainasalkusta oli kiinteään korkoon sidottuja lainoja vuoden 2024 lopussa noin 27,5 %. Vuoden 2024 aikana nostettiin 7,0 milj. euroa vaihtuvaan korkoon sidottuja lainoja. Koko lainasalkun keskiporkko 31.12.2024 oli 3,08 %. Kaupungilla on korkojohdannaissopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa, mutta sitä ei ole käytetty.

Kaupungin mahdolliset luottoriskit liittyvät kaupungin antolainasaamisiin. Kaupungilla on mahdollinen luottoriski niissä tilapäisrahoituksissa, jotka liittyvät ELY:n rahoittamiin hankkeisiin ja joihin ELY ei mahdollisesti maksatusvaiheessa myönnäkään rahoitusta. Antolainasaatavat ovat kaupungin kokoluokassa kuitenkin pieniä, joten merkittävää luottoriskiä ei ole olemassa.

Oriveden kaupunki on vakuuttanut omaisuutensa ja omavastuut ovat melko pienet (5 000-10 000 euroa), joten omaisuusriskin toteutuminen vahinkotapahtumissa ei ole toiminnan kannalta olennainen. Kaupungilla on lisäksi ryhmätapaturmavakuutus, toiminnan keskeytysvakuutus sekä eräille viranhaltijoille vastuuvakuutus.

Kaupungin sijoitustoiminta perustuu valtuuston hyväksymiin periaatteisiin. Toiminnasta voi aiheutua tilapäisiä arvon muutoksia. Sijoitusten arvo on kuitenkin melko vähäinen, joten merkittävää riskiä ei ole olemassa.

2. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että Oriveden kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on määräykset ja määritelmät hallintosäännössä. Valtuusto on 20.10.2014 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on säännöksillä vastuutettu kaupungin tilivelvollisille toimielimille ja viranhaltijoille.

Sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus ja –johtaja. Kaupunginhallitus vahvistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen sekä valvoo sen noudattamista. Kunkin vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija ja muut esihenkilöt ovat velvollisia järjestämään vastuualueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan.

Sisäistä valvontaa toteutetaan myös sisäisen tarkastuksen avulla, joka on kaupunginhallituksen alaisuudessa toimivaa riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Sisäistä tarkastusta on tehty osana normaalia tilivelvollisten tarkkailua. Vuoden 2024 aikana kaupungin viranhaltijat ovat mm. tehneet otantaperusteisia tarkastuksia palkkatapahtumiin ja tehtyihin ylitöihin, kassantarkastuksia sekä laskutarkastuksia. Lisäksi sisäisen valvonnan toimenpiteenä on koulutettu teknisten palvelujen esihenkilöitä palkkausasioissa, palkkalomakkeita on uusittu sekä tiukennettu Numera Palvelut (ent. Sarastia) Oy:n henkilöstön käyttöoikeuksia siten, että Oriveden tietoihin on käyttöoikeudet vain Oriveden tietoja käsitteleville.

Oriveden kaupunginhallitus on 22.1.2024 hyväksynyt uuden Hyvän hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, jossa on aiempaa tarkempia ohjeita mm. sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Ohjeessa on hallintosääntöä laajemmin ja yksityiskohtaisemmin avattu hyvän hallinnon merkitystä työntekijöille ja viranhaltijoille. Ohjeessa on myös oma osionsa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Käytännön toimenpiteenä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu eriyttämällä tehtäviä ja karsimalla ns. vaarallisia työyhdistelmiä, jolloin kontrolli toimii paremmin.

Syksyllä 2023 otettiin käyttöön Graniten riskienhallintaohjelmisto, jonka avulla esihenkilöt arvioivat, seuraavat ja raportoivat kokonaisvaltaisesti työyksikkönsä riskejä. Hyvän hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan riskejä tulee tarkastella vähintään vuosineljänneksittäin. Tehdyn arvioinnin perusteella kaupungin merkittävimmiksi riskeiksi on vuoden 2024 lopussa tunnistettu mm. seuraavia asioita:

- TE-uudistuksen valmistelu ei etene suunnitellun mukaan ja siitä aiheutuu merkittäviä taloudellisia vaikutuksia,
- Pirkanmaan hyvinvointialueen toiminnan vuoksi kaupungin sote-kiinteistöjä jää tyhjilleen, jolloin pahimmassa tapauksessa kiinteistöt joudutaan tulosvaikutteisesti kirjaamaan taseesta alas,
- henkilöstöriskejä eri muodoissa, mm.:
  - o pätevän henkilöstön saatavuudessa on ongelmia,
  - o avainhenkilöillä on tarvittaessa sijaiset,
  - o sijaisten saatavuus on heikkoa,
  - o psykososiaalinen kuormitus on suurta ja se heijastuu esim. merkittävänä poissaoloina,
- taloudellisia riskejä:
  - o korkojen nousu, joka vaikuttaa tilikauden tulosta heikentävästi,

- o lainakannan nousu, joka tuo paineita korkokulujen ja maksuvalmiuden kautta,
- o kaupungin tulopohjan merkittävä väheneminen,
- o kuntalaiset vähentävät palveluiden käyttöä, jolloin maksutuotot vähenevät,
- o kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden mahdollinen pääomittaminen, joka tarkoittaa emon kassan vähenemistä tai lisälainanottoa,
- kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusongelmat,
- tietoliikenneverkkojen pitkäkestoiset ja laajat häiriöt,
- kaavoitettujen liike- ja teollisuustonttien vähäisyys,
- veden saastumisvaara sekä
- muut erilaiset biologiset vaaratekijät eri tehtävissä.

Riskienhallinnan raportoinnin perusteella edellä olevat riskit ovat hallinnassa ja niitä arvioidaan ja seurataan aktiivisesti. Vuodelta 2024 ei ole raportoitu riskejä, jotka olisivat toteutuneet.

Osana riskienhallintaohjelmistoa on myös väärinkäytösilmoituskanava, joka on verkkosivujen kautta kaikkien käytettävissä. Oriveden kaupungilla on lisäksi virallinen ilmoittajansuojelukanava, joka on kaikkien käytettävissä. Näiden kanavien kautta ei vuonna 2024 ole tullut yhtään ilmoitusta epäillyistä väärinkäytöksistä.

Vuoden 2024 aikana on järjestetty esihenkilöfoorumeja, joissa on kaikille esihenkilöille jalkautettu erilaisia kaupungin toimintamalleja ja -ohjeistuksia sekä lainsäädännön ym. tuomia muutoksia. Asioina on käsitelty mm.

- eri sukupolvien toimintaa ja tapoja työelämässä
- kaupungin brändistrategiaa sekä viestintää ja markkinointia
- rekrytointihaasteita ja hyvän työnantajan tunnusmerkkejä
- asioiden puheeksi ottamista työpaikalla, aktiivisen tuen mallia ja päihdeohjelmaa
- ajankohtaisia henkilöstö-, talous- ja tietohallintoasioita.

Foorumien tarkoituksena on osaltaan parantaa esihenkilöiden tietämystä yhteisistä asioista ja lainsäädännöstä, jotta esihenkilöt osaavat huomioida näitä asioita työhönsä kuuluvaa sisäistä tarkkailua tehdessään.

Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa on kesken Oriveden kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) välinen riita Orvokkikodin ja Kaupinlinnan takausten siirtämisestä Pirhalle hyvinvointialueen käynnistymisen yhteydessä. Teknisen lautakunnan alaisella toiminnalla on kesken romuajoneuvon siirtoa, pohjapadon rakentamista ja ruoppausta koskeva asia sekä kaksi maa-aineslupiin liittyviä asiaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

Muuten vuoden 2024 aikana toimivalle johdolle ei ole raportoitu sellaisia sisäisen valvonnan puutteita, joista tulisi erikseen raportoida tai joista olisi odotettavissa taloudellisia korvausvaateita, kanteita tai muuta oikeusseuraamusta.

Tavoitteiden ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty tulosalueittain palvelualueiden toimintakertomuksissa, jossa myös esitetään keskeiset poikkeamat ja niiden vuoksi mahdollisesti tehdyt toimenpiteet.

Kaupungin lainasalkkua on pyritty hajauttamaan eri korkosidonnaisuuksiin lainojen nostohetkellä taloudellisten riskien vähentämiseksi.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT	6 602	6 277
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21	24
TOIMINTAKULUT	-30 242	-28 946
TOIMINTAKATE	-23 641	-22 669
VEROTULOT	21 770	21 866
VALTIONOSUUDET	5 599	5 529
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	147	209
Muut rahoitustuotot	260	268
Korkokulut	-869	-525
Muut rahoituskulut	-5	-2
VUOSIKATE	3 262	4 675
POISTOT JA ARVONALENNUKSET	-3 595	-3 140
SATUNNAISET TUOTOT		
SATUNNAISET KULUT		
TILIKAUDEN TULOS	-333	1 535
POISTOERON MUUTOS	61	76
VARAUSTEN MUUTOS		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-272	1 611
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	21,8 %	21,7 %
Vuosikate/Poistot %	90,7 %	148,9 %
Vuosikate, euroa/asukas	368	529
Asukasmäärä 31.12.	8 866	8 842

Oriveden kaupungin tilikauden alijäämä on 0,27 milj. euroa (2023: +1,61 milj. euroa), kun talousarvio muutosten jälkeen oli alijäämäinen noin 2,78 milj. euroa. Ennakoitua parempi alijäämä on muodostunut verotulojen ja valtionosuuksien arvioitua isommasta kertymästä sekä henkilöstökulujen alittumisesta. Kaupungin ulkoiset toimintakulut lisääntyivät 4,5 %, 1,3 milj. euroa. Kaupungin ulkoiset toimintatuotot lisääntyivät vuonna 2024 edellisvuodesta 5,2 %, 0,32 milj. euroa. Toimintakate kasvoi 4,3 %, 0,98 milj. euroa.

Suurin poikkeama talousarvioon verrattuna oli verotuloissa, jotka ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 1,07 milj. eurolla. Henkilöstökulut alittivat talousarvion 0,94 milj. eurolla, sillä talousarvioon varattiin toteutuneita palkankorotuksia suurempi varaus ja muiden henkilösivukulujen taso oli aiempaa vuotta pienempi. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on saavutettu henkilöstösäästöjä toimintoja

organisoimalla. Yleisen korkotason kasvun ja lainakannan lisääntymisen vuoksi korkokulut kasvoivat edellisestä vuodesta ja ylittivät talousarvion 0,23 milj. eurolla. Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 0,24 milj. eurolla.

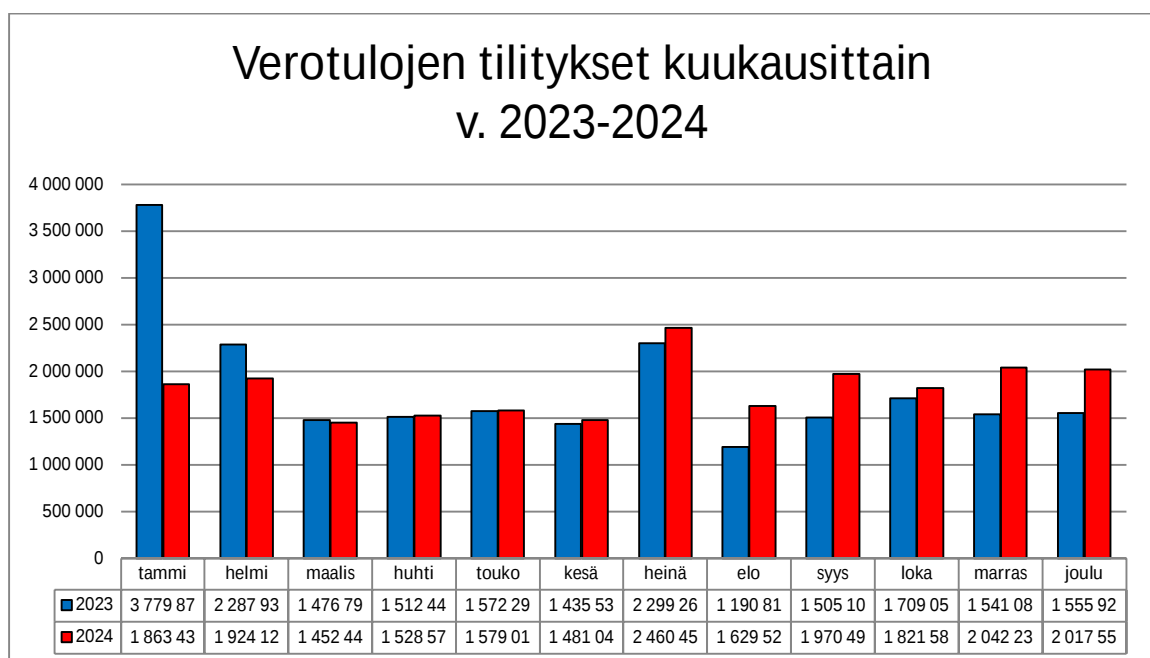
Kaupunginhallituksen toimintakulut alittivat talousarvion 0,99 milj. eurolla. Lasten ja nuorten lautakunnan toimintakulut alittivat talousarvion 0,71 milj. eurolla. Elämänlaatulautakunta alitti muutetun talousarvion mukaiset toimintakulunsa 0,09 milj. eurolla. Tekninen lautakunta ylitti talousarvionsa 0,27 milj. eurolla.

Edellisvuoteen verrattuna kaupungin verotulot vähenivät 0,4 %, 0,1 milj. euroa, (2023: -43,2 %) ja valtionosuudet lisääntyivät 1,3 %, 0,07 milj. euroa, (2023: -21,3 %). Kaupungin tuloverot lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna 0,5 %, kiinteistöverot lisääntyivät 6,5 % ja osuus yhteisöveron tuotosta väheni 20,5 %. Verotulot kehittyivät poikkeuksellisen hyvin vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Viime vuoden kunnallisveron tilitykset olivat ennustettua suuremmat vuoden 2024 ennakonpidätysprosenttien korkean tason vuoksi. Kunnallisveron ryhmäosuuteen tehtiin lisäksi joulukuussa kuntien kannalta positiivinen oikaisu.

Yleisen korkotason nousun sekä lainakannan kasvamisen vuoksi kaupungin korkokulut lisääntyivät edellisvuodesta 65,5 %, 0,34 milj. euroa. Kaupungin pysyvistä vastaavista aiheutuvat suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset lisääntyivät 14,5 % (2023: 8,4 %) ja olivat vuonna 2024 noin 3,59 milj. euroa (2023: 3,14 milj. euroa). Aiempina vuosina tehtyä poistoeroa tuloutettiin 0,06 milj. euroa.

Oriveden kaupungin tuloslaskelman mukaan vuosikate on 3,26 milj. euroa (2023: 4,67 milj. euroa), eli 368 euroa/asukas (2023: 529 €/as.). Vuosikatteen kehityksen mukaisesti kaupungin taloudellinen tilanne heikkeni vuoden 2024 aikana.

Verotulojen tilitykset kuukausittain (1000 euroina) vuosina 2023-2024 on esitetty seuraavassa kaaviossa.

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen sekä kunnan tulorahoituksen riittävyttä. Laskelman *toimintakate* ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. *Vuosikate* osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Mikäli vuosikate on pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä, jos taas vuosikate on alijäämäinen, kunnan tulorahoitus on heikko. Oriveden kaupungin vuosikate vuonna 2024 oli 3,26 milj. euroa ja pysyvien vastaavien hyödykkeistä kirjattavat poistot ja arvonalentumiset 3,59 milj. euroa. Tällä mittarilla Oriveden kaupungin tulorahoitus kattoi poistot noin 91 prosenttisesti.

Tuloslaskelman perusteella laskettu toimintatuottojen prosenttiosuus toimintakuluista on vuonna 2024 Orivedellä 22 % (2023: 22 %) eli noin 78 % toiminnasta on rahoitettu muilla tuloilla kuin toimintatuotoilla, lähinnä verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintatuottojen prosentuaalinen osuus toimintakuluista on pysynyt ennallaan.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoituksen eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, € kertoo positiivisena määränä sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

RAHOITUSLASKELMA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	3 262	4 675
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-54	-77
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-4 209	-5 588
Rahoitusosuudet investointimenoihin	65	62
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	66	102
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-870	-826
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 821	-703
Antolainasaamisten vähennykset	1 861	64
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 274	-3 624
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500	1 500
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-125	-2 505
Rahoituksen rahavirta	2 142	-268
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 272	-1 094
Rahavarat 31.12	5 157	3 886
Rahavarat 1.1	3 886	4 980
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1000 euroa	2 351	1 092
Investointien tulorahoitus %	78,7 %	84,6 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,8
Lainanhoitokate	1,1	2,0
Kassan riittävyys, pv	36	37
Asukasmäärä 31.12.	8 866	8 842

Oriveden kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen 0,87 milj. euroa. Toiminnan rahavirta ei siis riittänyt vuoden 2024 aikana tehtyjen investointien ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2024 maksetut lainanlyhennykset olivat 3,27 milj. euroa, joten investoinnit ja lainanlyhennykset rahoitettiin uutta lainaa ottamalla sekä omaisuutta myymällä.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Oriveden kaupungin viiden vuoden kertymä on 2,35 milj. euroa (2023: 1,09 M€), joten omarahoitusosuus täyttyi vuonna 2024.

Investointien tulorahoitus prosentteina kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Oriveden kaupungin tunnusluku 78,7 % (2023: 84,6 %) kertoo, että vuoden 2024 investoinneista noin 2/3 pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella.

Investoinnit nettona olivat vuonna 2024 yhteensä 4,14 milj. euroa (2023: 5,5 milj. euroa), investoinnit lisääntyivät merkittävästi edellisvuodesta. Vuoden 2024 suurimmat investointikohteet olivat:

- o maa-alueiden hankinta,
- o Rovastinkankaan koulun laajennuksen suunnittelukustannukset sekä rakentamiseen liittyvien liittymien kustannukset,
- o uimahallin pesu- ja pukutilojen korjaus,
- o aseman pysäköintialueen ja Asematien peruskorjaus (MAL4-hanke),
- o Kultavuoren koulun piha-alueen korjaus,
- o katujen rakentaminen ja peruskorjaus sekä
- o vesihuoltolaitoksen rakentaminen ja peruskorjaus.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos taas tunnusluku on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Luotettavan kuvan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, mikäli tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä tunnusluvun ollessa 1-2 ja heikko jos arvo on alle 1. Oriveden tunnusluku vuonna 2024 oli 1,1 (2023: 2,0), eli lainanhoitokyky on alijäämäisen tilikauden tuloksen vuoksi heikentynyt edellisvuodesta.

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun kahdeksan (8) vuoden ajanjaksolla. Oriveden tunnusluku on 0,6 (2023: 1,8). Tällä mittarilla tulorahoitus niukasti riittää vielä lainanlyhennysten ja korkojen maksuun kahdeksan vuoden ajanjaksolla.

Kassan riittävyys kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Vuoden 2024 lopussa kassan riittävyys oli 36 päivää, kun se edellisvuoden vastaavana aikana oli 37 päivä.

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	48 245	47 748	OMA PÄÄOMA	25 282	25 554
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	16 831	16 831
Tietokoneohjelmistot	0	0	Edell. tilik. yli-/alijäämä	8 724	7 112
Muut pitkävaikutteiset menot			Tilikauden yli-/alijäämä	-272	1 611
Aineelliset hyödykkeet	39 884	39 345	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Maa- ja vesialueet	7 034	6 413	Poistoero	244	305
Rakennukset	17 941	18 246	Vapaaehtoiset varaukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 889	11 094	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	162	149
Koneet ja kalusto	235	236	Valtion toimeksiannot		
Muut aineelliset hyödykkeet	57	57	Lahjoitusrahastojen po:t	96	89
Ennakkomaksut ja kesk.er.hank	728	3 299	Muut toimeksiantojen po:t	66	60
Sijoitukset	8 360	8 403			
Osakkeet ja osuudet	5 619	5 621	VIERAS PÄÄOMA	29 480	27 605
Muut lainasaamiset	2 422	2 461	Pitkäaikainen	22 152	18 603
Muut saamiset	319	321	Lainat rah.-ja vak.laitoks.	20 402	16 875
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	78	79	Lainat julkisyhteisöiltä		
Valtion toimeksiannot			Muut velat/Liittymism.	1 750	1 728
Lahjoitusrahastojen erit.katteet	78	79			
Muut toimeksiantojen varat			Lyhytaikainen	7 328	9 002
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 845	5 786	Lainat rah.- ja vak.laitoks.s	3 024	4 324
Saamiset	1 688	1 900	Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset			Saadut ennakot		
Lainasaamiset			Ostovelat	1 623	1 973
Lyhytaikaiset saamiset	1 688	1 900	Muut velat/Liittymism.	353	363
Myyntisaamiset	777	1 270	Siirtovelat	2 328	2 342
Lainasaamiset	319	259			
Muut saamiset	299	183	VASTATTAVAA YHT.	55 168	53 613
Siirtosaamiset	293	188			
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 157	1 157			
Muut arvopaperit	1 157	1 157			
Rahat ja pankkisaamiset	4 001	2 729			
VASTAAVAA YHT.	55 168	53 613			

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste %	46,3 %	48,2 %
Suht.velkaantuneisuus %	86,8 %	82,0 %
Kertynyt ylijäämä 1000 €	8 452	8 723
Kertynyt ylijäämä €/asukas	953	987
Lainakanta 31.12./1000 €	23 426	21 199
Lainakanta 31.12. €/asukas	2 642	2 398
Lainat ja vastuut 31.12./1000 €	24 239	21 988
Lainat ja vastuut €/asukas	2 734	2 487
Lainasaamiset 1000 €	2 422	2 461
Asukasmäärä 31.12.	8 866	8 842

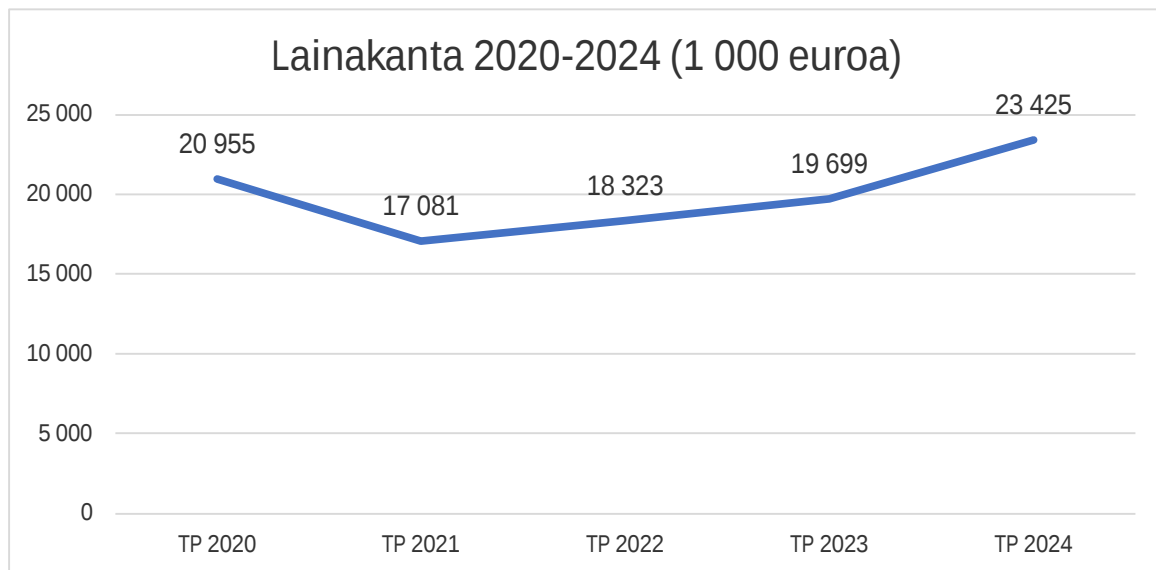
Omavaraisuusaste, % mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään keskimääräistä 70 %:a. Mikäli omavaraisuusaste on 50 % tai alempi, merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta. Oriveden kaupungin omavaraisuusaste on lainakannan kasvun vuoksi edelleen laskenut tunnuslukuun 46,3 % (2023: 48,2 %).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan kokonaistuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, sillä tämän tunnusluvun arvoon eivät vaikuta pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmät. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksuista tulorahoituksella. Oriveden suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku on vieraan pääoman lisääntymisen myötä merkittävästi noussut olleen vuoden 2024 lopussa 86,8 %:iin (2023: 82,0 %).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Oriveden kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä on vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen 8,45 milj. euroa.

Lainakanta 31.12. kertoo kaupungin korollisen vieraan pääoman määrän. Vuoden 2024 lopussa Oriveden kaupungin lainakanta oli 23,4 milj. euroa (2023: 21,2 milj. euroa). Asukasta kohden lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 2 642 euroa (2023: 2 398 €/as.). Vuoden 2024 aikana nostettiin 7,0 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa.

Oriveden kaupungin pitkäaikainen lainakanta vuosina 2016-2024 on kehittynyt seuraavasti:

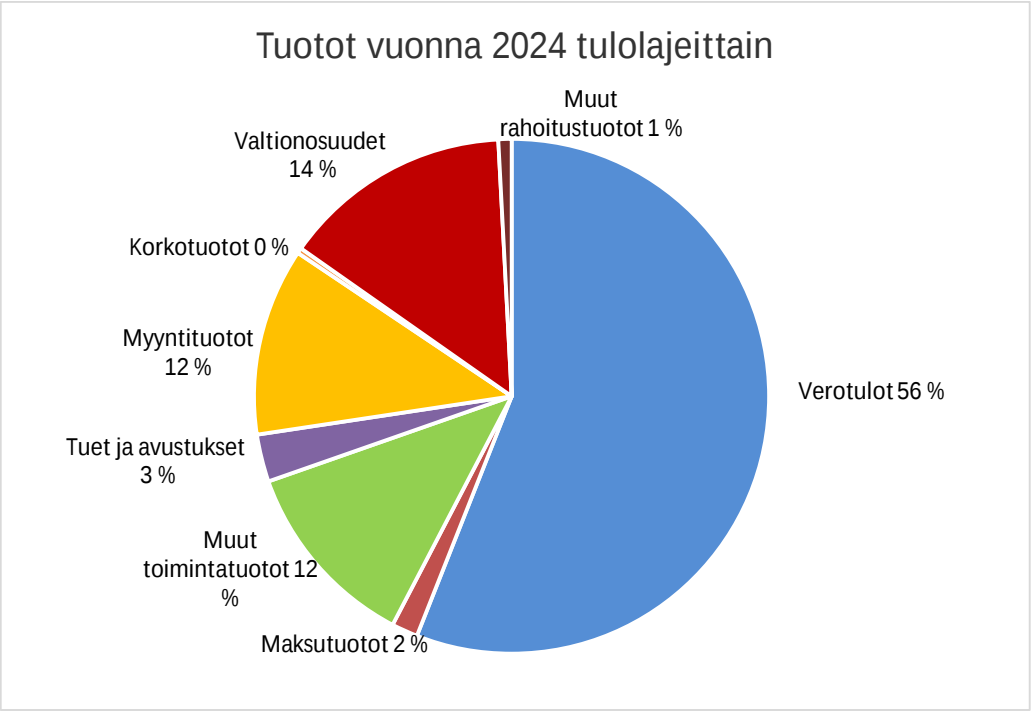
Lainasaamiset 31.12. kertoo pysyviin vastaaviin merkittyjen antolainojen määrän kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Oriveden kaupungin lainasaamisten määrä oli vuoden 2024 lopussa 2,42 milj. euroa (2023: 2,46 milj. euroa).

5. Kokonaistulot ja -menot

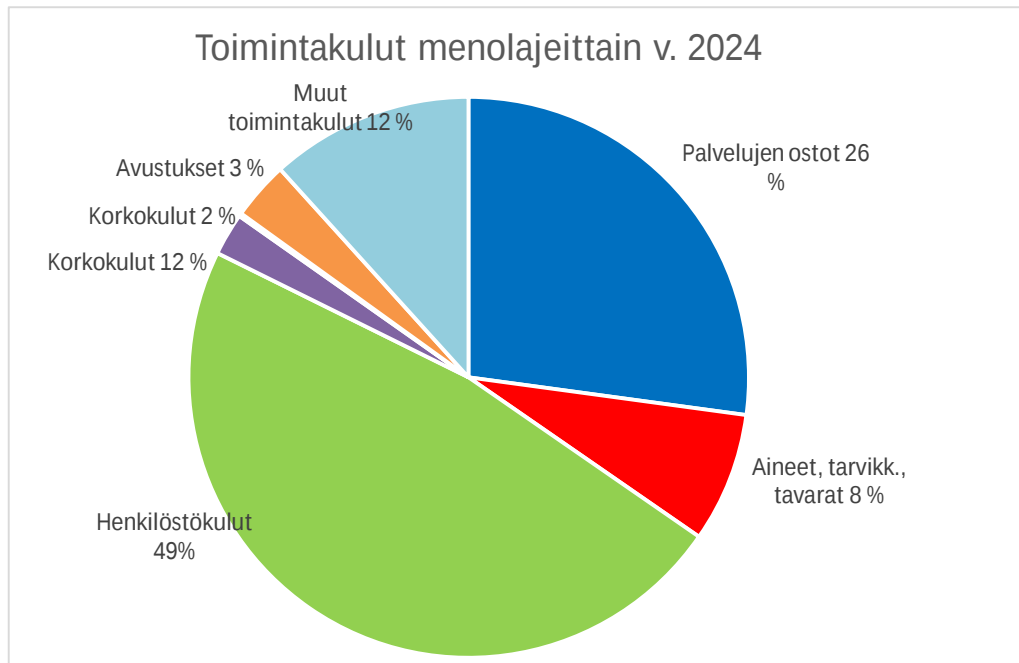
Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	6 602	15,2	Toimintakulut	30 242	72,2
Verotulot	21 770	50,3	-Valm. omaan käyttöön	-21	-0,1
Valtionosuudet	5 599	12,9	Korkokulut	869	2,1
Korkotuotot	147	0,3	Muut rahoituskulut	5	0
Muut rahoitustuotot	260	0,6	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		0
Tulorahoituksen korjauserät			- Pys.vast. luov.tappiot	-1	0
- Pysyv.vast. luov.voitot	-56	-0,1	Investoinnit		
Investoinnit			Investointimenot	4 209	10
Rahoitusosuudet investoint.	65	0,2			
Pysyv.vast. luovutustulot	66	0,2	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäys	1 821	4,3
Antolainasaamisten vähennys	1 861	4,3	Pitkäaik. lainojen vähenn.	3 274	7,8
Pitkäaik. lainojen lisäys	7 000	16,2	Lyhytaik.lainojen vähenn.	1 500	3,6
Lyhytaik. lainojen lisäys	0	0			
KOKONAISTULOT YHT.	43 314	100,0	KOKONAISMENOT YHT.	41 898	100,0

Seuraavassa kuviossa on eritelty Oriveden kaupungin tulot tulolajeittain prosenttiosuuksina vuonna 2024.

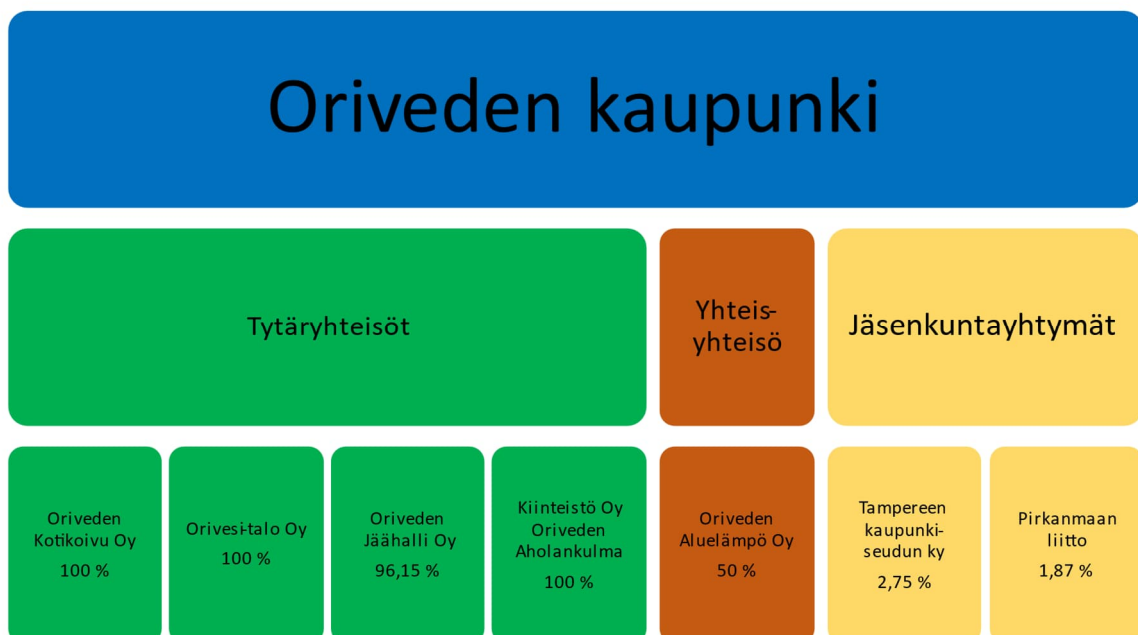

Alla olevassa kuviossa on eritelty Oriveden kaupungin kulut menolajeittain prosenttiosuuksina vuonna 2024.

6. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

YHDISTELTY KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN		
	Yhdistelty (kpl)	Ei-yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
<i>Yhtiöt</i>		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		
Muut yhtiöt	2	
Kuntayhtymät	2	
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt	1	
Yhteensä	7	0

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Oriveden kaupunkikonserni muodostuu kaupungista emoyhtiönä, neljästä tytäryhtiöstä ja kahdesta kuntayhtymästä sekä yhteisyyshyhteisöstä Oriveden Aluelämpö Oy. Orivesi-konsernin oma pääoma oli vuoden 2024 lopussa 22,76 milj. euroa (2023: 23,54) ja konserni vastasi 33,19 milj. euron (2023: 31,97) vieraasta pääomasta. Vuosien 2023 ja 2024 luvut ovat vertailukelpoisia keskenään.

Oriveden kaupungin konsernitaseen loppusumma oli 56,29 milj. euroa (2023: 55,95) ja lainakanta 26,63 milj. euroa (2023: 24,83). Konsernin omavaraisuus on tilikauden alijäämän vuoksi laskenut 40,5 %:iin (2023: 42,2 %).

Konsernin lainakanta oli vuoden 2024 lopussa asukasta kohden 3 004 euroa (2023: 2 809). Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 93,2 %:iin (2023: 90,5).

Orivesi-konsernin tuloslaskelma osoittaa vuodelta 2024 alijäämää 0,77 milj. euroa (2023: 1,31). Tästä muiden konserniyhtiöiden osuus ilman emoyhtiö Oriveden kaupunkia on alijäämää 0,5 milj. euroa (2023: 0,31).

Konsernin vuosikate asukasta kohden vuonna 2024 on 343 euroa (2023: 558), kun se Oriveden kaupungin osalta on 368 euroa (2023: 529). Konsernin muiden yritysten vuosikatteen ovat siis olleet hieman emon tuloksia heikompia, jolloin konsernin vuosikate on laskenut emoon verrattuna. Vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen konsernitaseessa on taseylijäämää 5,9 milj. euroa (2023: 6,7). Emoyhtiö Oriveden kaupungin taseylijäämän osuus konsernissa on 8,45 milj. euroa (2023: 8,76), eli konserniyhtiöiden tilinpäätökset ovat siis olleet emon tilinpäätöstä heikompia ja vähentäneet taseylijäämän tasoa 2,53 milj. euroa.

Rahoituslaskelman mukaan Orivesi-konsernin nettoinvestoinnit vuonna 2024 olivat 3,7 milj. euroa (2023: 5,5). Konsernin rahavarat ovat lainanoton myötä lisääntyneet vuoden 2024 aikana 1,1 milj. eurolla (2023: 1,1). Konsernin kassan riittävyys oli 36 päivää (2023: 27 pv), kun kaupungin kassan riittävyys oli sama 36 päivää (2023: 23 pv).

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 0,9 (2023: 1,5), kun kaupungin lainanhoitokateen tunnusluku oli 0,6 (2023: 1,8), eli konserni pystyy emoa hieman heikommalla vastaamaan kahdeksan (8) vuoden ajanjaksolle lasketuista tulevista lainanlyhennyksistään. Konsernin toiminnan ja investointien

rahavirran kertymä viideltä vuodelta oli 2,36 milj. euroa (2023: -0,89), kun kaupungin vastaava tunnusluku oli 2,4 milj. euroa (2023: 1,09) positiivinen. Tunnusluvun perusteella koko konserni ei viiden vuoden ajanjaksolla ole pystynyt rahavirrallaan kattamaan menojaan, vaan niiden rahoittamiseen on pitänyt ottaa lisää lainaa tai myydä omaisuutta.

Oriveden kaupunginvaltuuston on 19.2.2018 hyväksynyt konserniohjeen, joka tuli voimaan 1.4.2018 alkaen. Konserniohjeen tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvä päätöksenteon systemaattisuus, ennakoitavuus sekä pääomien käytön tehokkuus. Konserniohje on päivitetty valtuustossa tammikuussa 2025.

Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että konsernia voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupungin kokonaisuus huomioiden. Kaupunkistrategian mukaan konsernia johdetaan suunnitelmallisesti ja kaupungin palvelutuotantoa vahvistaen.

Konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä. Konsernijohtoon kuuluvat ohjeen mukaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja. Konsernijohto vastaa konsernin ohjauksesta ja valvonnan järjestämisestä. Omistajaohjauksen tuloksellisuutta ja kaupungin kokonaisedun toteutumista arvioidaan vuosittain osana tilinpäätöstä.

Konserniyhteisöille asetettiin seuraavat yhteiset tavoitteet:

Tavoite	Toteutuminen
Tytäryhtiöt raportoivat valtuustolle vähintään 2 krt/vuosi - miten ne omalta osaltaan ovat toteuttaneet kaupunkistrategian tavoitteita, - konserniohjeen noudattamista ja talousarviossa yhtiökohtaisesti asetettujen tavoitteiden toteutumista.	Toteutunut. Tytäryhtiöt ovat raportoineet taloudestaan puolivuosisikatsauksessa ja tilinpäätöksessä, eli 2 krt/vuosi.
Konsernin omavaraisuusaste % > 30 %	Toteutui. Konsernin omavaraisuus laski kuitenkin edellisvuodesta ja oli 40,5 %.
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus % < 60 %	Ei toteutunut, suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi edellisvuodesta ja oli 93,2 %.
Konsernin lainamäärä euroa/asukas < 4 500 euroa	Toteutui. Konsernin lainat olivat 3 004 €/asukas.

Tytäryhtiökohtaiset tavoitteet ovat:

Oriveden Kotikoivu Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Kysyntää vastaava vuokra-asuntokanta	Täyttöaste vähintään 85 %	Käyttöaste 31.12. vain 79,74 % Kehitys on laskusuuntainen.
Pitkän tähtäimen suunnitelmaa peruskorjaustarpeista noudatetaan	Toteutettujen toimenpiteiden määrä kpl	Peruskorjauksesta alustava hyväksyntä tammikuussa 2025. Peruskorjausten PTS valmistelu ei ole edennyt rahoituksen puuttumisen vuoksi.
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 60 %:iin vuosittaisista investoinneista	Ei toteutunut. Tilinkauden tulos 0 euroa asuintalovaruksen purun vuoksi, mutta todellisuudessa tappiollinen alaskirjausten vuoksi. Rahoitusaliijäämä on syventynyt.
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seurannan mittarit on laadittu	Taloutta ja mittareita seurataan aktiivisesti.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	Ohjeet on laadittu	Ei ole otettu käyttöön vielä. Rajalliset resurssit.

Orivesi-talo Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Tilojen kunto ja vuokrataso on sellainen, että tilat ovat kysyttyjä	Vuokrataso vastaa kiinteistön ylläpito- ja pääomakustannuksia	Tilat ovat hyvässä kunnossa. Vuokrataso vastaa kustannuksia.
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste on vähintään 90 %	Toteutunut, käyttöaste 100 %.
Pitkän tähtäimen (10 v.) peruskorjaussuunnitelman toteuttaminen	Toteutetaan suunnitelmassa vuodelle 2021 määritellyt toimenpiteet	Korjaussuunnitelmat toteutettu. Viime vuosilta korjauksia vähän lykätty säästösyistä.
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 60 %:iin vuosittaisista investoinneista	Toteutuu. Tulorahoitus kattaa kulut, mutta ei täysin korjaustarpeita.
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seurannan mittarit on laadittu	Taloutta ja mittareita seurataan aktiivisesti.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	Ohjeet on laadittu	Ei ole otettu käyttöön vielä. Rajalliset resurssit.

Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Taloudellisesti kestävä vuokratason määrittely	Vuokran määrä vastaa kiinteistön kustannuksia	Vuokrataso korjattu vuoden 2024 alussa ja nyt kestävällä tasolla. Vuodelle 2025 sovittu väliaikaisia vuokrahelpotuksia.
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 90 %:iin vuosittaisista investoinneista	Yhtiöllä ei ole investointitarpeita.
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seurannan mittarit on laadittu	Yhtiö on pieni. Ei tarvetta erityisille mittareille.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	Ohjeet on laadittu	Ei käytössä, koska pieni yhtiö ja sillä on ainoastaan korkotasoon liittyviä riskejä.

Oriveden Jäähalli Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Yhtiön taloudellinen tilanne on kestävä	Maksuvalmius riittää ilman lainanottoa	Ei toteutunut/toteutunut osittain. Kaupungilta otettu käyttöpääomalainaa, jonka tarve on johtunut yllättävistä laiterikoista. Tulorahoitus muuten kattaa toiminnan.
Yhtiön tilikauden tulos	Yhtiö tekee positiivisen tuloksen	Ei toteutunut.
Hallin vetovoimaa kehitetään	Käyttäjämäärät kasvavat edellisvuoteen verrattuna	Kävijämäärässä pientä kasvua, yleisöluistelun (maksuttomat) määrä lisääntynyt myös. Katsojien määrän seuranta aloitettu syyskaudella.
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 60 %:iin vuosittaisista investoinneista	Toteutunut, investoinnit toteutettu tulorahoituksella.
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seurannan mittarit on laadittu	Toteutunut, kävijämääriä seurataan ja talouden seurantaan löytyy Netvisorista kattavat mahdollisuudet.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	Ohjeet on laadittu	Toteutunut, Granite on käytössä.

Oriveden Aluelämpö Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Yhtiön tilikauden voitto pysyy kohtuullisena ja lämpöenergian asiakashintaa lasketaan	Tilikauden voitto on enintään seitsemän (7) prosenttia liikevaihdosta.	Tilikauden voitto oli 1,1 % liikevaihdosta.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Oriveden viimeisin konserniohje tuli voimaan 1.4.2018. Konserniohjeessa on määräykset mm. toimielinten ja viranhaltijoiden jaosta, konsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta, velvollisuudesta hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa, konsernivalvonnasta ja sen raportoinnista ja riskienhallinnasta, konsernin sisäisistä palveluista ja hankinnoista, yhtiöiden hallitusten kokoonpanosta, hyvästä hallinto- ja johtamistavasta sekä toimielinten tehtävistä. Konserniohje on osittain vanhentunut, joten sitä päivitetään valtuuston tammikuun 2025 kokouksessa.

Oriveden kaupunginvaltuusto on ohjannut konsernia vuoden 2024 aikana. Konsernia koskevia päätöksiä on tehty lainatakausten ja yhtiökokousten toimiohjeiden muodossa. Merkittävin konsernia koskeva valtuuston päätös vuonna 2024 oli Orivesi-talo Oy:n pääomallinaehtojen muuttaminen ja lyhennysvapaan myöntäminen vuodeksi 2024. Oriveden Kotikoivu Oy:n kaupungilta ottamille lainoille myönnettiin lyhennysvapaata ja korotonta maksuaikaa 30.5.2025 asti. Kaupunginhallitus myönsi lisäksi Oriveden Jäähalli Oy:lle vuodeksi lyhytaikaista lainaa yhtiön laitteistokorjausten tekemistä varten.

Valtuusto on vuonna 2023 linjannut, että kaupunki tai sen tytäryhtiö Oriveden Kotikoivu Oy voi olla mukana vauhdittamassa markkinaehtoista asuntotuotantoa osallistumalla rivitalohankkeeseen enintään 40 %:lla ostamalla osakkeita, ellei hanke ilman kaupungin panosta käynnisty.

Muuten kaupunginhallitus on ohjannut konsernia ja antanut normaalit toimiohjeet yhtiökokousedustajilleen. Kaupunkikonsernin johto ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat vuoden aikana keskustelleet yhtiöiden taloudellisesta ja toiminnallisesta tilanteesta ja konsernijohto on antanut suullisia toimintaohjeita. Kaikkien tytäryhtiöiden kanssa on käyty vuosittainen konsernineuvottelu ennen kaupunginhallituksen omistajaohjausta yhtiökokoukselle tilinpäätöksestä.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Oriveden Jäähalli Oy:n taloudellinen tilanne helpottui merkittävästi vuonna 2019 tehdyn pääomasijoituksen ansiosta. Kaupungin tekemällä pääomasijoituksella yhtiön jäädytys- ja ilmastointilaitteistoja pystyttiin korjaamaan ja sitä kautta luomaan paremmat edellytykset jääurheilun harrastamiselle. Koronapandemian jälkeen yhtiön tilanne parani, mutta on vuonna 2024 kääntynyt heikompaan suuntaan. Yhtiön laitteisiin jouduttiin tekemään isoja korjauksia, jotka aiheuttivat ennalta arvaamattomia kustannuksia ja niiden maksamista varten yhtiö joutui ottamaan vuodeksi emolta 50 000 tilapäislainaa. Tilojen käyttöaste on hyvä, eikä sitä pystytä enää kasvattamaan. Tehdystä alijäämäisestä tilinpäätöksestä huolimatta Oriveden Jäähalli Oy:n taloudellinen tilanne on vielä kestäväällä pohjalla.

Oriveden Kotikoivu Oy:n taloudellista tervehdyttäminen on saattanut yhtiön aiempaa vakaammalle pohjalle ja tervehdyttämisen jatkamisella pyritään samaan asuntokantaan myös uudistumista. Yhtiö on tehnyt perusparantamisen edellyttämiä selvityksiä ja suunnitelmia. Yhtiön tilanne on kuitenkin heikentyneen täyttöasteen vuoksi kääntynyt heikompaan suuntaan. Oriveden Kotikoivu Oy:n kiinteistöjen perusparantamista koskevaa omistajaohjausta on käsitelty myös vuoden 2024 aikana ja edelleen tammikuussa 2025, jotta perusparantamiseen saataisiin myös Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) rahoitusta. Vuoden 2022 arviointikertomuksen yhteydessä tarkastuslautakunta esitti Oriveden Kotikoivu Oy:n kiinteistöjen reaaliarvostuksen teettämistä ulkopuolisella taholla. Arvostustyö on tehty vuoden 2024 aikana ja sen perusteella on kaupunginhallitus antanut yhtiölle omistajaohjausta, että heikommalla käyttöasteella olevia yhtiön kiinteistöjä tulee myydä tai purkaa. Lisäksi kaupunginhallitus on linjannut, että mikäli ARA myöntää Oriveden Kotikoivu Oy:n uudisrakentamishankkeelle korkotukilainan, niin yhtiö voi lähteä rakennuttamaan vuokrakerrostalo Oriveden keskusta. Uusi kiinteistö vastaisi paremmin nykyiseen vuokra-asutuskysyntään, joka kohdistuu kaupungin keskustassa oleviin pienempiin asuntoihin. Uuden kiinteistön rakentamisen edellytyksenä on vanhoista kiinteistöistä luopuminen. Uuden kiinteistön myötä ennakoitaan Oriveden Kotikoivu Oy:n käyttöasteiden kasvavan ja taloudellisen tilanteen paranevan. Vuonna 2024 Oriveden Kotikoivu Oy teki tilinpäätössiirtojen jälkeen ylijäämäisen tuloksen. Yhtiön liikevaihto on hieman laskenut, mutta se on pystynyt karsimaan menojaan liikevaihdon laskua enemmän.

Orivesi-talo Oy:n taloudellinen tilanne on vakaa ja sen arvioidaan jatkuvankin sellaisena, ellei merkittäviä vuokralaisia (esim. Pirkanmaan hyvinvointialue) irtisano vuokrasopimuksiaan. Yhtiö teki vuodelta 2024 lievästi ylijäämäisen tuloksen.

Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulman tilinpäätös vuodelta 2024 oli lievästi voitollinen. Yhtiö omistaa yhden teollisuushallin, joka on kokonaan vuokrattu, eikä yhtiön tilanteessa ole tapahtunut mitään poikkeavaa. Yhtiön vuokralainen on pyytänyt vuodelle 2025 vuokrienmaksun lykkäystä ja vuokrasopimuksen jatkamista vastaavasti yhdellä vuodella. Kyseinen vuokrajärjestely on korvattu emon lyhytaikaisella rahoituksella, joten yhtiön taloudellinen tilanne ei kärsi. Yhtiön taloudellinen tilanne on hyvä.

Orivesi-konsernin yhteisyhteisö Oriveden Aluelämpö Oy teki vuodelta 2024 lievästi ylijäämäisen tuloksen. Yhtiön liikevaihto on hieman kasvanut, mutta vastaavasti myös kulut ja poistot ovat sitä enemmän kasvaneet. Yhtiön taseessa on kuitenkin vielä merkittävästi edellisten tilikausien voittoja ja kassavarjoja, joten yhtiön taloudellinen tilanne on erittäin hyvällä tasolla.

Konsernin tulevan kehityksen arvioidaan olevan taloudellisen tilanteen kiristymisen vuoksi tytäryhtiöiden osalta epävarmalla pohjalla.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksen on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Oriveden kaupungin myy tytäryhtiöilleen isännöintipalveluja sekä tietohallintopalveluja, joten tätä kautta omistajaohjaus ja –valvonta on kiinteää. Kaupungin tilapalvelut tuottaa vuokra-asuntoyhtiöille kiinteistönhoito- ja huoltopalvelut, joten myös tältä osin yhteys konsernin emoon säilyy.

Konserniohje sekä Oriveden kaupungin hankintoja koskeva ohje on hyväksytty tytäryhtiöiden hallituksissa. Riskienhallinnan osalta tytäryhtiöillä on käytössä Oriveden kaupungille palveluja tuottavan Söderberg & Partners Oy:n palvelut. Riskienhallinnan osalta tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat olleet mukana kaupungin riskienhallinnan koulutuksen työpajoissa ja heitä on tässä yhteydessä ohjeistettu yhtiöiden riskiarvioinnin laatimiseen. Tytäryhtiöillä on myös mahdollisuus käyttää mm. Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy:n yhteiskilpailuttamia tuotteita ja palveluita. Ainakin sähköt ja erilaiset suunniteluun liittyvät palvelut hankitaan myös tytäryhtiöille ao. kilpailutuksen kautta.

Kaupunginhallitus on valtuustokauden vaihtuessa antanut ohjeet tytäryhtiöiden hallituksiin valittavista jäsenistä sekä tilintarkastajista vuosille 2021-2025.

Kaupunginhallitus antaa vuosittain toimiohjeet konserniin kuuluville yhtiöille tilinpäätösten käsittelemisestä ja ohjeissa otetaan kantaa niihin asioihin, joita tulee yhtiössä kehittää tai valvoa. Kaupunginhallitus ei ole vuonna 2023 tehnyt normaalin tilinpäätöksen hyväksymistä koskevan ohjeistuksen lisäksi mitään erityisiä huomioita.

Oriveden kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhtiöt raportoivat konserniohjeen mukaisesti toiminnastaan ja taloudestaan puolivuotiskausittain, osavuositarkastukseen 30.6. tilanteesta ja tilinpäätökseen 31.12. tilanteesta.

Konsernivalvonnan järjestämisestä on laadittu selonteko konsernijohtoon, kaupunginhallituksen sekä tytäryhtiöiden hallitusten ja toimitusjohtajien tekemän itsearviointin yhteenvedona. Selonteon laatimisessa on käytetty tarkoitusta varten laadittua lomaketta, jossa selvitetään:

- toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa,
- ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä,
- konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi,
- tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi,
- keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö,
- konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus sekä
- riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytär- ja osakkuusyhteisöissä.

Kyselyyn saatiin yhteensä vain 16 vastausta (max. 31), joten noin 52 % kaupunginvaltuuston puheenjohtajista, kaupunginhallituksen ja tytäryhtiöiden hallitusten jäsenistä sekä toimivasta johdosta vastasi kyselyyn. Vastausten perusteella yhteenvedona laaditun selonteon mukaan konsernivalvonnan toimivallan ja vastuun jaossa on tapahtunut paranemista. Ainoastaan hallintosäännössä määriteltyjen vastuunjakojen ja konserniohjauksen katsotaan heikentyneen. Konsernijohtoon ja sen vastuiden määrittelyyn nähdään hieman parantuneen. Kyselyn mukaan tytäryhtiöiden konserniohjeen mukaisesti toimiminen nähdään heikentyneen. Kyselyyn vastanneiden mukaan tytäryhtiöiden hallitusten jäsenien valinnassa on riittävästi painotettu asiantuntemusta ja riippumattomuutta. Tytäryhtiöiden perehdytys- ja koulutusmenettelyissä nähdään parannettavaa. Koulutuksen kehittäminen onkin ollut kahden edellisen vuoden kehittämiskohteita, joten tavoitetta ei tältä osin saavutettu. Koulutuksen luonteva kehittämisajankohta on luontevasti vuoden 2025 syksystä alkaen, kun luottamushenkilöt vaihtuvat toimielimissä ja ehkä myös tytäryhtiöiden hallituksissa.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskevan arvioinnin osalta kaikki osa-alueet, eli ohjaus, valvonta ja raportointi ovat hyvällä tasolla. Ainoa kehittämiskohde edelleen vastausten perusteella on asunto- ja kiinteistöyhtiöiden riittävä varautuminen tuleviin korvausinvestointeihin. Yhtenä merkittävänä tekijänä tähän vastaukseen lienee se, että Oriveden Kotikoivu Oy:n taloudellinen tilanne

on ollut muutaman vuoden haastava, eikä yhtiö ole riittävästi pystynyt varautumaan kiinteistökan-
tansa perusparantamiseen. Vuoden 2025 tammikuussa omistaja onkin antanut Oriveden Kotikoivu
Oy:n perusparantamiselle omistajaohjausta.

Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta ja raportointi on hyvällä
tasolla. Erittäin hyvällä tasolla koetaan olevan konsernijohtoon edellyttämien merkittävien ratkaisujen
etukäteen hyväksyttämisen. Keskusteluyhteyden tiivistäminen konsernijohtoon kanssa on vuosia ollut
kehittämistoimenpiteenä, joten kehittämistoimet ovat tältä osin onnistuneet.

Konsernipalvelujen käytön koetaan olevan hyvällä tasolla, mutta niiden hinnoittelun ei koeta olevan
kustannusvastaavia. Kustannusten hinnoittelun osalta tuleekin tulevaisuudessa kiinnittää huomiota
siihen, että tytäryhtiöt ovat mukana mm. alueiden kunnossapidon palvelujen kilpailutusta tehtäessä.
Tammikuussa 2025 hyväksytyn uuden konserniohjeen mukaan tytäryhtiöillä ei ole velvollisuutta hank-
kia esim. kiinteistöhoitopalveluita kaupungilta, vaan he voivat kilpailuttaa ne markkinoilla.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuuden on arvioitu hieman parantuneen, mutta olevan silti vielä kes-
kinkertaisella tasolla. Tähän vaikuttavana tekijänä on varmasti vuoden 2023 syksyllä käyttöön otettu
riskienhallintajärjestelmä, jota myös tytäryhtiöt käyttävät. Lievää heikentymistä nähdään tapahtuneen
ainoastaan tytäryhtiöiden riskienhallinnan kehittyneisyyden arvioinnissa. Tämä tuleekin olemaan vuo-
den 2025 kehittämiskohde. Konsernijohtoon tekemän arvioinnin ja valvonnan nähdään olevan hyvällä
tasolla.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT	8 300	8 012
TOIMINTAKULUT	-31 861	-30 205
Osuus osakkuusyrityiden voitosta/tappiosta	30	114
TOIMINTAKATE	-23 531	-22 080
Verotulot	21 679	21 775
Valtionosuudet	5 599	5 529
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	133	197
Muut rahoitustuotot	155	163
Korkokulut	-859	-517
Muut rahoituskulut	-138	-131
Rahoitustuotot ja -kulut	-709	-288
VUOSIKATE	3 038	4 936
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 693	-3 302
Omistuksen eliminointierot		
Kertaluonteiset poistot	-226	-338
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-3 920	-3 641
Satunnaiset tuotot ja kulut		
TILIKAUDEN TULOS	-882	1 296
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-11	-11
Laskennalliset verot	117	17
Vähemmistöosuudet	3	3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-772	1 305
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/toimintakulut %	26,1 %	26,5 %
Vuosikate/poistot %	77,5 %	135,6 %
Vuosikate €/asukas	343	558
Kunnan asukasmäärä 31.12.	8866	8842

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
	1000 euroa	1000 euroa
Toim. ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 038	4 936
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-11	-11
Tulorahoituksen korjauserät	20	-86
Toiminnan rahavirta	3 046	4 839
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 736	-5 589
Rahoitusosuudet investointimenoihin	65	62
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66	102
Investointien rahavirta	-3 605	-5 424
Toim. ja investointien rahavirta	-558	-585
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 822	-703
Antolainasaamisten vähennys	1 542	-303
Antolainauksen muutokset	-279	-1 005
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000	5 689
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 750	-4 105
Lyhytaikaisten. lainojen muutos	-1 450	1 500
Lainakannan muutokset	1 800	3 084
Oman pääoman muutokset	0	-1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja po.n muutos	14	-13
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	621	572
Korottomien velkojen muutos	-510	-3 106
Muut maksuvalmiuden muutokset	125	-2 548
Rahoituksen rahavirta	1 646	-470
Rahavarojen muutos	1 087	-1 055
Rahavarat 31.12.	5 346	4 259
Rahavarat 1.1.	4 259	5 314
Rahavarojen muutos	1 087	-1 055
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta	2 361	-890
Investointien tulorahoitus	79,9 %	87,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,98	1,47
Lainanhoitokate	0,91	1,45
Kassan riittävyys pv	36	27

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	49 297	49 601	OMA PÄÄOMA	22 760	23 536
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	16 831	16 831
Aineettomat oikeudet			Yhdist. ja säänt. peruspo		
Muut pitkävaikutteiset menot			Arvonkorotusrahoitus		
Ennakkomaksut			Muut omat rahastot	10	10
			Edell. tilik. ali/ylijäämä	6 692	5 390
Aineelliset hyödykkeet	44 961	45 219	Tilikauden ali/ylijäämä	-772	1 305
Maa- ja vesialueet	7 406	6 784			
Rakennukset	22 255	23 263			
Kiinteät rak. ja laitteet	13 908	11 115	VÄHEMMISTÖOSUUDET	64	67
Koneet ja kalusto	259	269			
Muut aineelliset hyödykkeet	57	57			
Ennakkomaksut ja keskener. hyödykkeet	1 076	3 731	PAKOLLISET VARAUKSET		
			Eläkevaraukset		
Sijoitukset	4 336	4 382	Muut pakolliset		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 102	3 175			
Muut osakkeet ja osuudet	695	697			
Muut lainasaamiset	35		TOIMEKSIANT.POT	276	381
Muut saamiset	505	510			
			VIERAS PÄÄOMA	33 194	31 9703
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	192	311	Pitkäaik. koroll. vpo	23 166	20 049
			Pitkäaik.koroton vpo	1 752	1 730
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 805	6 042	Lyhytaik.koroll. vpo	3 468	4 785
Vaihto-omaisuus			Lyhytaik.koroton vpo	4 808	5 406
Saamiset	1 458	1 782			
Pitkäaikaiset saamiset	3	3			
Lyhytaikaiset saamiset	1 455	1 779	VASTATTAVAA YHT.	56 294	55 954
Rahoitusarvopaperit	1 157	1 157			
Rahat ja pankkisaamiset	4 190	3 103			
VASTAAVAA YHT.	56 294	55 954			

Omavaraisuusaste	40,54 %	42,18 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	93,20 %	90,50 %
Kertynyt ali/ylijäämä 1000 €	5 920	6 695
Kertynyt ali/ylijäämä, €/as.	668	757
Konsernilainat 31.12. 1000 €	26 634	24 834
Konsernilainat €/as.	3 004	2 809
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	27 592	25 798
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 112	2 918
Konsernin lainasaamiset, 1000 €		
Kunnan asukasluku	8 866	8 842

7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

7.1 Hallituksen esitys tilikauden 2024 tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Lisäksi mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Vuoden 2024 tilikauden tulos osoittaa alijäämää 333 264,41 euroa.

Oriveden kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. tuloutetaan poistoeroa poistosuunnitelman mukaan 61 075,30 euroa,
2. kirjataan tilikauden alijäämä 272.189,11 euroa taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämä –tilille.

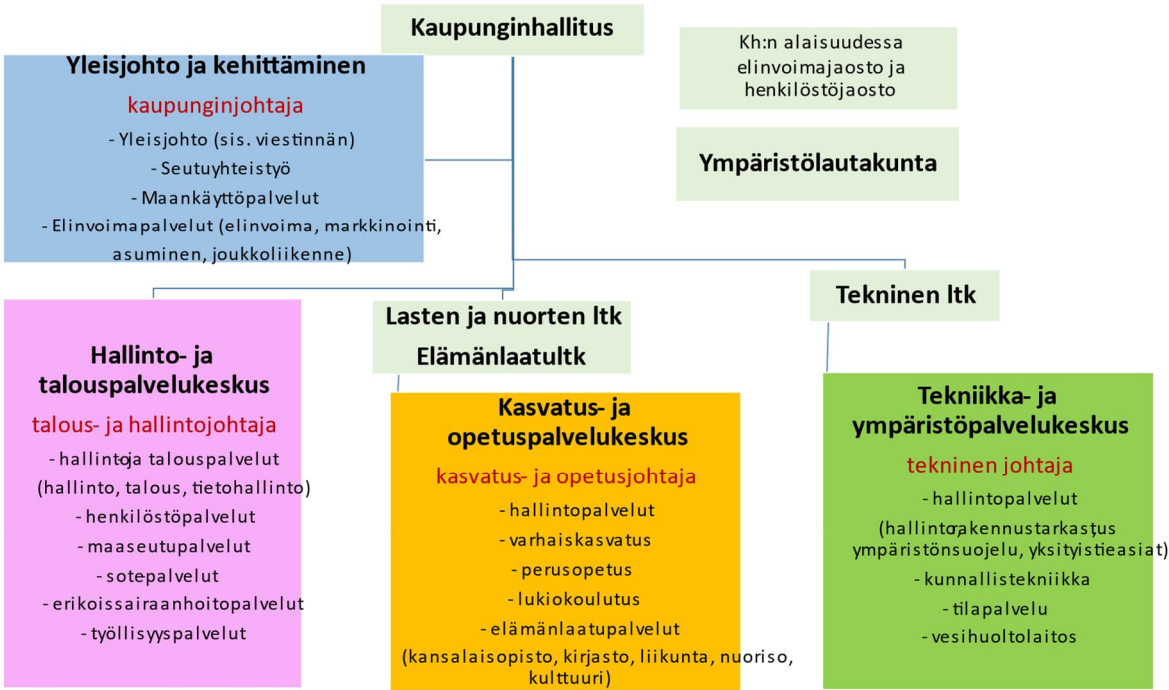
7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan, mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Oriveden kaupungilla on edellisten tilikausien ylijäämiä vuoden 2024 tilinpäätöksessä 8,45 milj. euroa. Tulevien vuosien talousarvion ja taloussuunnitelmien 2025-2027 perusteella ennakoidaan tilikausilta tulevan alijäämää noin 7,58 miljoonaa euroa, joten nykyinen taseen ylijäämä riittää niukasti taloussuunnitelmakaudelta mahdollisesti tulevien alijäämien kattamiseen. Kaupunginhallitus on vuoden 2024 talousarvion hyväksymisen yhteydessä linjannut, että laaditaan kaupungin toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelma, jolla pyritään löytämään talouden tasapainottamiskeinoja. Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan kaupunginhallituksessa vuosineljänneksittäin.

8. Talousarvion toteutuminen

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

8.1.1 Kaupunginhallituksen alainen toiminta

KAUPUNGINHALLITUS

	TA 2024	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	645 440		645 440	628 783	-16 657
Toimintakulut	-5 393 390		-5 393 390	-4 398 278	-995 112
Toimintakate	-4 747 950		-4 747 950	-3 769 495	-978 455
Poistot ja arvonalentumiset	0		0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 747 950		-4 747 950	-3 704 024	-1 043 926

= valtuustoon nähden sitova erä

Vaalit

Vaalien tehtävänä on vastata keskusvaalilautakunnan tehtävistä. Lautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimi hallintosihteeri Jaana Toivanen 10.6.2024 asti ja 1.8.2024 alkaen hallintosihteeri Piia Leppänen.

Tilintarkastus

Tilivelvollinen: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Markku Kallio

Tilintarkastuksen tehtävänä on:

- o valmistella valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,
- o arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
- o arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista ja riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamaton alijäämää,
- o huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta,
- o valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi sekä
- o valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kaupunkikehityspalvelut

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Kaupunkikehityspalvelujen tehtävänä on vastata kaupungin hallinnosta, taloushoidosta ja sisäisestä valvonnasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: kaupunginvaltuuston ja -hallituksen, tilapäiset toimikunnat, kaupungin johtoryhmän, sisäisen tarkastuksen, yleisen kehittämisen, elinvoimapaalvelut, maankäyttöpalvelut, viestinnän ja markkinoinnin sekä Tampereen kaupunkiseudun seutuyhteistyön. Kaupunkiseudun yhteistyöhön sisältyy myös seudullinen joukkoliikenne, jonka tasoksi tavoitellaan tulevaisuudessa palvelutasomäärittelyn mukaisesti kerran tunnissa toimiva liikenne.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Laadukkaiden asumisen vaihtoehtojen lisääminen; - vähintään yksi uusi hanke on käynnistynyt. - kaupunki toimii aktiivisesti yksityisten investointien houkuttelemiseksi omien kehittämishankkeiden edistämisen lisäksi. Kehitämme asemanseutua; - kahdelle vuonna 2022 hankitulle tontille on löytynyt pitkän	- Yhtiömuotoiset rakennushankkeet eivät ole yleisen taloustilanteen vuoksi käynnistyneet. Mattilanniityllä olleet hankkeet ovat rauenneet. - Kääjäntieltä ja Laitamontieltä myyty vuokrakohteet, jotka muutetaan omistusasunnoiksi. Ostajana rakennusliikkeet. - Kotikoivun kiinteistöjen tulevaisuudesta (purku, peruskorjaus, uudisrakentaminen) linjattiin kh:n iltakoulussa joulukuussa. - Toinen kaupungin ostama tontti on osana Riihitie-Bonnentien asemakaavamuutosta. Alueen

	tähtäimen kehittämistä tukeva jatkokäyttö. Elinkeinoelämän kehittäminen; - edistetään aktiivisesti uusia yritysalueita 9-tien varteen. - tiivis, rakentava vuoropuhelu olemassa olevien yritysten/yrittäjien kanssa. - Oripohjan uuden yritysalueen kaavoitus käynnistyy. Seurataan elinvoimaohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista; - nettomuutto on positiivinen. - yrittäjätyytyväisyys lisääntyy. - tonttikysyntä kasvaa. - työttömien osuus työvoimasta pienenee. Vapaa-ajanasuntojen muuttaminen vakituisiksi asunnoiksi; määrä kasvaa. Markkinoinnissa keskitytään brändin vahvistamiseen ja tiedolla johtamiseen. - brändistrategia on työstetty.	käyttöä kehitetään kaavahankkeen mukana. - Kaupunki edistää aktiivisesti VT9 varren kehittämistä eri toimenpitein. Osittain kehittäminen on riippuvaista tiehankkeen aikatauluista. - Yhteydenpito olemassa olevien yritysten/yrittäjien kanssa on ollut tiivistä ja rakentavaa. - Oripohjan kaavahanke on käynnissä ja etenee suunnitelmien mukaisesti. Alueen yritysten tarpeita kartoitettu aktiivisesti. Tarpeet pyritään mahdollistamaan kaavamuutoksessa. Vuoden 2024 aikana laadittiin hankkeen edellyttämiä selvityksiä sekä muodostettu ratkaisuja yritysten tarpeisiin. - Väestönkasvu +24 asukasta vuonna 2024. - Joka toinen vuosi alkuvuodesta tehtävän Suomen Yrittäjien kuntabarometrin NPS on parantunut merkittävästi: 2022 -58 → 2024 -20 - Orivesi nousi kuntabarometrissa pienten kuntien sarjassa sijalle 63 (vuonna 2022 sija 114) - rakentamisen yleinen taantuma on vaikuttanut tonttikysyntään myös Orivedellä eikä kasvua ole havaittavissa. Myytyjä tontteja 2 kpl (2023: 4), vuokrattuja tontteja 2 kpl (2023: 0), varattuja 2 kpl (2023: 4). - Heikentynyt yleinen työllisyystilanne on nostanut myös Oriveden työttömien määrää. Työttömyysprosentti joulukuussa 2024 oli 11,6 %. - Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muutokset vakituisen asumiseen: - Poikkeamislupia 5 kpl ja rakennuslupapäätöksiä 6 kpl. - Kaupunginvaltuusto hyväksyi brändikäsikirjan huhtikuussa 2024. Brändikäsikirja julkistettiin henkilöstölle ja yleisölle huhtikuussa 2024. Brändiä on

	- markkinoinnin johtamisessa hyödynnetään entistä tehokkaammin saatavilla olevaa dataa ja mittaamista. - laaditaan pitkäjänteinen markkinoinnin kolmevuotissuunnitelma.	jalkautettu esihenkilöfoorumissa ja henkilöstöinfossa. Kaikki markkinointikampanjat toteutettiin uuden brändin mukaisina kevästä 2024 lähtien. Markkinointimateriaaleja uudistettiin uuden brändin mukaisiksi vuoden 2024 aikana. - Brändistrategian työstämistä varten analysoitiin asukaskyselyn ja vetovoimatutkimuksen tulokset. Tuloksia hyödynnettiin brändikäsikirjassa ja markkinointisuunnitelmassa 2024. - Vuoden 2024 markkinointisuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa kesäkuussa 2024. Markkinoinnin kolmevuotissuunnitelma laadittiin syksyllä 2024.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Palvelukeskusten ja yksiköiden välinen yhteistyö ja tiedonkulku on parantunut. - tehdään kysely palvelukeskuksille ja tulosityksiköille Kaupunkikonsernin talous on tasapainossa; - konsernin tunnusluvut pysyvät vähintään edellisen vuoden tasossa.	- Työhyvinvointikysely toteutettiin marraskuussa 2024. Tulokset olivat kokonaisuudessaan hyvät kaupunkikehityspalvelualueen osalta. - ei toteutunut; konsernin tunnusluvut heikkenivät

Konsernipalvelut

Tilivelvollinen: talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Konsernipalvelujen tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelujen tarvitsemia henkilöstö-, talous-, toimisto- ja tietohallinnon tukipalveluja, vastata omistajaohjauksesta sekä maaseutu- ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden ostopalveluista.

Konsernipalvelujen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: henkilöstöpalvelut, hallinto- ja toimistopalvelut (lautakuntien ja palvelualueiden sihteeripalvelut), taloushallinnon tukipalvelut (kirjanpito, maksuliike, osto- ja myyntireskontra, perintä sekä riskienhallinta), tietohallintopalvelut sekä maaseutu- ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden maksuosuudet. Konsernipalveluihin sisältyvä henkilöstöpalvelut huolehtii kunnalle työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista. Henkilöstöpalveluissa hoidetaan henkilöstön palkkaus- ja palvelusuhdeasiat, yhteistoimintaan liittyvät asiat sekä muut virka- ja työehtosopimusten ja työlaainsäädännön soveltamiseen kuuluvat tehtävät sekä koordinoidaan henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä. Lisäksi konsernipalvelujen kustannuksiin sisältyy Oriveden kaupungin osuus Tampereen kehyskuntien yhteisen tietohallintojohtajan ja kehittämisresurssin palkkauksesta sekä Tampereen kaupungin tuottamien seudullisten tietohallintokustannusten osuus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Tiedonhallinnan tehostaminen; - Sähköinen arkistojärjestelmä on hankittu ja sähköisen arkistoinnin valmius on olemassa. Taloushallinnon tietojärjestelmäkilpailutus on tehty ja käyttöönotto aloitettu. Työhyvinvoinnin kehittämisohjelma vuosille 2023–2025. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain henkilöstötilinpäätöksessä. Työtyytyväisyyskysely tehdään vuosittain (vastaajien lukumäärä ja kyselyn tulokset kehittyvät positiivisesti edelliseen vuoteen verrattuna). Kehitetään yhteistyötä työterveyshuollon kanssa - säännölliset tapaamiset 2-3 krt/vuodessa - uudet tarpeenmukaiset toimintamuodot (mm. etäpalvelut, kuntoutusryhmät) Sairauspoissaolopäivät (pvä/hlö, kehitys edellisistä vuosista). Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus tulosalueittain.	Sähköinen arkistointijärjestelmän on käytössä. Taloushallinnon tietojärjestelmät on kilpailutettu yhdessä Pirkkalan kunnan kanssa. Järjestelmiksi vaihtui vuoden 2025 alusta CGI Oy:n KD Kuntamalli ja Talgraf Oy:n Akkuna. Käyttöönotto käynnistyi heinäkuussa 2024. Henkilöstöpalveluiden kehittämistyön painopisteet olivat vuonna 2024 työkykyjohtamisen, rekrytointien, perehdytyksen ja esihenkilötyön kehittäminen. Perehdytysprosessin kehittäminen siirtyi loppuvuoden yhteistoimintaneuvotteluiden vuoksi vuoteen 2025. Toteuma raportoidaan henkilöstötilinpäätöksessä. Työhyvinvointikyselyn vastausprosentti oli 72,8 % ja sitä onnistuttiin merkittävästi nostamaan edellisvuodesta (55,5 %). Tulokset olivat kokonaisuutena hyvällä tasolla. Esihenkilöt käsittelevät työhyvinvointikyselyn tulokset yksiköissä. Työterveyshuoltoyhteistyö toteutui suunnitellusti ja tapaamisia oli vuoden aikana 3. Varhaiskuntoutus käynnistyi marraskuussa. Sairauspoissaolopäiviä koko kaupungin henkilöstöllä oli 6229 työpäivää (2023: 5133 pv). Terveysprosentti oli 53,93, eli noin 54 %:lla henkilöstöstä ei ole vuoden 2024 aikana ollut yhtään sairauspäivää. Raportoidaan henkilöstötilinpäätöksessä.

	Lähtökyselyn tuloksia hyödynnetään henkilöstön johtamisessa Esihenkilövalmennus (osallistujien määrä, koulutuksien määrä, arvosana ja palautteet valmennukselle). Henkilöstön koulutuksiin osallistuminen (osallistujien määrä, koulutuksien määrä).	Esihenkilöitä on muistutettu lähtökyselyyn vastaamisesta. Esihenkilöfoorumeita järjestettiin 3 krt. Aiheina nuorten työntekijöiden johtaminen, esihenkilötyön kehittäminen, työkykyjohtaminen, aktiivisen tuen malli ja rekrytointikoulutus. Esihenkilöt ovat osallistuneet aktiivisesti tilaisuuksiin ja niille on annettu hyvät arvosanat. Helmikuussa aloitettiin esihenkilöiden kuukausittainen uutiskirje henkilöstöjohtamisen tueksi. Raportoidaan henkilöstötilinpäätöksessä.

8.1.2 Lasten ja nuorten lautakunnan alainen toiminta

LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA

	TA 2024	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 064 450		1 064 450	1 319 598	255 148
Toimintakulut	-17 754 650		-17 754 650	-17 041 616	-713 034
Toimintakate	-16 690 200		-16 690 200	-15 722 017	-968 183
Poistot ja arvonalentumiset	-39 550		-39 550	-73 011	33 461
Tilikauden yli-/alijäämä	-16 729 750		-16 729 750	-15 795 029	-934 721

= valtuustoon nähden sitova erä

Hallintopalvelut

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahallinnosta, opiskeluhoollasta, henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä hanketoiminnasta. Hallinnolla on kokonaisvastuu Oriveden kaupungin kasvatus- ja opetuspalvelujen suunnittelusta ja kehittämisestä.

Hallintopalvelujen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: hallinnon, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja elämänlaatupalveluiden tulosalueet. Kaupungin hallinto- ja talouspalvelut vastaavat kasvatus- ja opetuspalvelukeskuksen toimistopalveluiden tuottamisesta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Toteutamme Erasmus+ -akkreditointikonsortion suunnitellusti. • 10 % koulujen oppilasmäärästä osallistuu kansainvälisiin liikkuvuuksiin lukuvuosittain. • 10 % varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilökunnasta osallistuu kansainvälisiin liikkuvuuksiin lukuvuosittain. Toteutamme lasten ja nuorten kasvua ja oppimista tukevia hankkeita ja projekteja yhteistyössä muiden kaupungin palvelujen kanssa. • Koulujen kerhotoiminnan ja Suomen harrastamisen mallin koordinointi yhdistetään.	<i>Toteutunut osittain.</i> Oppilasliikkuvuuksia tarkastellaan lukuvuosittain. Lukuvuonna 2023–2024 oppilasliikkuvuustavoite noin 10 % toteutui Oriveden kouluissa hyvin. Kultavuoren koulussa oppilasliikkuvuuksia toteutettiin hieman alle 10 %. Koulut laativat lukuvuodeksi 2024–2025 koulukohtaiset liikkuvuussuunnitelmat, joiden avulla varmistetaan liikkuvuusmäärien toteutuminen kaikissa kouluissa. Varhaiskasvatuksen toimintakautena 2023–2024 varhaiskasvatuksen henkilöstöstä alle 5 % osallistui liikkuvuuksiin. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä osallistui edellisenä toimintakautena suunniteltua enemmän liikkuvuuksiin, jolloin kokonaisuudessa Erasmus+ -suunnitelman mukainen 10 %:n liikkuvuusmäärä on toteutunut varhaiskasvatuksessa.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Seudun yhteisen varhaiskasvatuksen eVaka-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto. • Mittarina on eVakan käyttöönotto Orivedellä vuonna 2024. Kartoitetaan varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa käytössä olevat digitaaliset palvelut 100-prosenttisesti. Tehdään selvitys esioppilaiden täydentävän varhaiskasvatuksen toteuttamisesta kerhotoimintana.	<i>Toteutunut.</i> Seudun yhteinen eVaka-toiminnanohjausjärjestelmä on otettu käyttöön Orivedellä elokuussa 2024. <i>Toteutunut osittain.</i> Varhaiskasvatuksen ja opetuksen hankerahalla palkatut digiopettajat ovat selvittäneet käytössä olevat digitaaliset palvelut. Selvitys esioppilaiden täydentävän varhaiskasvatuksen toteuttamisesta kerhotoimintana toteutetaan kevään 2025 aikana, ja toiminta alkaa elokuussa 2025.

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö Sari Koivisto

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdessä huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: varhaiskasvatus, jota tarjotaan myös vuorohoitoa tarvitseville, perhepäivähoito, esiopetus, lakisääteinen lasten kunnallinen kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki sekä yksityisen hoidon kuntalaisä. Palveluja järjestetään osin yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Toteutamme laadukasta varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta. Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnissa huomioidaan lasten ja huoltajien osallisuus. • Toteutamme kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa asiakastytytyväisyyskyselyn vuonna 2024 samana ajankohtana henkilöstölle tehtävän Valssin laadunarvioinnin kanssa. Hyödynnämme kyselystä saatuja palautteita varhaiskasvatuksen laadun kehittämisessä. Huoltajien vastausprosenttitarvite on 80. • Lapsille toteutetaan samana ajankohtana oma tyytyväisyyskysely. Tavoitteena, että kaikki lapset vastaavat. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtion erityisavusta innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen varhaiskasvatuksessa. Hankkeen tavoitteena on henkilöstön ja lasten digitaalisen osaamisen kaupunkitasoisen yhdenvertaisuuden toteutuminen. • Lasten digitaitojen kehittymistä mitataan digipassin avulla. • Huoltajien näkemyksiä lasten digitaitojen kehittymisestä	<i>Toteutunut osittain.</i> Henkilöstön kanssa on tehty Valssin laadunarviointi keväällä ja syksyllä. Huoltajille on toteutettu asiakastytytyväisyyskysely. Lapsille on toteutettu oma tyytyväisyyskysely. Vastausprosentti jäi tavoitteesta sekä huoltajien että lasten kohdalla. <i>Toteutunut osittain.</i> Digipassi on käytössä. Kyselyä huoltajille ei ole vielä tehty erikseen.

	kerätään kyselyllä hankkeen alussa ja lopussa. • Vopeka-kysely digitaaloista toteutetaan vuosittain koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle.	Vopeka-kysely toteutetaan vuosittain.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Kunnalliset varhaiskasvatuspaikat ovat tehokkaassa käytössä ja varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssit ovat tarkoituksenmukaisessa ja tehokkaassa käytössä. • Päiväkotien täyttöaste on vähintään 90 %. • Varahenkilöinä työskentelevien ryhmättömien lastenhoidtajien (vippareiden) yhteiskäyttö eri yksiköiden välillä aloitetaan. Otamme käyttöön varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmän Valssin. • Toteutamme vuosittain henkilöstölle 1–2 Valssin laadunarviointikyselyä. Tarjoamme varhaiskasvatuksen henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kanustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen. • Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään Oriveden kuntaosuuden verran. Varhaiskasvatuksen johtamistyötä kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti. Varhaiskasvatuksen johtaja-resurssi ja ajankäyttö ovat johtamiskokonaisuuksien kannalta järkevästi käytössä. • Varhaiskasvatusyksiköiden johtajien rinnalla työskentelevät apulaisjohtajat, joiden tehtäväkuva päivitetään.	<i>Toteutunut osittain.</i> Täyttöaste ei ole ollut kaikissa yksiköissä 90 %. Varahenkilöresurssia on käytetty joustavasti eri varhaiskasvatusyksiköiden välillä. <i>Toteutunut.</i> Valssissa on toteutettu kaksi laadunarviointikyselyä. <i>Toteutunut.</i> Oriveden varhaiskasvatuksen ja opetuksen laskennallinen koulutuspäiväosuus on 2,2 %, ja kokonaisuudessaan vuonna 2024 on toteutunut 2,55 %. Orivesi on osallistunut Tampereen seudun varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen koko henkilöstön yhteisen Treduka 24 koulutus- ja messupäivän suunnitteluun. Oriveden varhaiskasvatuksen henkilöstö on osallistunut seudun yhteiseen Treduka 24 koulutus- ja messupäivään Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa 9.11.2024. <i>Toteutunut.</i> Molempien varhaiskasvatusyksikön johtajien rinnalla on työskennellyt apulaisjohtaja tammikuusta 2024 alkaen. Apulaisjohtajien tehtäväkuva on laadittu yksikkökohtaisesti esihenkilöalueen tarpeen mukaan.

Koulujen loma-ajan päivystysjärjestelyt ovat mahdollistaneet vakituisen henkilöstön vuosilomien keskittämisen, ja sitä kautta sijaistarpeet ovat vähentyneet. Henkilöstökuluissa saatiin säästöä, kun kolme perhepäivähoitajaa siirtyi päiväkotiin ja kaksi lastenhoitajan tehtävää poistui.

Perusopetus

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Perusopetus on osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa, ja se tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Perusopetus antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin sekä ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä. Tämä tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden osaamisen monipuoliseen kehittämiseen ja rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetus edistää osallisuutta ja kestävä elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Perusopetus kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta ja osaltaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Perusopetuksen kulttuuritehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa. Perusopetuksen globaalikasvatus luo osaltaan edellytyksiä oikeudenmukaiselle ja kestäväälle kehitykselle YK:n asettamien kehitystavoitteiden suuntaisesti.

Perusopetuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: perusopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtionavustusta yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. • Tuetaan oppilaiden myönteisiä kokemuksia omasta osallisuudesta kouluympäristössä. Oppilaiden osallisuuden kehittymisen mittarina käytetään KouluKunnossa-ohjelman osallisuuden kokemuksen kartoituskyselyä. Kysely toteutetaan kaikissa kouluissa. • Yhteisöllistä opiskeluhoollotyötä tehdään huoltajille tunnetummaksi, ja heidät kutsutaan mukaan toimintaan kaikissa	<i>Toteutunut osittain.</i> Hankerahoituksen avulla on voitu palkata yhteisöpedagogi ainoastaan yläkouluun. Hankkeen tavoitteena on ollut edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta sekä yhteenkuuluvuuden tunnetta. KouluKunnossa-ohjelman kartoituskysely ja toimenpiteet ovat toteutuneet Kultavuoren koulussa, muissa kouluissa kysely toteutetaan lukuvuoden 2024–2025 loppuun mennessä. Huoltajia on tiedotettu kaikissa kouluissa yhteisöllisestä opiskeluhoollosta ja tarjottu mahdollisuutta osallistua toimintaan. Osallistumistas-teen vertailutieto valmistuu kuluvan lukuvuoden aikana.

	kouluissa. Mittarina huoltajien osallistumisasteen kasvaminen. Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Kiusaamisen ja väkivallan ennalta ehkäiseminen sekä niihin puuttuminen on koko kouluyhteisön velvollisuus. - Kaikissa kouluissa käytetään seudullista läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan suunnitelmaa. - Kiusaamiseen puututaan kaikissa kouluissa viipymättä ja tehokkaasti, ja selvittelytyössä hyödynnetään paikallista kiusaamisen käsittelyn mallia. Kaikille 4. ja 7. vuosiluokan oppilaille on tehty Chromebook-leasingsopimukset medialukutaidon sekä tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä vapauttaa aikaisempaa laitekantaa muiden vuosiluokkien käyttöön. - Oppilaiden tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittymisen mittarina käytetään Oppikyselyä. Se teetetään kaikille 2., 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille. - Henkilöstön tieto- ja viestintäteknologista osaamista kasvatetaan. Mittarina käytetään opettajien Opeka-kyselyä ja rehtorien Ropeka-kyselyä.	<i>Toteutunut.</i> Kaikissa kouluissa on otettu käyttöön läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan suunnitelma. Kiusaamiseen puuttuminen on ollut yksi yhteisöllisen opiskeluhuollon teema. Paikallista kiusaamisen käsittelyn mallia on hyödynnetty eri kouluissa. <i>Toteutunut osittain.</i> Oppilaiden Chromebookien leasing-sopimukset on tehty. Oppilaiden ja henkilöstön kyselyt on toteutettu. Lisäksi on toteutettu digihankkeen loppukysely henkilöstölle. 42 % vastaajista koki digipedagogisten taitojen kehittyneen paljon tai erittäin paljon hankkeen aikana ja 58 % jonkin verran. 85 % vastaajista koki, että teknologian hyödyntäminen opetuksessa on kasvanut jonkin verran, paljon tai erittäin paljon. Digitunnit olivat myös oppilaiden mielestä hyödyllisiä, sillä 85 % oppilaista piti niistä paljon tai erittäin paljon.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Vahvistetaan kestävyyskasvatuksen osaamista. - Luodaan kestävyyskasvatuksen koulutuskokonaisuudet a) opettajille ja b) koulujen johdolle. - Pilotoidaan koulutukset Orivedellä. - Vähintään 25 % prosenttia jokaisen koulun opettajista osallistuu koulutukseen, ja jokaisesta koulusta vähintään yksi koulun johdon edustaja osallistuu koulutukseen.	<i>Toteutunut osittain.</i> Perusopetuksen kestävä tulevaisuuden kehittäjäopettajat ovat luoneet kestävyyskasvatuksen koulutuskokonaisuudet opettajille ja koulun johdolle. Koulujen opettajista ja johdon edustajista 100 % osallistuu lukuvuoden 2024–2025 aloitus-vesossa toteutettavaan koulutuskokonaisuuteen. Kehittäjäopettajat ovat järjestäneet 11/2024 yhteistyössä muiden valtakunnallisten kestävyyskasvatuksen

	• Tarjotaan koulutuksia Osakkeen kautta Tampereen seudulle. • Toteutetaan koulutuskokonaisuudet seudullisesti. Tuetaan opettajia ilmasto- ja kestävyyskasvatuksen asioiden ottamisessa osaksi omaa opetusta. • Toteutetaan lähtötilanteen kartoitus. • Kartoitusten tulosten pohjalta tarjotaan kohdennettua tukea opettajille. • Toteutetaan loppukartoitus. Arvioidaan, paljonko enemmän ilmasto- ja kestävyysasioita käsitellään opetuksessa alkukartoitukseen verrattuna. Tarjoamme esi- ja perusopetuksen henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kannustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen. • Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään kuntaosuuden verran. • Orivesi on mukana suunnittelemassa seudullista veso-koulutuspäivää, ja kaikki koulut osallistuvat koulutuspäivään syksyllä 2024. Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä tuetaan suunnitelmallisella, määrätietoisella ja inhimillisellä johtamisella. Koulujen johtamistyötä	hanketoimijoiden kanssa koulutustilaisuuden Tampereen seudun opetushenkilöstölle ja koulujen rehtoreille. Koulutus tarjotaan Osakkeen kautta. Kestävän tulevaisuuden kehittäjäopettajat ovat rakentaneet Orivedelle oman kestävyyspolun opettajien kestävyyskasvatustyön tueksi. Kestävän tulevaisuuden kehittäjäopettajat ovat toteuttaneet lähtötilanteen kartoituksen syyslukukaudella 2023. Kartoituksen tuloksia on hyödynnetty tuen kohdentamisessa opettaja- ja koulukohtaisesti kevätlukukaudella 2024. Ilmasto- ja kestävyyskasvatushankkeen loppukartoitus toteutettiin syyslukukaudella 2024. Kestävän tulevaisuuden kehittäjäopettajat esittelivät hankkeen tulokset koulujen opetushenkilöstölle sekä kaupunkitasoon globaalikasvatuksen työryhmälle. Lisäksi Orivesi järjesti seudullisen koulutuksen (Osake) "Kestävyyssosaaminen haltuun", jossa hankkeen tulokset jaettiin seudullisesti. Oriveden varhaiskasvatuksen ja opetuksen laskennallinen koulutuspäiväosuus on 2,2 %, ja kokonaisuudessaan vuonna 2024 on toteutunut 2,55 %. Orivesi on osallistunut Tampereen seudun varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen koko henkilöstön yhteisen messupäivän suunnitteluun. Kaikkien koulujen henkilökunta on osallistunut Treduka 24 -koulutuspäivään Tampereen Messukeskuksessa 9.11.2024. Keväällä 2024 rehtorit, toimistohenkilöstö sekä kasvatus- ja opetusjohtaja tekivät opinto- ja kehittämismatkan Roomaan Erasmus + -hankkeen rahoituksella.

	kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti. • Toteutetaan rehtorien kehittämispäivät johtamistyön tukemiseksi.	

Lukiokoulutus

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Yleissivistys koostuu arvoista, tiedoista, taidoista, asenteista ja tahdosta, joiden avulla opiskelija oppii ajattelemaan itsenäisesti ja kriittisesti sekä toimimaan vastuullisesti, myötätuntoisesti, yhteisöllisesti ja menestyksekkäästi. Lukio-koulutuksella on opetus- ja kasvatustehtävä, ja opintojen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa.

Lukiokoulutus rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Se antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutus ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen.

Oriveden lukio on Oriveden seudun (Orivesi, Juupajoki) yleissivistävää toisen asteen opetusta antava oppilaitos. Oriveden lukiossa on yleislinja sekä valtakunnallinen kirjoittajalukio, jonka opetuksen järjestämisessä tehdään asiantuntijayhteistyötä. Lukiossa on lisäksi lentopallopainotuslinja yhteistyössä Oriveden Ponnistuksen kanssa sekä urheilupainotukset. Oriveden lukio toimii samassa kiinteistökokonaisuudessa Oriveden yhteiskoulun vuosiluokkien 7–9 kanssa.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu järjestää Orivedellä ammatillista koulutusta nuorille sekä aikuisille. Oriveden lukio järjestää opetusta myös yhteisille kahden tutkinnon opiskelijoille.

Lukiokoulutuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: lukiokoulutus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - Kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Lukion houkuttelevuutta ja markkinointia lisätään. Markkinointi toteutetaan nuoria puhuttelevalla tavalla. • Lukion laajaa kansainvälisyysohjelmaa ja Unesco-koulustusta käytetään markkinoinnissa. • Lukion kotisivut uudistetaan yhdessä elinvoimapalvelujen kanssa osaksi Oriveden kaupunkiorganisaation verkkosivuja. • Orivedellä perusopetuksen päättäneistä lukioon pyrkivistä	<i>Toteutunut osittain.</i> Kansainvälisyysohjelmaa ja UNESCO-koulustatusta on hyödynnetty markkinoinnissa. Lukion markkinointi- ja viestintästrategiaa on kehitetty suunnitelmallisesti ja monialaisesti mm. seuraavien toimenpiteiden avulla: - Uusi lukion logo on otettu käyttöön vuoden 2024 alusta. - Kaupungin kotisivulla on linkki lukion kotisivulle. - Lukion somenäkyvyys on parantunut kuluvana lukuvuonna, ja

	vähintään 90 % valitsee oman lähilukion. Muualta tulevien opiskelijoiden määrä on vähintään 12.	tiivis yhteistyö kaupungin viestinnän kanssa on ollut hyväksi. - Seuraava tavoite on lukion kotisivujen uudistaminen, ja sitä ei ole vielä toteutettu. - Opiskelijamäärän kehitys on esitetty alla olevassa taulukossa. Opiskelijamäärä on lisääntynyt 5 % vuoteen 2023 verrattuna.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtionavustusta yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. - Tuetaan opiskelijoiden myönteisiä kokemuksia omasta osallisuudestaan kouluympäristössä. Oppilaiden osallisuuden kehittämisen mittarina käytetään KouluKunnossa-ohjelman osallisuuden kokemuksen kartoituskyselyä. - Yhteisöllistä opiskeluhoollon työtä tehdään huoltajille tunnetummaksi, ja heidät kutsutaan mukaan toimintaan. Mittarina on huoltajien osallistumisasteen kasvu. Jokaisella nuorella on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Kiusaamisen ja väkivallan ennalta ehkäiseminen sekä niihin puuttuminen on koko kouluyhteisön velvollisuus. - Kiusaamiseen puututaan viipymättä ja tehokkaasti, ja selvittelytyössä hyödynnetään paikallista kiusaamisen käsittelyn mallia. - Lukion käytäntöjä ja toimintatapoja arvioidaan yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Opiskelijoiden digitaalisia taitoja kehitetään suunnitelmallisesti. - Oppika-kysely digitaidoista teetetään kaikille lukion opiskelijoille. - Opeka-kysely teetetään kaikille opettajille. - Ropeka-kysely teetetään kaikille rehtoreille.	<i>Toteutunut osittain.</i> Lukio-opiskelijoille ja huoltajille on tarjottu mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintaan vastaamalla koulun UNESCO-tiimin 4/2024 toteuttaman sähköiseen kyselyyn. Lukio-opiskelijat ovat valinneet koulun kestävä kehityksen työn painopistealueet äänestämällä. Äänestys toteutettiin 5/2024 sähköisesti. Kaikille lukio-opiskelijoille on tarjottu mahdollisuutta vaikuttaa koulun toimintaan ja opiskelijoiden hyvinvointiin koulun opiskelijakuntatoiminnan kautta. Tämän lisäksi lukiolaiset voivat toimia koulun UNESCO-lähettiläänä, tutoropiskelijana sekä osallistua Yhteiskoulun ja lukion kestävä kehityksen työryhmän toimintaan. Kaupunkitason hyvinvointitiimi päätti keväällä 2024 toteuttaa lukuvouden 2024–2025 alussa hyvinvointikyselyn kaikissa Oriveden päiväkodeissa ja kouluissa. Kyselyn avulla on kerätty lasten ja nuorten omia ideoita hyvinvoinnin edistämiseksi päiväkotien ja koulujen arjessa mm. keräämällä ideoita, mitä lapset ja nuoret voivat tehdä sekä mitä aikuisten tulisi lasten ja nuorten mielestä tehdä hyvinvoinnin edistämiseksi.

	Tutkintoon valmentavaa koulutusta (Tuva) ja yhteistyötä kehitetään yhdessä Tredun Oriveden toimipisteen kanssa. Tuva-työryhmä kokoontuu säännöllisesti. - Kaikki perusopetuksen päättävät nuoret jatkavat toisella asteella tai tutkintoon valmentavassa koulutuksessa. - Kaksoistutkinto-opiskelijoiden määrä nousee aikaisemmasta (viime vuosina kaksoistutkintoa on suorittanut 0–2 opiskelijaa).	TUVA-työryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Kaikki perusopetuksen päättävät saivat toisen asteen tai tutkintoon valmentavan koulutuksen paikan. Kaksoistutkinto-opiskelijoiden määrä oli syksyllä kaksi, mutta vuoden lopussa lukiossa ei ollut kaksoistutkintoa opiskelevia. Tältä osin kasvutavoitetta ei saavutettu.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Oriveden kaupunki on saanut valtionavustusta innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseksi lukio-koulutuksessa. Hankkeen teemana on digitaalinen ja monitieteinen lukio, ja sen avulla edistetään opettajien tieto- ja viestintäteknologista osaamista. - Mittarina käytetään opettajien Opeka-kyselyä ja rehtorien Ropeka-kyselyä. - Mittarina eri oppiaineita yhdistävän digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen. Tarjoamme lukion henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kannustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen. - Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään kuntaosuuden verran. Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä tuetaan suunnitelmallisella, määrätietoisella ja inhimillisellä johtamisella. Koulujen johtamistyötä kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti.	<i>Toteutunut.</i> Opeka- ja Ropeka-kyselyt on toteutettu. Oppiaine rajoja ylittäviä opiskelumateriaaleja on tuotettu yhteensä 8, joissa yhdistetään 2–3 lukion oppiaineen LOPS:n mukaiset sisällöt moduulissa. Kyseisten aineiden opettajat ovat tutustuneet materiaaliin, ja materiaaleja on testattu kyseisissä moduuleissa. Moduulin lopussa on kerätty palautetta tehtävistä sekä opettajalta että opiskelijoilta. Palautteen perusteella tehtäviä hiottu, jotta niitä voidaan hyödyntää myös jatkossa. Oriveden varhaiskasvatuksen ja opetuksen laskennallinen koulutuspäiväosuus on 2,2 %, ja vuoden 2024 aikana on toteutunut 2,55 %. Keväällä 2024 rehtorit, toimistohenkilöstö sekä kasvatus- ja opetusjohtaja tekivät opinto- ja kehittämismatkan Roomaan Erasmus + -hankkeen rahoituksella.

	Toteutetaan rehtorien kehittämispäivät johtamistyön tukemiseksi.	

8.1.3 Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan alainen toiminta

HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA

	TA 2024	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	486 900	120 000	606 900	747 713	140 813
Toimintakulut	-4 125 510	-230 000	-4 355 510	-4 267 083	-88 427
Toimintakate	-3 638 610	-110 000	-3 748 610	-3 519 370	-229 240
Poistot ja arvonalentumiset	-75 780		-75 780	-108 374	32 594
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 714 390	-110 000	-3 824 390	-3 627 744	-196 646
= valtuustoon nähden sitova erä					

Hyvinvointipalvelut

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Hyvinvointi- ja elämänlaatu palvelujen palvelualueen keskeisin yhteinen tavoite on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tarkoittaa toimia, joilla ylläpidetään ja parannetaan väestön terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säädetään mm. kuntalaissa ja kyse on kunnan yhdestä lakisääteisestä perustehtävästä. Monialainen, onnistunut hyvinvoinnin edistäminen edellyttää toimivia rakenteita, osaamista, riittäviä palveluja ja hyvinvoinnin edistämistyön resursointia. Myös järjestöillä, yhdistyksillä sekä seuroilla on merkittävä rooli hyte-työssä, ja kolmannen sektorin toimijat ovatkin palvelualueen keskeinen yhteistyökumppani.

Hyvinvointipalvelujen tulosalue sisältää hyvinvointi- ja elämänlaatu palvelualueen johto- ja toimistopalvelut, lautakunnan sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen kustannukset, maahanmuuttopalvelut, työllisyyspalvelut sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointiin liittyvät tehtävät.

Työllisyyspalvelut sisältävät työmarkkinatuen kuntaosuuden sekä työllisyyden edistämisen kuntakokeilun, jota toteutetaan ajalla 1.3.2021-31.12.2024, etsivän nuorisotyön, velvoitetyöllistämisen sekä nuorten kesätyöllistämisen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki	Työllisyyspalvelut palvelevat laadukkaasti niin työhakija- kuin työnantaja-asiakkaita valmistautuen tulevaan TE2024-uudistukseen. -Työnhakijoiden aktivointi nousee (tavoitetaso aktivointiasteessa	Kuntakokeilun aktivointiasteiden ka vuonna 2024 Orivesi 32,5 %, muut kehyskunnat 31,7 %, Pirkanmaa 32,4 %

- kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	vuoden ka. 35 %, vertailu kehyskuntien ja koko Pirkanmaan vastaavat luvut) -Työttömyysaste laskee (vertailuna kehyskuntien ja koko Pirkanmaan vastaava luku)	Joulukuun työttömyysaste Orivesi 11,6 %, joka oli kehyskuntien korkein luku, kehyskuntien pienin luku Ylöjärvellä 7,9 % ja Pirkanmaa 12,1 %
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Hyte-kerroin, joka koostuu 15 indikaattorista, paranee vuosittain ja Oriveden tulos on Pirkanmaan keskiarvon yläpuolella. Hyvinvointisuunnitelman v. 2022-2025 tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointitilinpäätöksessä. Mahdollistetaan vanhus- ja vammaisneuvoston aktiivinen toiminta (kokousten/tapahtumien määrä, talousarvion toteutuminen). Etsivä nuorisotyö etsii, tavoittaa ja ohjaa asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti avun tarpeessa olevia 16-29 v. nuoria. -ohjattujen ja tavoitettujen nuorten määrä ja %-osuus ikäryhmästä (vertailuna Pirkanmaan %-osuus) -mistä lähetetty ja mihin ohjattu (vertailuna Pirkanmaan vastaavat luvut) -sosiaalisen vahvistumisen mittari (vertailuna koko Suomen tulokset)	Vuonna 2024 hyte-kerroin 66/100, 176.900 € (2023: 67/100, 167.500 €) Pirkanmaan keskiarvo ei ole saatavissa. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen raportoidaan vuosittain hyvinvointitilinpäätöksessä. Vammaisneuvosto: 4 kokousta Vanhusneuvosto: 5 kokousta ja yksi vierailu Etsivä nuorisotyö tavoitti 98 nuorta, joista asiakkaaksi tuli 82, heistä orivesiläisiä 74. Orivesiläisistä nuorista 39 % ohjautui työllisyyspalveluista/kuntakokelusta, 10 % ammatillisista oppilaitoksista ja 9 % suoran yhteydenoton kautta etsiville. Asiakkuus päättyi vuoden aikana 35 orivesiläisellä nuorella, heistä 11 % siirtyi työhön avoimille työmarkkinoille, 12 % kuntouttavaan / työpajatoimintaan ja 9 % muuhun työllistämistä edistävään palveluun. 9 % muutti toiselle paikkakunnalle. 29 % päättäneistä asiakkuuksista päätettiin ilman siirtymiä, eli nuoren palvelutarve saatiin etsivässä nuorisotyössä täytettyä. Sovari-palautekyselyn vuoden 2024 tiedot sekä valtakunnalliset tilastotiedot saadaan vasta helmi-maaliskuussa. 8.12.2024 mennessä 15 nuorta vastasi Sovari-kyselyyn ja heistä 100 % suosittelisi etsivää nuorisotyötä muille nuorille.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä	Palvelualue omalta osaltaan toteuttaa työhyvinvoinnin kehittämisohjelman toimenpiteitä ja raportoi tuloksista	Palvelualue on aktiivisesti mukana toteuttamassa kehittämisohjelman toimenpiteitä oman palvelualueen osalta.

- Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Työhyvinvointikyselyn tulokset paranevat (vastaajien lukumäärä ja kyselyn tulokset kehittyvät positiivisesti, vuosi 2024 ensimmäinen vertailuvuosi) Sairauspoissaolopäivät vähenevät (pvä/hlö, kehitys edellisistä vuosista, vertailu koko kaupungin ka.) Henkilöstön koulutuksiin osallistuminen (osallistujien määrä, koulutusten määrä/hlö, vertailu koko kaupungin ka.)	Työhyvinvointikyselyn vastausprosentti 84,4 (koko kaupunki 72,8). Kysymyksiä 29, joista 27 kpl tulos parantunut edellisestä vuodesta. 27 kysymyksessä palvelualueen vastaukset parempia kuin koko kaupungin keskiarvo. Vuonna 2024 (sis. myös OSKO:n tuntiopettajat): 483 työpäivää, 19 hlöä (63 hlöä ei lainkaan sairauspoissaoloja). Poissaoloprosentti 6,4 (koko kaupunki 5,6). Vuoden 2023 vertailuluku ei organisaatiomuutoksen vuoksi saatavissa, mutta elämänlaatupalvelujen sairauspoissaolo prosentti 6,9 (työpäiviä 430, 21 hlö, ei poissaoloja 32 hlöä). Koulutuksia yhteensä 40 työpäivää, osallistujia 11 hlöä

Elämänlaatupalvelut

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä ja tukea ihmisten yhtäläisiä mahdollisuuksia lisätä hyvinvointiaan eri tavoilla kirjastopalveluiden, kansalaisopiston, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden kautta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Elämänlaatupalvelut tekevät paikallista ja seudullista yhteistyötä luoden Orivedelle laadukkaita ja kattavia hyvinvointipalveluita taloudellisesti ja tehokkaasti. Elämänlaatupalvelut tarjoavat ja ylläpitävät kuntalaisille harrastuspaikkoja ja -mahdollisuuksia koko elinkaari huomioiden. Palveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa otetaan huomioon saavutettavuus, tasavertaisuus sekä osallisuuden periaatteet.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Tunnuslukujen seuranta ja laadullinen toiminnan arviointi: - Tapahtumien määrä, järjestäjät, osallistujat - Digitaaliset palvelut - Hankkeiden määrä -Palvelukeskusten väliset yhteiset projektit - Kulttuuripalvelut:	Liikuntapalvelujen hankkeet 5 kpl, yhteiset hankkeet kasvatus- ja ope- tuspalvelujen kanssa 3 kpl. Kansalaisopiston hankkeita 4 kpl. -Henkilöstökoulutushankkeita (2) -opintohankkeita (1) -Erasmus-hanke (1) Kulttuuripalvelut: -seudullinen kehittämistoiminta Operaatio Pirkanmaa -hankkeen muodossa jatkunut keväällä 2024

	- olemme osallisia kulttuuripalveluiden seudullisessa kehittämistoiminnassa (operaatio Pirkanmaa ym.) - selvitämme seutumuseo yhteistyön jatkuvuutta Kansalaisopisto: - vahvistamme kaupungin elinvoimaa tarjoamalla ja mahdollistamalla kiinnostavia ja innostavia harrastusmahdollisuuksia ja tilaisuuksia kuntalaisille - Kuhmoisten kunnan opetuksen järjestämiseen ja yhteistyöhön valmistautumisessa huolehdimme kansalaisopiston toiminnan taloudellisista ja toiminnallisista resursseista laajentuvassa kansalaisopistossa.	Oriveden kaupunki on mukana yhteisessä toiminnassa myös jatkossa. - seutumuseotoiminnan pilottia ilman rahoituksen jatkumista selvitetty ja Oriveden kaupunki on ollut mukana ideoimassa pilotin muotoja. Kansalaisopisto: - kaupungin elinvoiman vahvistaminen harrastusmahdollisuuksia tarjoamalla on jatkunut vuoden 2024 ajan. Tapahtumia ja yleisöluentoja on ollut runsaasti. - kansalaisopiston netto-opiskelijoiden määrä on kasvanut 311 opiskelijalla. Netto-opiskelijoiden määrä vuonna 2024 oli 1705. - Kuhmoisten kunnan palvelujen järjestämisvastuu syksystä 2024 alkaen. Toiminta on käynnistynyt sujuvasti. Kuhmoisten kunta on ollut tyytyväisiä kansalaisopiston palveluun ja kurssitarjontaan. Kirjasto: - Kävijät 80 452 (+ 3 885) - Lainat 157 948 (+ 10 513) - Tapahtumien määrä 76, joista 53 kirjaston ja 23 muiden järjestämiä - Tapahtumiin osallistujat 1 087 - Käyttäjäkoulutuksia eli kirjavinkkauksia ja tiedonhaun opetuksia 46 kpl, osallistujia 930
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	- Nuorten hyvinvointiin liittyvät hankkeet - Osallistujamäärät, ryhmäjakaukset - Toiminnan alueellinen jakautuminen - Nuorisovaltuuston toiminta/aloitteet - Osallistava budjetointi - Asiakaskyselyt ja palaute - Yhdistysrehvit, seurafoorumi	Nuorisotyö koulussa -hanke käynnissä, Avin rahoitus (90 %) saatu myös jatkohankkeelle. Nuorisotyö on jalkautunut kaikille alakouluille. Marraskuusta 2024 alkaen koulunuorisotyöntekijä tavattavissa Yläkoulun lisäksi myös lukioilla ja Tredun Oriveden toimipisteissä. Nuorisovaltuusto 8 kokousta, hallitus 3 kokousta Osallistava budjetointi on käytössä sovellettuna nuorisopalvelussa. -yhdistysrehvit ja seurafoorumi pidetty syksyllä 2024 - kansalaisopiston kurssipalautekyselyt tehty lukuvuoden 2023-2024 kurssien osalta keväällä 2024. - lukuvuoden 2024-2025 kurssien palautteet kerätään keväällä 2025.

	Kulttuuripalvelut: - laadimme Oriveden kaupungin kulttuuristrategian ja noudatamme Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman suosituksia - selvitämme Kaiku-kortin käyttöön-oton mahdollisuuksia Kansalaisopisto: -käynnistämme taiteen perusope- tuksen opetussuunnitelmien päivit- tämisen ja Koski-tietovarantoon op- pilastietojen siirtämiseen, pyrimme lisäämään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tuntiresurssit opetuksen tarpeiden mukaisiksi	Kurssipalautteen keskiarvo oli ke- vällä kiitettävä. Kulttuuripalvelut: -kulttuuristrategiaa viimeisteltiin joulukuussa 2024 -Kaiku-kortti otettiin käyttöön mää- räaikaisena pilottina elokuussa 2024. Kaikukortti- kotisivut on pe- rustettu, kaikukortit ja esite pai- nettu. Sähköisen kaikukortin toimin- toihin on valmistauduttu. Kansalaisopistopalvelut: -taiteen perusopetuksen opetus- suunnitelmien päivittäminen ja op- pilastietojen Koskeen viemisen käynnistäminen siirrettiin vuodelle 2025, sillä eArt -hankkeen avulla saatua tietoa hyödynnetään opetus- suunnitelmissa. -yleisen oppimäärän tuntiresurssien lisäämisen valmistelu aloitettu Kirjasto: -PIKI-kirjastojen strategia ja toimin- tasuunnitelma 2024–2028 hyväk- sytty 29.5.2024 PIKI-ohjausryhmän kokouksessa. Strategiakauden tee- mat ovat hyvän elämän rakentaja, asiakkaiden näköinen kirjasto sekä tulevaisuuden osaaminen. - Toimintasuunnitelman mukaisesti vuosille 2024–2025 ajoitetut yhteis- toimintasopimuksen päivittäminen ja PIKI-budjetin laatiminen on aloi- tettu. Orivesi on mukana budjettiti- missä. Tulossa kokoelmapolitiikan päivitys, uuden kirjastojärjestelmän hankinnan valmistelu sekä PIKI-yh- teistoiminnan ja alueellisen kehittä- miskirjaston tehtävien selkeyttämi- nen. Liikuntapalvelut: -Asiakaskyselyitä toteutetaan suo- raan osallistujille sekä liikuntapai- koilla. -Osallistavaa budjetointia toteute- taan soveltaen mm. välinehankin- noissa keskustellen eri seurojen kanssa hankintatarpeesta. -Ylikunnallista yhteistyötä retkeily- reiteissä sekä liikuntaolosuhteiden ja johtamisen kehittämissyöryhmissä.

		Liikuntapaikkasuunnitelman laatiminen aloitettu syksyllä 2024. -Kintulammi-Pukala-Orivesi retkeilyreitti "Teerentaival" Suomi Liikkeelle hakemus tehty yhdessä Tampereen kanssa. Hankkeen aloitus suunniteltu keväälle 2025. Kävijämäärät: Liikuntahalli 70 880 (69 226) Uimahalli 41 957 (47 159) kk-ka 4927 (4501) Jäähalli 30 811 (28 574)
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	-Omaehtoinen kouluttautuminen lisääntyy vuodesta 2022 ja tarjoamme myös kiinnostuneille harjoittelu-, kokeilu- sekä oppisopimuspaikkoja - Toiminnan kustannus/asukas (asukasluku 8866) - Haetut avustukset valtiolta Osallistutaan Pirkanmaa 2026 kuntayhteistyöhön. Seutukunnan yhteiset projektit; reitistöt, mobiilipalvelut, monipuoliset ohjausryhmät	Koulutuksia yhteensä 40 työpäivää, osallistujia 11 hlöä (koko palvelu-alue) harjoittelu-, työkokeilu- ja oppisopimuspaikkoja 8 kpl kesätyöntekijöitä 15 kpl Avustuksia: -Valtionavustuksia AVI: 246.591 € -Pirkanmaan Virkistysalueyhdistyksen avustus 5.000 € Kustannukset/asukas toimintakatteesta (sis. myös hankkeet), suluissa vuoden 2023 tunnusluku, huom. 2023 ja 2024 eivät ole vertailukelpoisia organisaatiomuutoksen vuoksi.: liikuntapalvelut: 136,73 €/as (156,22 €/as) kirjasto: 45,53 €/as (43,30 €/as) kansalaisopisto ja Merikanto-opisto: 64,60 €/as (54,14 €/as) kulttuuri: 7,38 €/as (7,06 €/as.) nuorisotyö: 28,23 €/as (28,68 €/as.) Outdoorstampere.fi sovellus käytössä ja tietoja päivitetty, Sometec liikuntapaikkojen olosuhde ohjelmisto käyttöön talvikaudella 2024-2025. Liikunnan kassajärjestelmiä ja kulunvalvontaa päivitetty uimahalliremontin yhteydessä ja se sisältää valmiuden mobiilipalvelulle, tarkoitus selvittää käyttöönottoa kevään 2025 aikana.

8.1.4 Teknisen lautakunnan alainen toiminta

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TA 2024	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 725 000	-230 000	8 495 000	8 357 720	-137 280
Valmistus omaan käyttöön	37 950		37 950	21 450	-16 500
Toimintakulut	-8 641 950	-100 000	-8 741 950	-9 009 201	267 251
Toimintakate	121 000	-330 000	-209 000	-630 032	421 032
Poistot ja arvonalentumiset	-3 363 430		-3 363 430	-3 413 531	50 101
Poistoeron muutos	61 075		61 075	61 075	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 642 295	-330 000	-3 972 295	-4 312 394	340 099
= valtuustoon nähden sitova erä					

Teknisten palvelujen hallinto

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja Matti Vesava

Hallintopalveluiden tehtävänä on huolehtia tekniikka- ja ympäristöpalveluiden suunnittelu-, neuvonta-, toimisto- yms. tehtävien keskitetystä hoitamisesta ja toimintaedellytysten luomisesta eri tulosalueiden toiminnalle.

Hallintopalvelut -tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Rakennusvalvonta ohjaa kaavoituksen toteutumista ja rakennetun ympäristön kehittymistä vastamalla rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta. Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia turvallisen, terveellisen, viihtyisän ja kauniin rakennuskannan muodostumisesta. Huomioon otetaan rakentajan, naapurin, ympäristön ja yhteiskunnan velvollisuudet ja oikeudet. Tähän pyritään ohjauksella, neuvonnalla, lupapäätöksillä ja valvonnalla siten kuin maankäyttö- ja rakennuslainsäädäntö edellyttää. Lisäksi rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu rakennuksia koskevat tarvittavat lausunnot, työvaihetarkastukset sekä valvontatehtävät.

Ympäristönsuojelu tehtävänä on hoitaa ympäristölupiin ja maa-aineslupiin liittyvät asiat sekä ympäristölainsäädännön mukaiset muut tehtävät kuten ilmoitus- ja valvonta-asiat. Lisäksi ympäristönsuojelu seuraa ympäristön tilaa ja tekee tiedottamista ja neuvontaa.

Yksityistieasiat Yksityistieavustuksiin liittyvät asiat.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Valmistelemme yhdessä kaavoituksen kanssa uusien alueiden kunnallisteknisiä ratkaisuja. Joustava sähköinen rakentamisen lupamenettely ja asiakaslähtöinen neuvonta. Mittarina asiakaspalautteet. -Varaudumme kouluttautumalla mm. mahdollisiin lakimuutoksiin	Kaupunginjohtajan nimeämä teknikan ja kaavoituksen yhteinen työryhmä käsittelee näille toimialoille kuuluvia kysymyksiä ja toimia hyvin laajasti ja seikkaperäisesti. Kokouksia on pidetty vuoden aikana muutamia.

	osallistumalla määrärahojen puitteissa tarjottavaan koulutukseen ja kurssituksiin.	
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Turvalliset ja hyvin hoidetut kulkuyhteydet; mittarina asiakaspalaute Kuntalaiskyselyt tekniikan alan toiminnoista ja hankkeista.	Katujen, kevyen liikenteen väylien ja yleisten alueiden talvikunnossapitotarjouksen tekninen lautakunta käsittelee syksyllä 2024 ja valitsi urakoitsijat eri alueille. Infrarakentamisen suunnitelmia on esitelty kaupunkilaisille ja kuultu heidän mielipiteitään suunnitelmista ja tehty tarvittaessa tietty muutoksia suunnitelmiin.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Työssä jaksaminen ja vähäiset poissaolot. Yhteiset palaverit ja niissä esiintyneet seikat ja asiat Työntekijät mukaan suunnittelemaan ratkaisuja ja työtapoja.	Tekniikka- ja ympäristöpalvelualue piti hallinnon ja eri osastojen palaveria vuoden aikana useita. Tekniikan esihenkilöt ovat olleet mukana kaupungin esihenkilöstölle pidetyissä palavereissa. Työntekijöitä on kuultu ja pyritään kuulemaan entistä enemmän erilaisissa toiminnoissa ja ratkaisumalleissa.

Tilapalvelu

Tilivelvollinen: Kiinteistöpäällikkö Jaana Rajantaus

Kiinteistöpäällikön tehtävänä on vastata tilapalvelujen tulosalueesta. Tilapalvelun tehtävänä on järjestää ja vastata kaupungin omistamien kiinteistöjen kiinteistönhuollosta, hoidosta ja korjauksista, vastata kaupungin vuokraamien huoneistojen ja kiinteistöjen hallinnasta sekä järjestää ateria- ja siivouspalvelut kaupungin palvelukeskuksille.

Tilapalvelu -tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Kiinteistöhuollon tehtävänä on hoitaa, huoltaa ja pitää kunnossa kaupungin omistamat kiinteistöt sekä huoltaa sopimuksen mukaan kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden kiinteistöjä sekä vastata kaupungin vuokraamien huoneistojen ja kiinteistöjen hallinnasta.

Ateriapalvelun tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelukeskusten asiakkaille sekä henkilöstölle ateriapalveluita.

Siivouspalvelun tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelukeskusten kiinteistöihin siivouspalvelua.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Kiinteistöjen kehittäminen yhdessä palvelukeskusten ja käyttäjien kanssa heidän tarpeidensa mukaisesti omien ja kaupungille vuokratujen kiinteistöjen osalta. Käyttäjäkyselyt ja palaute korjausurakoiden jälkeen. Sosiaalisen median hyödyntäminen tilapalvelu kiinteistöjen ja toiminnan tunnetuksi tekemisessä sekä tilojen vuokrausmahdollisuuksista.	Käyttäjäkyselyt on tehty ja asetettu tavoite on saavutettu. Tilavarauskalenterit ovat netissä kuntalaisten nähtävissä. Kalentereihin ei voi tehdä varauksia itse, ne tehdään tilapalvelun toimesta. Urakoiden jälkeiset käyttäjäkyselyt tehdään 2025 vuoden alussa ja saatu palaute käsitellään tilapalvelun hallinnon toimesta.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Turvataan kiinteistöjen turvalliset ja terveelliset työskentely olosuhteet, joissa on hyvä tehdä töitä ja opiskella. Reagoidaan ripeästi olosuhteisiin, joilla on vaikutusta sisäilman laatuun kaupunginsisäilmaohjeistuksen mukaan. Kysely vuosittain tai tehdyn toimenpiteen jälkeen.	Sisäilmakorjaukset on tehty niissä omissa kiinteistöissä, joissa on ilmoitettu sisäilmaongelmista. Niissä kiinteistöissä, joissa on havaittu käyttäjän toimesta sisäilmaongelmia, on tehty ensitarkastus tilapalvelun hallinnon toimesta. Syksyllä on tehty ensikäynti Kultavuoren pajarakenuksessa, jossa ei löydetty aistinvaraisesti tarkasteltuna ongelmia. Uusissa havainnoissa moniammatillinen sisäilmatyöryhmä käsittelee asian ja päättää tarvittavien tutkimuksien ja korjaussuunnitelmien tilaamisesta. Kyselyt tehdään noin puoli vuotta korjausten jälkeen Pirteskooppilla Työterveyshuollon toimesta. Kyselyn ajankohta 2025 vuoden alussa.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Sairaspoissaolojen vähentäminen työhyvinvointia lisäämällä. Hallintoakatemian koulutukset esihenkilöille. Jokainen esihenkilö suorittaa vuosittain vähintään kaksi omassa työssä tarvittavaa koulutusta. Toiminnan ja talouden raportointi kirjallisesti kolmen (3) kuukauden jaksoissa.	Työterveyshuollon raportin mukaan alkuvuoden sairaspöissaolat ovat kasvaneet. Syitä sairaspöissaolojen kasvuun on tarpeen selvittää. Hallintoakatemian koulutuksia on käyty alkuvuodesta jonkin verran. Henkilöstöstä alle puolet on suorittanut yhden koulutuksen. Toiminnasta ja taloudesta ei ole raportoitu kirjallisesti 3 kuukauden välein. Talouden seurantaa on tehty kuukausittain ja poikkeamiin on reagoitu.

Kunnallistekniikka

Tilivelvollinen: Kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen

Kunnallistekniikan tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Liikenneväylät ja konekeskus -tuloksyksikkö huolehtii kaupungin katuverkon ylläpitämisestä, suunnittelusta ja rakentamisesta. Toiminnan toteuttamiseen käytetään kaupungin omaa konekeskusta ja henkilöstöä sekä paikallisten yrittäjien palveluita. Tulossyksikkö huolehtii myös kaupungin vesihuoltoverkkojen kunnossapidosta ja rakentamisesta.

Puistot ja yleiset alueet -tulossyksikkö vastaa julkisten viheralueiden ja leikkikenttien suunnittelusta ja hoidosta. Tähtiniemen jätevedenpuhdistamon kompostoidusta jätevesilietteestä jatkojalostetaan multaa viherrakentamiseen ja myyntiin. Tulossyksikkö huolehtii myös kaupungin matonpesupaikoista ja pieneläinhautausmaasta.

Kunnallistekniikan vastuulla on romuajoneuvoista huolehtiminen ja roskaantuneiden alueiden siistiminen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Kunnallistekniikka luo yhdessä kaa-voituksen kanssa yrityksille helposti lähestyttäviä, rakenteeltaan toimivia ja sijainniltaan kiinnostavia toimitilal-alueita Hyvin hoidettu ja toimiva viherympäristö lisää alueen houkuttelevuutta ja parantaa alueen imagoa Leikkipaikkojen ja puistojen suunnitelmallinen kehittäminen Tyytyväisyyskyselyt, esittelyt so-messa	Yhteisiä säännöllisiä palavereja kaa-voituksen ja teknisten palveluiden kanssa pidettiin vuoden 2024 aikana useita Orivedellä olevista Elylle kuuluvista alueista ja niiden hoidosta on pi-detty yhteistyöpalaveri Elyn edusta-jien kanssa mm. kiertoliittymien koristeluista sekä vt58:n viheralueiden hoidosta ja kehittämisestä Leikkikenttien kehittämissuunni-telma on valmistunut kesäkuussa 2023 ja esitelty teknisessä lautakun-nassa sekä kaupunginhallituksessa. Suunnitelmassa esitettyjä toteutus-aikatauluja kustannusarvioineen käytetään talousarviota suunnitel-lessa. Puisto-osaston omat facebook-sivut ovat keränneet todella paljon posi-tiivisia kommentteja yleisesti sekä projekteja esitellessä
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuor-ten hyvän kasvun ja oppi-mismahdollisuudet	Kuntalaisten osallistaminen puisto-jen ja viheralueiden suunnitteluun sekä kunnossapitoon->kuntalaisky-sely	Varhaiskasvatuksen kanssa yhteis-työtä mm. roskaantuneiden aluei-den siivoaminen sekä yleisten aluei-den koristelut

- Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman jalkauttaminen Turvallisuuskohteet Kunnallistekniikan vuoden 2024 työkohteista kartta/tiedot nettisivuille. Isompiin kohteisiin yleisötilaisuus	Torialueen jatkosuunnittelu on toistaiseksi lopetettu. Kevyenliikenteen väylien rakentamisen saneerattavien katujen yhteyteen mm. Ruovedentielle/Lehmilaidantielle. Yleisötilaisuudet pidetty Ruovedentie/Lehmilaidantien sekä Oripohjantien saneerauksista.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Koulutuksen lisääminen koko kunnallistekniikan henkilöstölle Kunnallistekniikan uudistaminen työmenetelmien sekä materiaalivarojen osalta huomioiden talous sekä ympäristövaikutukset. Yhteistyöt koululaitosten kanssa	Koulutustarjonta ollut heikkoa suorittavalle portaalle. Uusiomateriaalien käyttökohteista suunniteltu toteutettavaksi Oripohjantien rakentamisessa. Tredun purkujäte tullaan hyödyntämään katurakentamisessa.

Vesihuoltolaitos

Tilivelvollinen: Vesilaitos, LVI-tekniikko Esko Mäntysaari
 Viemärilaitos, puhdistamonhoitaja Markku Suhonen
 Verkosto, kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on järjestää raakaveden ottamistoiminnan ja hyvälaatuisen talousveden toimittamisen kuluttajille sekä järjestää jätevesien vastaanoton ja niiden puhdistamisen ympäristölle vaarattomaan muotoon. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on lisäksi ylläpitää ja saneerata rakennettuja vesi- ja viemäriverkostoja sekä rakentaa yhteiskunnan tarpeisiin vesi- ja viemäriverkostoa.

Vesihuoltolaitoksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Vesihuoltolaitoksen yleisjohdossa hoidetaan vesihuoltolaitoksen liittymissopimusasiat, laskutusasiat ja asiakaspalvelu.

Vesilaitoksen toiminta sisältää raakaveden ottamisen pohjavedenottoilta, veden neutraloinnin Hirsilän vedenkäsittelylaitoksella ja jakelun toiminta-alueen kuluttajille, osaan Eräjärven Seudun Vesi- osuuskunnan verkostoa sekä Kangasalan kunnassa toimivalle Ponsan vesiosuuskunnalle. Raakavesi otetaan pääsääntöisesti Kiviharjun ja Yrösjoen pohjavedenottoilta. Vesilaitoksella on käytettävissä kaksi varavedenottoa ja runkoputkiyhteys Juupajoen kunnan Huikonkankaan vedenottoon.

Viemärilaitoksen toiminta sisältää laitoksen verkostoon liittyneiden kiinteistöjen jätevesien vastaanoton, johtamisen ja puhdistamisen ympäristölle vaarattomaan muotoon. Viemärilaitos ottaa vastaan Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla asumisessa syntyviä sako- ja umpikaivolietteitä, jotka

puhdistetaan ympäristölle vaarattomaan muotoon. Myös Juupajoen kunnan jätevedet johdetaan ja puhdistetaan Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Otamme huomioon kuntalaisaloitteet vesi- ja viemärijen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä. Määrärahojen puitteissa laajennamme vesi- ja viemärilaitosverkostamme.	Vuoden 2024 aikana ei ole tullut esille uusia kuntalaisaloitteita.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Laadukkaan talousveden tuottaminen ja vedenjakelu Talousveden laatuvaatimusten täyttyminen Vesilaitoksen toimintahäiriöiden määrä: >50 liittyjää koskeva jakeluhäiriö enintään 2 kpl/v <50 liittyjää koskeva jakeluhäiriö enintään 8 kpl/v Jätevedenpuhdistamon tarkkailutulokset ovat hyvät ja lupavaatimukset täyttävät.	Ylävesisäiliön kunnostuksen jälkeen esiin tulleet ongelmat vanhoissa rakenteissa ovat aiheuttaneet ajoittaisesti veden klooraustarvetta, josta on ollut kuluttajille veden maku- ja hajuhaittaa. Ylävesisäiliö on ollut hyvin pitkään poissa ns. normaalista käytöstä. Ylävesisäiliön kunnostus jatkui koko vuoden 2024. 1 kpl < 50 liittyjää 0 kpl > 50 liittyjää Koko vuoden osalta Tähtiniemen jätevedenpuhdistamo toimi hyvin. Keväällä ja myös syksyllä 2024 vuotovesien määrät olivat hyvin korkeat ja erityisesti Juupajoelta tuli hyvin paljon vuotovesiä.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Henkilökunnan osaamisen ylläpitäminen ja henkilöstön tasapuolinen kohtelu. -Ylläpidämme henkilökunnan osaamista osallistumalla määrärahojen puitteissa tarjottavaan koulutukseen, messutapahtumiin sekä kurssituksiin. - Johtamisessa huomioidaan henkilöstön kannanotot ja mahdollisesti esiin tuleviin epäkohtiin puututaan nopeasti.	Vesilaitoksen henkilökunta on ollut tiiviisti mukana mm. ylävesisäiliö-hankkeessa.

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama
VAALIT					
Toimintatuotot	40.000		40.000	51.914,40	-11.914,40
Toimintakulut	-62.670		-62.670	-51.348,94	-11.321,06
Toimintakate	-22.670	0	-22.670	565,46	-23.235,46
Vuosikate	-22.670	0	-22.670	565,46	-23.235,46
Tilikauden tulos	-22.670	0	-22.670	565,46	-23.235,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22.670	0	-22.670	565,46	-23.235,46
TILINTARKASTUS					
Toimintakulut	-42.900		-42.900	-32.917,64	-9.982,36
Toimintakate	-42.900	0	-42.900	-32.917,64	-9.982,36
Vuosikate	-42.900	0	-42.900	-32.917,64	-9.982,36
Tilikauden tulos	-42.900	0	-42.900	-32.917,64	-9.982,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-42.900	0	-42.900	-32.917,64	-9.982,36
KAUPUNKIKEHITYSPALVELUT					
Toimintatuotot	298.000		298.000	298.638,74	-638,74
Toimintakulut	-2.826.730		-2.826.730	-2.255.817,54	-570.912,46
Toimintakate	-2.528.730	0	-2.528.730	-1.957.178,80	-571.551,20
Rahoitustulot ja -kulut				65.470,68	-65.470,68
Vuosikate	-2.528.730	0	-2.528.730	-1.891.708,12	-637.021,88
Tilikauden tulos	-2.528.730	0	-2.528.730	-1.891.708,12	-637.021,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2.528.730	0	-2.528.730	-1.891.708,12	-637.021,88
KONSERNIPALVELUT					
Toimintatuotot	307.440		307.440	278.230,09	29.209,91
Toimintakulut	-2.461.090		-2.461.090	-2.058.193,73	-402.896,27
Toimintakate	-2.153.650	0	-2.153.650	-1.779.963,64	-373.686,36
Vuosikate	-2.153.650	0	-2.153.650	-1.779.963,64	-373.686,36
Tilikauden tulos	-2.153.650	0	-2.153.650	-1.779.963,64	-373.686,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2.153.650	0	-2.153.650	-1.779.963,64	-373.686,36
KAUPUNGINHALLITUS					
Toimintatuotot	645.440		645.440	628.783,23	16.656,77
Toimintakulut	-5.393.390		-5.393.390	-4.398.277,85	-995.112,15
Toimintakate	-4.747.950	0	-4.747.950	-3.769.494,62	-978.455,38
Rahoitustulot ja -kulut				65.470,68	-65.470,68
Vuosikate	-4.747.950	0	-4.747.950	-3.704.023,94	-1.043.926,06
Tilikauden tulos	-4.747.950	0	-4.747.950	-3.704.023,94	-1.043.926,06
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4.747.950	0	-4.747.950	-3.704.023,94	-1.043.926,06
HALLINTOPALVELUT					
Toimintatuotot	392.950		392.950	520.016,40	-127.066,40
Toimintakulut	-605.490		-605.490	-848.470,04	242.980,04
Toimintakate	-212.540	0	-212.540	-328.453,64	115.913,64
Vuosikate	-212.540	0	-212.540	-328.453,64	115.913,64
Tilikauden tulos	-212.540	0	-212.540	-328.453,64	115.913,64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-212.540	0	-212.540	-328.453,64	115.913,64
VARHAISKASVATUS					
Toimintatuotot	289.300		289.300	342.778,40	-53.478,40
Toimintakulut	-6.125.120		-6.125.120	-5.445.037,90	-680.082,10
Toimintakate	-5.835.820	0	-5.835.820	-5.102.259,50	-733.560,50
Vuosikate	-5.835.820	0	-5.835.820	-5.102.259,50	-733.560,50
Poistot ja arvonalentumiset				-28.114,02	28.114,02
Tilikauden tulos	-5.835.820	0	-5.835.820	-5.130.373,52	-705.446,48
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5.835.820	0	-5.835.820	-5.130.373,52	-705.446,48

PERUSOPETUS					
Toimintatuotot	377.200		377.200	450.705,85	-73.505,85
Toimintakulut	-9.350.270		-9.350.270	-9.081.038,86	-269.231,14
Toimintakate	-8.973.070	0	-8.973.070	-8.630.333,01	-342.736,99
Vuosikate	-8.973.070	0	-8.973.070	-8.630.333,01	-342.736,99
Poistot ja arvonalentumiset	-36.980		-36.980	-42.467,44	5.487,44
Tilikauden tulos	-9.010.050	0	-9.010.050	-8.672.800,45	-337.249,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9.010.050	0	-9.010.050	-8.672.800,45	-337.249,55
LUKIOKOULUTUS					
Toimintatuotot	5.000		5.000	6.097,51	-1.097,51
Toimintakulut	-1.673.770		-1.673.770	-1.667.068,80	-6.701,20
Toimintakate	-1.668.770	0	-1.668.770	-1.660.971,29	-7.798,71
Vuosikate	-1.668.770	0	-1.668.770	-1.660.971,29	-7.798,71
Poistot ja arvonalentumiset	-2.570		-2.570	-2.429,80	-140,2
Tilikauden tulos	-1.671.340	0	-1.671.340	-1.663.401,09	-7.938,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.671.340	0	-1.671.340	-1.663.401,09	-7.938,91
LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA					
Toimintatuotot	1.064.450		1.064.450	1.319.598,16	-255.148,16
Toimintakulut	-17.754.650		-17.754.650	-17.041.615,60	-713.034,40
Toimintakate	-16.690.200	0	-16.690.200	-15.722.017,44	-968.182,56
Vuosikate	-16.690.200	0	-16.690.200	-15.722.017,44	-968.182,56
Poistot ja arvonalentumiset	-39.550		-39.550	-73.011,26	33.461,26
Tilikauden tulos	-16.729.750	0	-16.729.750	-15.795.028,70	-934.721,30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16.729.750	0	-16.729.750	-15.795.028,70	-934.721,30
HYVINVOINTIPALVELUT					
Toimintatuotot	105.000	30.000	135.000	165.027,99	-30.027,99
Toimintakulut	-1.417.260		-1.417.260	-1.179.146,48	-238.113,52
Toimintakate	-1.312.260	30.000	-1.282.260	-1.014.118,49	-268.141,51
Vuosikate	-1.312.260	30.000	-1.282.260	-1.014.118,49	-268.141,51
Tilikauden tulos	-1.312.260	30.000	-1.282.260	-1.014.118,49	-268.141,51
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.312.260	30.000	-1.282.260	-1.014.118,49	-268.141,51
ELÄMÄNLAATUPALVELUT					
Toimintatuotot	381.900	90.000	471.900	582.685,00	-110.785,00
Toimintakulut	-2.708.250	-230.000	-2.938.250	-3.087.936,37	149.686,37
Toimintakate	-2.326.350	-140.000	-2.466.350	-2.505.251,37	38.901,37
Vuosikate	-2.326.350	-140.000	-2.466.350	-2.505.251,37	38.901,37
Poistot ja arvonalentumiset	-75.780		-75.780	-108.373,90	32.593,90
Tilikauden tulos	-2.402.130	-140.000	-2.542.130	-2.613.625,27	71.495,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2.402.130	-140.000	-2.542.130	-2.613.625,27	71.495,27
HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATULAUTAK.					
Toimintatuotot	486.900	120.000	606.900	747.712,99	-140.812,99
Toimintakulut	-4.125.510	-230.000	-4.355.510	-4.267.082,85	-88.427,15
Toimintakate	-3.638.610	-110.000	-3.748.610	-3.519.369,86	-229.240,14
Vuosikate	-3.638.610	-110.000	-3.748.610	-3.519.369,86	-229.240,14
Poistot ja arvonalentumiset	-75.780		-75.780	-108.373,90	32.593,90
Tilikauden tulos	-3.714.390	-110.000	-3.824.390	-3.627.743,76	-196.646,24
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3.714.390	-110.000	-3.824.390	-3.627.743,76	-196.646,24
TEKNISTEN PALVELUJEN HALLINTO					
Toimintatuotot	140.240	-80.000	60.240	79.109,28	-18.869,28
Toimintakulut	-799.340		-799.340	-694.210,56	-105.129,44
Toimintakate	-659.100	-80.000	-739.100	-615.101,28	-123.998,72
Vuosikate	-659.100	-80.000	-739.100	-615.101,28	-123.998,72
Tilikauden tulos	-659.100	-80.000	-739.100	-615.101,28	-123.998,72
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-659.100	-80.000	-739.100	-615.101,28	-123.998,72
TILAPALVELU					
Toimintatuotot	6.077.550		6.077.550	6.017.736,92	59.813,08
Toimintakulut	-5.178.750		-5.178.750	-5.107.838,46	-70.911,54
Toimintakate	898.800	0	898.800	909.898,46	-11.098,46
Rahoitustulot ja -kulut				-46.466,26	46.466,26
Vuosikate	898.800	0	898.800	863.432,20	35.367,80

Poistot ja arvonalentumiset	-1.605.610		-1.605.610	-1.625.934,50	20.324,50
Tilikauden tulos	-706.810	0	-706.810	-762.502,30	55.692,30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-706.810	0	-706.810	-762.502,30	55.692,30
KUNNALLISTEKNIikka					
Toimintatuotot	338.500	-90.000	248.500	286.016,47	-37.516,47
Valmistus omaan käyttöön	37.950		37.950	21.450,00	16.500,00
Toimintakulut	-1.484.690		-1.484.690	-1.803.334,98	318.644,98
Toimintakate	-1.108.240	-90.000	-1.198.240	-1.495.868,51	297.628,51
Vuosikate	-1.108.240	-90.000	-1.198.240	-1.495.868,51	297.628,51
Poistot ja arvonalentumiset	-1.097.820		-1.097.820	-1.279.977,95	182.157,95
Tilikauden tulos	-2.206.060	-90.000	-2.296.060	-2.775.846,46	479.786,46
Poistoeron lis (+) tai väh (-)	61.075		61.075	61.075,30	-0,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2.144.985	-90.000	-2.234.985	-2.714.771,16	479.786,16
VESIHUOLTOLAITOS					
Toimintatuotot	2.168.710	-60.000	2.108.710	1.974.857,13	133.852,87
Toimintakulut	-1.179.170	-100.000	-1.279.170	-1.403.817,49	124.647,49
Toimintakate	989.540	-160.000	829.540	571.039,64	258.500,36
Rahoitustulot ja -kulut	-460.940		-460.940	-283.440,36	-177.499,64
Vuosikate	528.600	-160.000	368.600	287.599,28	81.000,72
Poistot ja arvonalentumiset	-660.000		-660.000	-507.618,92	-152.381,08
Tilikauden tulos	-131.400	-160.000	-291.400	-220.019,64	-71.380,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-131.400	-160.000	-291.400	-220.019,64	-71.380,36
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Toimintatuotot	8.725.000	-230.000	8.495.000	8.357.719,80	137.280,20
Valmistus omaan käyttöön	37.950		37.950	21.450,00	16.500,00
Toimintakulut	-8.641.950	-100.000	-8.741.950	-9.009.201,49	267.251,49
Toimintakate	121.000	-330.000	-209.000	-630.031,69	421.031,69
Rahoitustulot ja -kulut	-460.940		-460.940	-329.906,62	-131.033,38
Vuosikate	-339.940	-330.000	-669.940	-959.938,31	289.998,31
Poistot ja arvonalentumiset	-3.363.430		-3.363.430	-3.413.531,37	50.101,37
Tilikauden tulos	-3.703.370	-330.000	-4.033.370	-4.373.469,68	340.099,68
Poistoeron lis (+) tai väh (-)	61.075		61.075	61.075,30	-0,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3.642.295	-330.000	-3.972.295	-4.312.394,38	340.099,38
RAHOITUS					
Toimintakate	0	0		0	
Verotulot	20.700.000	500.000	21.200.000	21.770.469,54	-570.469,54
Valtionosuudet	5.400.000		5.400.000	5.599.071,00	-199.071,00
Rahoitustulot ja -kulut	-107.530		-107.530	-202.538,87	95.008,87
Vuosikate	25.992.470	500.000	26.492.470	27.167.001,67	-674.531,67
Tilikauden tulos	25.992.470	500.000	26.492.470	27.167.001,67	-674.531,67
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	25.992.470	500.000	26.492.470	27.167.001,67	-674.531,67
KAUPUNKI + VESIHUOLTOLAITOS					
Toimintatuotot	10.921.790	-110.000	10.811.790	11.053.814,18	-242.024,18
Valmistus omaan käyttöön	37.950		37.950	21.450,00	16.500,00
Toimintakulut	-35.915.500	-330.000	-36.245.500	-34.716.177,79	-1.529.322,21
Toimintakate	-24.955.760	-440.000	-25.395.760	-23.640.913,61	-1.754.846,39
Verotulot	20.700.000	500.000	21.200.000	21.770.469,54	-570.469,54
Valtionosuudet	5.400.000		5.400.000	5.599.071,00	-199.071,00
Rahoitustulot ja -kulut	-568.470		-568.470	-466.974,81	-101.495,19
Vuosikate	575.770	60.000	635.770	3.261.652,12	-2.625.882,12
Poistot ja arvonalentumiset	-3.478.760		-3.478.760	-3.594.916,53	116.156,53
Tilikauden tulos	-2.902.990	60.000	-2.842.990	-333.264,41	-2.509.725,59
Poistoeron lis (+) tai väh (-)	61.075		61.075	61.075,30	-0,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2.841.915	60.000	-2.781.915	-272.189,11	-2.509.725,89

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkup.Ta-24	Ta-muutokset	Ta-24 yht.	Toteuma-24	Poikkeama
Kunnan tulovero	15 900 000	500 000	16 400 000	16 886 244,13	-486 244,13
Osuus yht.veron tuotosta	1 600 000		1 600 000	1 512 607,24	87 392,76
Kiinteistövero	3 200 000		3 200 000	3 371 618,17	-171 618,17
Verotulot yhteensä	20 700 000		21 200 000	21 770 469,54	-570 469,54

	Tulovero %	Verotettu tulo	Muutos %
Verovuosi 2017	22,00 %	33 769 069	-0,37 %
Verovuosi 2018	22,00 %	32 967 249	-2,37 %
Verovuosi 2019	22,00 %	33 727 880	2,31 %
Verovuosi 2020	22,00 %	35 359 555	4,84 %
Verovuosi 2021	22,00 %	36 522 460	3,29 %
Verovuosi 2022	22,00 %	38 496 756	5,41 %
Verovuosi 2023	9,36 %	21 866 121	-43,20 %
Verovuosi 2024	9,40 %	21 770 470	-0,44 %

Kiinteistövero	Vak.as.rak.	Muut rak.	Ylein.rakenn.	Rakent rak.pa	Maapohjan yleinen
Vuosi 2017	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2018	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2019	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2020	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2021	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2022	0,60 %	1,45 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2023	0,60 %	1,45 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2024	0,60 %	1,45 %	1,10 %	3,00 %	1,30 %

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkup Ta-24	Ta-muutokset	Ta-24 yht.	Toteuma-24	Poikkeama
Peruspalv.valt.os.ml tasaukset	5 800 000		5 800 000	4 222 669,00	1 577 331,00
Verotulomenetysten kompens.				1 658 724,00	-1 658 724,00
Opetus- ja kultt.toim.vos	-400 000		-400 000	-282 322,00	-117 678,00
Harkinnanvar.valt.os.korotus					
Valtionosuudet yhteensä	5 400 000		5 400 000	5 599 071,00	-199 071,00

8.3 Investointien toteutuminen

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2024	Poikkeama
KAUPUNGINHALLITUS/INVESTOINNIT					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-300 000	-630 000	-930 000	-631 512,72	-298 487,28
INVESTOINTIMENOT	-300 000	-630 000	-930 000	-631 512,72	-298 487,28
INVESTOINTITULOT					
PYSYVIENVASTAAVIEN LUOVUTUKSET	150 000		150 000	11 826,31	-138 173,69
INVESTOINTITULOT	150 000		150 000	11 826,31	-138 173,69
INVESTOINNIT NETTO	-150 000	-630 000	-780 000	-619 686,41	-160 313,59

Maa-alueiden hankinta menona ja tulot tonttien myynnistä.

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2024	Poikkeama
LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	0	-20 000
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	0	-20 000
INVESTOINNIT NETTO	-20 000		-20 000	0	-20 000

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2024	Poikkeama
ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-26 216,09	6 216,09
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-26 216,09	6 216,09
INVESTOINNIT NETTO	-20 000		-20 000	-26 216,09	6 216,09

Liikuntapalvelujen kalustohankintoja.

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2024	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-80 000		-80 000	-76 326,40	-3 673,60
INVESTOINTIMENOT	-80 000		-80 000	-76 326,40	-3 673,60
INVESTOINNIT NETTO	-80 000		-80 000	-76 326,40	-3 673,60

Kunnallistekniikan konehankinta.

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2024	Poikkeama
TALONRAKENNUS/TEKNINEN LAUTAKUNTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
OMA RAKENTAMINEN				-780	780
MUUT INVESTOINTIMENOT	-995 000	-50 000	-1 045 000	-1 216 322,54	171 322,54
INVESTOINTIMENOT	-995 000	-50 000	-1 045 000	-1 233 002,54	188 002,54
INVESTOINTITULOT					
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	50 000		50 000	35 000	-15 000
INVESTOINNIT NETTO	-945 000	-50 000	-995 000	-1 198 002,54	203 002,54

Vuokkokujan pihan remontin vaiheet 2 ja 3 toteutettiin kesällä 2024.

Kultavuoren koulun pihan saneeraus toteutettiin kesällä 2024.

Uimahallin pesu- ja pukutilojen remontti sekä pukukaappien uusiminen toteutettiin kesällä 2025.

Kaupungintalon lämmönsiirrin vaihdettiin syksyllä 2024.

Rovastinkaan koulun laajennukseen liittyvän entisen ammattikoulun pannuhuone, sähköpääkeskus ja puhe-linkeskus säilytettiin ja tämän kohteen remontti aloitettiin loppuvuodesta 2024; vesijohto vedettiin tälle jälle osalle kesällä 2024.

Uimahallin suihkutilat tekovaiheessa

Kultavuoren koulun piha

Vuokkokujan päiväkodin piha

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2024	Poikkeama
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS/TEKNINEN LTK					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
OMA RAKENTAMINEN				-382 395,35	382 395,35
MUUT INVESTOINTIMENOT	-2 045 000	-70 000	-2 115 000	-1 553 543,04	-561 456,96
INVESTOINTIMENOT	-2 045 000	-70 000	-2 115 000	-1 935 938,39	-179 061,61
INVESTOINTITULOT					
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN				30 000	30 000
INVESTOINTITULOT				30 000	30 000
INVESTOINNIT NETTO	-2 045 000	-70 000	-2 115 000	-1 905 938,39	-139 061,61

Ruovedentien jatko (Lehmilaidantie) toteutettiin kesä-syysy 2024.

Säästäjientien loppuunsaattaminen/päällystäminen ja Asematien peruskorjauksen loppuunsaattaminen ja päällystäminen tehtiin kesällä 2024.

Oripohjantien ja sen viereen tulevan kevyen liikenteen väylän peruskorjaus/rakentaminen siirtyi vuodelle 2025.

Siltaojantie, Saarentien ja Oriparkin leikkikenttien kunnostus saatiin tehtyä vuonna 2024.

Oriparkin leikkikenttä

Lehmilaidantien saneeraus

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2024	Poikkeama
VESIHUOLTOLAITOS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
OMA RAKENTAMINEN				-144 169,09	144 169,09
MUUT INVESTOINTIMENOT	-770 000		-770 000	-169 837,40	-600 162,60
INVESTOINTIMENOT	-770 000		-770 000	-314 006,49	-455 993,51
INVESTOINTITULOT					
INVESTOINNIT NETTO	-770 000		-770 000	-314 006,49	-455 993,51

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2024	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
OMA RAKENTAMINEN				-527 344,44	527 344,44
MUUT INVESTOINTIMENOT	-4 230 000	-750 000	-4 980 000	-3 689 658,19	-1 290 341,81
INVESTOINTIMENOT	-4 230 000	-750 000	-4 980 000	-4 217 002,63	-762 997,37
INVESTOINTITULOT					
PYSYVIEN VASTAAVIEN LUOVUTUKSET	150 000		150 000	11 826,31	-138 173,69
RAHOITUSOSUJDET INVESTOINTEIHIN	50 000		50 000	65 000	15 000
INVESTOINTITULOT	200 000		200 000	76 826,31	123 173,69
INVESTOINNIT NETTO	-4 030 000	-750 000	-4 780 000	-4 140 176,32	-640 176,32

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Budjetti 2024	Bu-muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama
Toim. ja invest. rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	575 770	60 000	635 770	3 261 652,12	-2 625 882,12
Tulorahoituksen korjauserät	-150 000		-150 000	-54 477,49	-95 522,51
Toiminnan rahavirta	425 770	60 000	485 770	3 207 174,63	-2 721 404,63
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 230 000	-750 000	-4 980 000	-4 208 729,57	-771 270,43
Rahoitusosuudet investointimenoihin	50 000		50 000	65 000,00	-15 000,00
Pysyvien vast. hyöd. luov.tulot	300 000		300 000	66 303,80	233 696,20
Investointien rahavirta	-3 880 000		-4 630 000	-4 077 425,77	-552 574,23
Toim. ja investointien rahavirta	-3 454 230		-4 144 230	-870 251,14	-3 273 978,86
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-200 000		-200 000	-1 820 689,48	1 620 689,48
Antolainasaamisten vähennys				1 861 426,33	-1 861 426,33
Antolainauksen muutokset	-200 000		-200 000	40 736,85	-240 736,85
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000		7 000 000	7 000 000,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 400 000		-3 400 000	-3 273 813,46	-126 186,54
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-1 500 000,00	1 500 000,00
Lainakannan muutokset	3 600 000		3 600 000	2 226 186,54	1 373 813,46
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja po.muutos				14 095,53	-14 095,53
Saamisten muutos				212 360,96	-212 360,96
Korottomien velkojen muutos				-351 363,85	351 363,85
Muut maksuvalmiuden muutokset				-124 907,36	124 907,36
Rahoituksen rahavirta	3 400 000	0	3 400 000	2 142 016,03	1 257 983,97
Rahavarojen muutos	-54 230	-690 000	-744 230	1 271 764,89	-2 015 994,89
Rahavarat 31.12.				5 157 458,43	5 157 458,43
Rahavarat 1.1.				3 885 693,54	3 885 693,54
Rahavarojen muutos	0	0		1 271 764,89	1 271 764,89

8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista laadittu yhteenvetotaulukko, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymät erät ja niiden poikkeama talousarvioon sekä talousarvion muutos.

	Sito- vuus N/B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkuper.	Muut.	Yhteen	Toteuma	Poik-	Alkupe	Muut.	Yhteen	Toteuma	Poik-
		Tal.arv	Tal.arv	Tal.arv	2024	keama	Tal.arv	Tal.arv	Tal.arv	2024	keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Kaupunginhallitus	B	5 393		5 393	4 398	-995	645		645	629	16
Lasten ja nuorten ltk	B	17 755		17 755	17 042	-713	1 064		1064	1 320	-256
Hyvinv.- ja elämänlaatul	B	4 126	230	4 356	4 267	-89	487	120	607	748	-141
Tekninen ltk	B	8 642	100	8 742	9 009	267	8 725	-230	8495	8 358	137
Toimintakulut/-tuotot yht.		35 916	330	36 246	34 716	-1 530	10 921	-110	10 811	11 055	-244
TULOSLASK.OSA											
Verotulot	B						20 700	500	21 200	21 770	-570
Valtionosuudet	B						5 400		5 400	5 599	-199
Korkotuotot	B						60		60	147	-87
Muut rahoitustuotot	B						146		146	326	-180
Korkokulut	B	640		640	869	229					
Muut rahoituskulut	B	135		135	70	-65					
Suunn.muk. poistot	B	3 479		3 479	3 595	116					
Varausten ja rahast. muutos	B						61		61	61	0
Tuloslask.osa yht.		4 254	0	4 254	4 534	280	26 367	500	26 867	27 903	-1 036
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus	B	300	630	930	632	-298	150		150	12	138
Lasten ja nuorten ltk	B	20		20	0	-20					
Hyvinv.- ja elämänlaatul	B	20		20	26	6					
Tekninen ltk	B	80		80	76	-4					
Talonrak/tekninen ltk	B	995	120	1 115	1 233	118	50		50	35	-15
Katujen rakentamin	B	275		275	146	-129					
Katujen peruskorjaus	B	895		895	852	-43					
Leikkikentät	B	285		285	91	-194					
Puistot	B	90		90	4	-86					
Yhteistyöhankkeet	B	150		150	295	145					
Maa-alueet/rakentam..	B	180		180	420	240				30	
Liikuntapalvelut	B	170		170	128	-42					
Vesilaitos rakentam	B	80		80	92	12					
Vesilaitos peruskorj.	B	390		390	112	-278					
Viemäril. rakent.	B	205		205	43	-162					
Viemäril. peruskorj.	B	95		95	67	-28					
Investointiosa yht.		4 230	750	4 980	4 217	-763	200	0	200	77	123
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutos											
Antolainasaam.lis	B	200		200		-200					
Antolainasaam.väh	B									41	-41
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik.lain.lisäys	B						7 000		7 000	7 000	0
Pitkäaik.lain.vähen	B	3 400		3 400	3 274	-126					
Lyhytaik.lain.muutos					-1 500	1 500					
Vaikutus maksuvalm					125	-125					
Rahoitusosa yhteensä		3 600		3 600	1 899	1 049	7 000		7 000	7 041	-41
YHTEENSÄ		48 000	1 080	49 080	45 366	-964	44 488	390	44 878	46 076	-1 198

9. Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

	2024	2023
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	3 073 828,53	2 693 694,07
Maksutuotot	630 210,04	635 621,70
Tuet ja avustukset	1 163 413,89	1 085 342,23
Muut toimintatuotot	1 734 121,47	1 861 864,65
TOIMINTATUOTOT	6 601 573,93	6 276 522,65
Valmistus omaan käyttöön	21 450,00	24 180,00
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-13 832 482,57	-13 476 046,06
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 842 287,18	-2 810 562,83
Muut henkilösivukulut	-316 746,95	-483 264,29
Henkilöstökulut	-16 991 516,70	-16 769 873,18
Palvelujen ostot	-8 243 256,50	-7 169 621,05
Aineet ja tarvikkeet	-2 602 507,24	-2 527 465,27
Avustukset	-1 195 566,50	-1 318 950,95
Muut toimintakulut	-1 231 090,60	-1 184 115,25
TOIMINTAKULUT	-30 263 937,54	-28 970 025,70
TOIMINTAKATE	-23 640 913,61	-22 669 323,05
VEROTULOT	21 770 469,54	21 866 120,56
VALTIONOSUUDET	5 599 071,00	5 528 757,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	146 563,34	209 072,85
Muut rahoitustuotot	260 267,25	268 256,56
Korkokulut	-869 227,38	-525 245,80
Muut rahoituskulut	-4 578,02	-2 465,04
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-466 974,81	-50 381,43
VUOSIKATE	3 261 652,12	4 675 173,08
POISTOT JA ARVONALENNUKSET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 594 916,53	-3 140 094,83
SATUNNAISET ERÄT		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
TILIKAUDEN TULOS	-333 264,41	1 535 078,25
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET		
Poistoeron muutos	61 075,30	76 344,12
Varausten muutos		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-272 189,11	1 611 422,37

9.2 Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 261 652,12	4 675 173,08
Tulorahoituksen korjauserät	-54 477,49	-77 460,85
Tulorahoituksen korjauserät	-54 477,49	-77 460,85
Toiminnan rahavirta	3 207 174,63	4 597 712,23
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 208 729,57	-5 588 660,05
Rahoitusosuudet investointimenoihin	65 000,00	62 378,35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	66 303,80	102 079,18
Investointien rahavirta	-4 077 425,77	-5 424 202,52
Toiminnan ja investointien rahavirta	-870 251,14	-826 490,29
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 822 276,33	-702 865,45
Antolainasaamisten vähennys	1 861 426,33	64 150,00
Antolainauksen muutokset	40 736,85	-638 715,45
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000,00	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 273 813,46	-3 623 813,46
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500 000,00	1 500 000,00
Lainakannan muutokset	2 226 186,54	2 876 186,54
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomat	14 095,53	-14 329,99
Saamisten muutos	212 360,96	294 553,80
Korottomien velkojen muutos	-351 363,85	-2 785 698,20
Muut maksuvalmiuden muutokset	-124 907,36	-2 505 474,39
Rahoituksen rahavirta	2 142 016,03	-268 003,30
Rahavarojen muutos	1 271 764,89	-1 094 493,59
Rahavarat 31.12.	5 157 458,43	3 885 693,54
Rahavarat 1.1.	3 885 693,54	4 980 187,13
Rahavarojen muutos	1 271 764,89	-1 094 493,59

9.3 Tase

	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 034 363,34	6 412 844,50
Rakennukset	17 941 211,44	18 245 739,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 888 633,44	11 094 230,11
Koneet ja kalusto	234 836,34	236 212,04
Muut aineelliset hyödykkeet	57 156,47	57 156,47
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hanki	727 936,28	3 299 135,04
Aineelliset hyödykkeet	39 884 137,31	39 345 318,15
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	4 924 706,18	4 924 706,18
Muut osakkeet ja osuudet	694 786,29	696 618,72
Muut lainasaamiset	2 421 976,33	2 461 126,33
Muut saamiset	318 936,26	320 523,11
Sijoitukset	8 360 405,06	8 402 974,34
PYSYVÄT VASTAAVAT	48 244 542,37	47 748 292,49
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	78 207,57	79 172,93
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	78 207,57	79 172,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	776 687,05	1 270 238,48
Lainasaamiset	319 285,00	259 311,40
Muut saamiset	298 751,30	182 894,63
Siirtosaamiset	293 171,61	187 811,41
Saamiset	1 687 894,96	1 900 255,92
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	1 156 513,82	1 156 513,82
Rahoitusarvopaperit	1 156 513,82	1 156 513,82
Rahat ja pankkisaamiset	4 000 944,61	2 729 179,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 845 353,39	5 785 949,46
VASTAAVAA	55 168 103,33	53 613 414,88

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	16 830 684,20	16 830 684,20
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 723 786,13	7 112 363,76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-272 189,11	1 611 422,37
OMA PÄÄOMA	25 282 281,22	25 554 470,33

POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET

244 301,19	305 376,49

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	95 908,04	88 868,93
Muut toimeksiantojen pääomat	66 128,98	60 037,92
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	162 037,02	148 906,85

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Pitkäaikainen (korollinen vieras pää

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks	20 401 508,46	16 875 321,92

Pitkäaikainen (korollinen vieras pää	20 401 508,46	16 875 321,92

Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma

Muut velat/Liittymismaksut ja muut	1 749 751,44	1 727 655,05

Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma	1 749 751,44	1 727 655,05

Pitkäaikainen	22 151 259,90	18 602 976,97

Lyhytaikainen

Lyhytaikainen (korollinen vieras pää	2 923 813,46	1 500 000,00

Pitkäaikaisten lainojen seuraavan v	100 000,00	2 823 813,46

Lyhytaikainen (korollinen vieras pää	3 023 813,46	4 323 813,46

Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma

Ostovelat	1 622 905,68	1 973 424,36

Muut velat/Liittymismaksut ja muut	353 402,96	362 488,04

Siirtovelat	2 328 101,90	2 341 958,38

Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma	4 304 410,54	4 677 870,78

Lyhytaikainen	7 328 224,00	9 001 684,24

VIERAS PÄÄOMA	29 479 483,90	27 604 661,21

VASTATTAVAA

55 168 103,33	53 613 414,88

9.4 Konsernilaskelmat

	2024	2023
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot		
Myyntituotot	3 858 539,79	3 767 076,34
Maksutuotot	1 430 083,92	1 195 569,84
Tuet ja avustukset	1 163 413,89	1 085 342,23
Muut toimintatuotot	1 848 326,84	1 963 724,79
Toimintatuotot	8 300 364,44	8 011 713,20
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-16 714 628,28	-16 546 175,10
Palvelujen ostot	-8 194 781,07	-7 071 989,97
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 654 128,46	-2 581 593,45
Avustukset	-1 195 566,50	-1 318 950,95
Muut toimintakulut	-3 123 752,79	-2 710 815,48
Toimintakulut	-31 861 407,10	-30 205 344,95
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	30 348,38	113 818,34
Toimintakate	-23 530 694,28	-22 079 813,41
Verotulot	21 678 647,28	21 775 186,18
Valtionosuudet	5 599 071,00	5 528 757,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	132 501,48	197 008,11
Muut rahoitustuotot	155 271,43	163 267,58
Korkokulut	-859 277,40	-517 221,48
Muut rahoituskulut	-137 765,33	-131 012,81
Rahoitustuotot ja -kulut	-709 269,82	-287 958,60
Vuosikate	3 037 754,18	4 936 171,17
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 693 443,45	-3 302 086,49
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	0	-138 446,35
Kertaluonteiset poistot	-226 090,27	-200 000,00
Poistot ja arvonalentumiset	-3 919 533,72	-3 640 532,84
Tilikauden tulos	-881 779,54	1 295 638,33
Tilinpäätössiirot	130,9	130,9
Tilikauden verot	-11 486,45	-10 751,49
Laskennalliset verot	117 381,39	17 120,44
Vähemmistöosuudet	3 309,28	2 855,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-772 444,42	1 304 993,96

	2024	2023
RAHOITUSLASKELMA		
Toim. ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 037 754,18	4 936 171,17
Tilikauden verot	-11 486,45	-10 751,49
Tulorahoituksen korjauserät	20 174,13	-86 279,19
Toiminnan rahavirta	3 046 441,86	4 839 140,49
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 736 202,31	-5 588 660,05
Rahoitusosuudet investointimenoihin	65 000,00	62 378,35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66 303,80	102 079,18
Investointien rahavirta	-3 604 898,51	-5 424 202,52
Toim. ja investointien rahavirta	-558 456,65	-585 062,03
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 821 537,14	-702 865,45
Antolainasaamisten vähennys	1 542 321,97	-302 523,22
Antolainauksen muutokset	-279 215,17	-1 005 388,67
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000,00	5 688 850,00
Pitkäaikaisten. lainojen vähennys	-3 750 452,49	-4 105 096,12
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 450 000,00	1 500 000,00
Lainakannan muutokset	1 799 547,51	3 083 753,88
Oman pääoman muutokset	0	-911,33
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	14 095,13	-13 077,05
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	620 880,23	571 801,01
Korottomien velkojen muutos	-509 661,18	-3 106 406,10
Muut maksuvalmiuden muutokset	125 314,18	-2 547 682,14
Rahoituksen rahavirta	1 645 646,52	-470 228,26
Rahavarojen muutos	1 087 189,87	-1 055 290,29
Rahavarat 31.12.	5 346 357,79	4 259 167,92
Rahavarat 1.1.	4 259 167,92	5 314 458,21
Rahavarojen muutos	1 087 189,87	-1 055 290,29

TASE	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 405 939,46	6 784 420,62
Rakennukset	22 254 722,60	23 263 575,70
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 907 909,54	11 114 625,52
Koneet ja kalusto	259 188,89	268 682,09
Muut aineelliset hyödykkeet	57 156,47	57 156,47
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 075 995,85	3 730 777,73
Aineelliset hyödykkeet	44 960 912,81	45 219 238,13
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 101 881,65	3 174 814,49
Muut osakkeet ja osuudet	694 916,80	696 749,23
Muut lainasaamiset	34 999,99	0
Muut saamiset	504 670,58	510 455,41
Sijoitukset	4 336 469,02	4 382 019,13
PYSYVÄT VASTAAVAT	49 297 381,83	49 601 257,26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	114 085,72	232 028,04
Lahjoitusrahastojen varat	78 207,57	79 172,93
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	192 293,29	311 200,97
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 039,51	3 039,51
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Muut saamiset	320,37	320,37
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	763 468,20	1 261 362,68
Lainasaamiset	19 285,00	9 311,40
Laskennalliset verosaamiset (la)		
Muut saamiset	354 475,21	250 568,78
Siirtosaamiset	317 815,43	257 337,90
Saamiset	1 458 403,72	1 781 940,64
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit	1 156 513,82	1 156 513,82
Rahoitusarvopaperit	1 156 513,82	1 156 513,82
Rahat ja pankkisaamiset	4 189 843,97	3 102 654,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 804 761,51	6 041 108,56
VASTAAVAA	56 294 436,63	55 953 566,79

	2024	2023
TASE		
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	16 830 684,20	16 830 684,20
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	9 827,84	9 958,74
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 692 209,91	5 390 273,19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-772 444,42	1 304 993,97
OMA PÄÄOMA	22 760 277,53	23 535 910,10
VÄHEMMISTÖOSUUDET	64 126,75	67 436,03
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	95 908,04	88 868,93
Muut toimeksiantojen pääomat	180 215,34	292 067,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	276 123,38	380 935,93
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 833 870,32	19 572 046,12
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä		
Lainat julkisyhteisöiltä	332 003,69	477 159,17
Lainat muilta luotonantajilta		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	23 165 874,01	20 049 205,29
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 751 971,27	1 729 874,88
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)	1 751 971,27	1 729 874,88
Pitkäaikainen	24 917 845,28	21 779 080,17
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 162,20	1 522 162,20
Pa. lainojen seur. v. lyh., lainat rahoitus- ja vak.	3 166 013,60	3 084 657,67
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pa. lainojen seur. vuoden lyh., lainat julkisyhteisöiltä	280 155,48	178 632,63
Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	3 468 331,28	4 785 452,50
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
Saadut ennakot	20 027,88	23 783,61
Ostovelat	1 771 431,32	2 177 850,56
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	484 730,74	504 289,74
Siirtovelat	2 406 745,82	2 461 426,11
Laskennalliset verovelat	124 796,65	237 402,04
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	4 807 732,41	5 404 752,06
Lyhytaikainen	8 276 063,69	10 190 204,56
VIERAS PÄÄOMA	33 193 908,97	31 969 284,73
VASTATTAVAA	56 294 436,63	55 953 566,79

10. Tilinpäätöksen liitetiedot

10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskeva liitetiedot

10.1 ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Investointimenoihin ei kirjata suoraan palkkakustannuksia.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Uutta tarkistettua poisto-ohjelmaa Kv § 57/2012 on noudatettu 1.1.2013 lähtien. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintameno.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yleissopimus Kv § 71. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

AVUSTUSTEN KÄSITTELY

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

TULOSLASKELMAN TAI TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.

OIKAISU EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tullut oikaisuja.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tiedot ovat edelliseen tilikauteen vertailukelpoisia.

AIKAISIMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT

Tilikaudelle ei ole kirjattu mitään merkittävää aikaisempiin tilikausiin kohdistuvaa tuloa tai menoa.

LIITETIETOIHIN LISÄTTY ERIYTTÄMISLASKELMA 10.7.46

ERIYTTÄMINEN ORIVESI-TALO Oy JA ORIVEDEN KOTIKOIVU, KIINTEISTÖNHOIDO JA SIIVOUS

Tilapalvelun ja konserniyhtiöiden välillä on solmittu sopimukset, jotka ovat voimassa toistaiseksi. Sopimus sisältää mm. teknisten työt ja järjestelmien kunnossapidon, kulutuksien seurannan, pienimuotoiset korjaus- ja -huoltotyöt, ulko- ja nurmialueiden hoidon kesällä sekä käyttäjäpalveluita. Talvikunnossapito on ulkoistettu eikä kuulu enää kiinteistöhuoltosopimukseen. Sopimus sisältää myös vika-päivystyksen varallaolon. Siivouksen palvelusopimuksessa määritellään siihen kuuluvat työt, työhön käytettävät aineet sekä kone- ja materiaalikustannukset. Kohteille on tehty vuonna 2013 palvelukuvaukset. Tilojen siivoukseen käytetty aika on mitoitettu siivousmitoitushjelmalla. Kiinteistöhuollosta on sopimukset. Nykyiset sopimukset ovat omakustannuseriaatteella, eivätkä sisällä katetta.

10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja jäsenkuntayhtymät, joissa Oriveden kaupunki on jäsenenä sekä osakkuusyhteisö.

SISÄISET LIIKETAPAHTUMAT JA SISÄISET KATTEET

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä sisäisiä katteita ei ole. Konserniyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

KESKINÄISEN OMISTUKSEN ELIMINOINTI

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen ja jäsenkuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Tytäryhteisöjen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenomenetelmällä. Kuntayhtymät on yhdistelty ja eliminoitu omistussuhteiden mukaan.

VÄHEMMISTÖOSUUDET

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

SUUNNITELMAPOISTOJEN OIKAISU

Oriveden Kotikoivu Oy:n rakennusten kertynyt poistoero 31.12.2008 yhteensä 2.919.383,77 € on oikaistu. Vuodet 2009 -2013 yhtiö on kirjannut poistot kaupungin poistosuunnitelman mukaisesti. Elinkeinoverolain mukaiset poistot on otettu käyttöön 1.1.2014 lähtien. Poistoero vuosilta 2014 -2015 yhteensä 81.578,63 € on oikaistu. Muuttuneen ohjeistuksen vuoksi poistoeroa ei ole kirjattu vuosilta 2016 - 2024, koska yhtiö kirjaa poistot oman poistosuunnitelman mukaisesti.

OSAKKUUSYHTEISÖT

Osakkuusyhteisö on yhdistelty sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhteisön yhdistelyn vaikutus omaan pääomaan on 727.157,16€.

POIKKEAVAT ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Poikkeavia arvostus- ja jaksotuseriaatteita ja menetelmiä ei ole.

POIKKEAVAT TILIKAUDET

Poikkeavia tilikaudia ei ole. Kaikki konserniyhtiöt on yhdistelty saman tilikauden mukaisesti.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tiedot ovat edelliseen vuoteen vertailukelpoisia.

10.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

10.4.6

TOIMINTATUOTOT	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
TEHTÄVÄALUEITTAIN (ulkoiset)				
Kaupunginhallitus	2 073 228,64	2 362 262,82	374 438,13	627 072,27
Lasten ja nuorten lautakunta	1 319 598,16	1 272 855,73	1 319 598,16	1 272 855,73
Elämänlaatulautakunta	729 546,97	484 724,33	729 546,97	484 724,33
Tekninen lautakunta *	4 177 990,67	3 891 870,32	4 177 990,67	3 891 870,32
Toimintatuotot yhteensä	8 300 364,44	8 011 713,20	6 601 573,93	6 276 522,65

* Pysyvien vastaavien luovutusvoitot

10.4.7

VEROTULOJEN ERITTELY	2024	2023
Kunnan verotulo	16 886 244,13	16 796 604,55
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 512 607,24	1 902 192,78
Kiinteistövero	3 371 618,17	3 167 323,23
Verotulot yhteensä	21 770 469,54	21 866 120,56

10.4.8

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	2024	2023
Peruspalvelujen valtionosuus	4 222 669,00	4 175 211,00
siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus	0,00	1 707 000,00
Opetus- ja kultt.toim.valt.os.	-282 322,00	-353 454,00
Verotulomenetysten korvaus	1 658 724,00	0,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	5 599 071,00	5 528 757,00

10.4.9

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	950 174,20	1 017 769,26
Muiden palvelujen ostot	7 293 082,30	6 151 851,79
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	8 243 256,50	7 169 621,05

POISTOSUUNNITELMA
Hyväksytty KV 17.9.2012

OMAISUUSLAJI

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Kehittämismenot

Aineettomat oikeudet

Liikearvo

Muut pitkävaikutteiset menot

Atk-ohjelmistot

Muut

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Kiinteistöjen liittymismaksut

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset

Tehdas- ja tuotantorakennukset

Vapaa-ajan rakennukset

Talousrakennukset

Asuinrakennukset

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Maa- ja vesirakenteet

Kadut, tiet, torit, puistot

Sillat, laiturit, uimalat

Muut maa- ja vesirakenteet

Vedenjakelu verkosto

Viemäriverkosto

Kaukolämpöverkko

Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitt.

Puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema

ja alakeskukset

Maakaasuverkko

Muut putki- ja kaapeliverkot

Sähkö-, vesi- ja lämpölaitosten laitteet

Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet

Liikenteen ohjauslaitteet

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet

OMAISUUSLAJI

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset

Puiset alukset ja uivat työkoneet

Muut kuljetusvälineet

Kuorma-autot

Liikkuvat työkoneet

Raskaat koneet

Kevyet koneet

Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet

Atk-laitteet

Muut laitteet ja kalusteet

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat

Arvo ja taide-esineet

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

POISTO- MENE- TELMA	POISTO- AIKA VUOSINA	POISTO %
tasa	5-20	
tasa	2-5	
tasa	5-20	
tasa	2-5	
tasa	2-5	
tasa	2-5	
tasa	2-5	
ei poistoaikaa		
ei poistoaikaa		
tasa	20-50	
tasa	20-30	
tasa	20-30	
tasa	10-20	
tasa	30-50	
menoj.		15-20
menoj.		10-25
menoj.		10-20
menoj.		7-10
menoj.		7-10
menoj.		10-15
menoj.		15-20
menoj.		20-22
menoj.		12-15
menoj.		15-20
tasa	10-20	
tasa	15-20	
tasa	10-15	
tasa	10-15	
tasa	15-20	
tasa	8-15	
tasa	4-7	
tasa	5-10	
tasa	5-10	
tasa	10-15	
tasa	5-10	
tasa	5-15	
tasa	3-5	
tasa	3-5	
käytön mukaan		
ei poistoaikaa		
ei poistoaikaa		
ei poistoaikaa		

Investointien pienhankintaraja on 10.000 euroa.

Ensikertaisen kalustuksen osalta noudatetaan rakennuksen poistoaikaa.

Poistosuunnitelman mukaisia lyhyempiä poistoaikoja noudatetaan, ellei hankekohtaisesti toisin päätetä.

10.4.13

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKK.	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT				
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	52 960,12	77 487,41	52 960,12	77 487,41
Muut myyntivoitot	2 549,80	0,00	2 549,80	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	55 509,92	77 487,41	55 509,92	77 487,41
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	330 794,50	0,00	330 794,50
Muut myyntitappiot	1 032,43	18 667,58	1 032,43	0,00
Luovutustappiot yhteensä	1 032,43	349 462,08	1 032,43	330 794,50

10.4.15

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY	Kunta	
	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	105 000,00	105 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	101 278,31	110 848,71
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	206 278,31	215 848,71

10.5 Tasetta koskevat liitetiedot

10.5

PYSYVÄT VASTAA- VAT	AINEETTO- MAT HYÖ- DYKKEET					AINEELLISET HYÖDYKKEET				
	Tietoko- neohj. ja Muut pit- käv.men	Yht	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Enn.maks.ja kesk.er.hank.	Yhteensä	Investoinnit yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		0,00	6 412 844,50	18 245 739,99	11 094 230,11	236 212,04	57 156,47	3 299 135,04	39 345 318,15	39 345 318,15
Lisäys.tilikaudella			631 512,72	1 267 771,65	4 742 238,43	102 542,49		1 910 464,84	8 655 393,17	8 655 393,17
Rah.os.tilikaudella					-30 000,00			-35 000,00	-65 000,00	-65 000,00
Vähenn.tilikaudella			-62 954,00			-2 549,80		-4 446 663,60	-4 512 167,40	-4 512 167,40
Siirrot erien välillä			52 960,12	863,04	-863,04	2 549,80			55 509,92	5.5509,92
Tilikauden poisto		0,00		-1 573 163,24	-1 917 835,10	-103 918,19			-3 594 916,53	-3 594 916,53
Arvon alen.ja pal.									0,00	0,00
Aktivoidut korkom.									0,00	0,00
Poistamaton hank meno 31.12	0,00	0,00	7 034 363,34	17 941 211,44	13 888 633,44	234 836,34	57 156,47	727 936,28	39 884 137,31	39 884 137,31
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirj.pitoarvo 31.12.	0,00	0,00	7 034 363,34	17 941 211,44	13 888 633,44	234 836,34	57 156,47	727 936,28	39 884 137,31	39 884 137,31

Maa-ja vesialueet erittely lisäyksistä tilikaudella	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Kiinteistöjen liittymismaksut	0,00	1 439,52	0,00	1 439,52
Muut, maa-ja vesialueet	631 396,80	212 281,00	631 396,80	212 281,00
Maa-ja vesialueet yhteensä	631 396,80	213 720,52	631 396,80	213 720,52

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET

	OSAKKEET JA OSUUDET					JVK,-MUUT LAINASAAMISET, MUUT SAA- MISET					SIJOITUKSET	
	Osakkeet kons,yhtiöt	Kuntayht. osuudet	Yhteisyht. osakkeet	Muut osak ja osuudet		Lainasaam. kons.yhtiöt	Lai- nasa. kun- tayh	Lai- na- saam- muilt a	Muut saamiset		Yhteensä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 633 311,06	20 281,52	2 271 113,60	696 618,72	5 621 324,90	2 461 126,33			320 523,11	2 781 649,44	8 402 974,34	
Lisäykset				-1 832,43		-39 150,00			-1 586,85	-40 736,85	-42 569,28	
Vähennykset												
Siirrot erien välillä												
Hankint.meno 31.12.	2 633 311,06	20 281,52	2 271 113,60	694 786,29	5 621 324,90	2 421 976,33			318 936,26	2 740 912,59	8 360 405,06	
Arvonalen. ja palautuk.												
Arvonkorotukset												
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 633 311,06	20 281,52	2 271 113,60	694 786,29	5 619 492,47	2 421 976,33			318 936,26	2 740 912,59	8 360 405,06	

10.5.1.20-22 OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

TYTÄRYHTEISÖT	Koti- paikka	Y-tunnus	Omistus- osuus %	Konsernin omistus osuus %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Kirjanpito- arvo 31.12.2024	Tilikauden voitto/ -tappio
Oriveden.Kotikoivu Oy	Orivesi	0827897-1	100	100	1 302 751,66	4 430 954,65	1 636 072,26	138 446,35
Orivesi-Talo Oy	Orivesi	2519606-2	100	100	334 019,14	1 449 344,23	150 000,00	32 152,74
Oriveden Jäähalli oy	Orivesi	1080363-2	96,15	96,15	448 766,09	286 888,99	820 694,80	-85 955,32
K Oy Oriveden Aholan- kulma	Orivesi	2223758-6	100	100	72 078,67	94 445,29	26 544,00	13 716,90
Yhteensä					2 157 615,56	6 261 633,16	2 633 311,06	98 360,67
KUNTAYHTYMÄT	Koti- paikka	Y-tunnus	Omistus- osuus %	Konsernin omistus osuus %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Kirjanpito- arvo 31.12.2024	Tilikauden voitto/ -tappio
Tre Kaup.seudun ky	Tampere	2014682-4	2,75	2,75	16 094,36	11 109,53	4 465,00	-1 076,48
Pirkanmaan Liitto	Tampere	0828308-4	1,87	1,87	28 733,72	51 782,52	15 816,52	-1 296,58
Yhteensä					44 828,08	62 892,05	20 281,52	-2 373,06
OMISTUS- YHTEISÖT	Koti- paikka	Y-tunnus	Omistus- osuus %	Konsernin omistus osuus %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Kirjanpito- arvo 31.12.2024	Tilikauden voitto/ -tappio
Aluelämpö Oy	Orivesi	0366824-1	50	50	357 720,03	996 413,70	50 456,38	11 244,36
					357 720,03	996 413,70	50 456,38	11 244,36

10.5.23

SAAMISTEN ERITTELY	Pitkäaikaiset saamiset		Lyhytaikaiset saamiset	
	2024	2023	2024	2023
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset			36 145,03	72 805,81
Lainasaamiset			300 000,00	250 000,00
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset				
Siirtosaamiset				
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset			1 176,01	1 787,56
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset			739 366,01	1 196 160,95
Lainasaamiset			19 285,00	9 311,40
Muut saamiset			298 751,30	182 894,63
Siirtosaamiset			293 171,61	187 811,41
SAAMISET YHTEENSÄ	0	0	1 687 894,96	1 900 771,76

10.5.24

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTÄVÄT	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
OLENNAISET ERÄT				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Muut tulojäämät				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollon korvaus	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00
Ulkopuolisen rahoituksen jaksotus				
Muut tulojäämät	227 815,43	167 337,90	203 171,61	97 811,41
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	317 815,43	257 337,90	293 171,61	187 811,41

10.5.25

OMAN PÄÄOMAN ERÄKOHTAINEN ERITTELY	Konserni		Kunta	
	20204	2023	2024	2023
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma 1.1.	16 830 684,20	16 830 684,20	16 830 684,20	16 830 684,20
Lisäykset				
Peruspääoma 31.12.	16 830 684,20	16 830 684,20	16 830 684,20	16 830 684,20
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.				
Muut omat rahastot 1.1.	9 958,74	10 089,59		
Lisäykset				
Vähennykset	-130,9	-130,85		
Muut omat rahastot 31.12.	9 827,84	9 958,74		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	5 390 273,19	4 298 601,81	7 112 363,76	5 844 941,43
Lisäykset tilikaudella	1 304 993,97	1 092 582,72	1 611 422,37	1 267 422,33
Vähennykset tilikaudella	0	-911,34		
Korjaukset tilikaudella				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 692 209,91	5 390 273,19	8 723 786,13	7 112 363,76
Tilikauden yli-/alijäämä	-772 444,42	1 304 993,97	-272 189,11	1 611 422,37
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	22 760 277,53	23 535 910,10	25 282 281,22	25 554 470,33

10.5.26

ED TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ JA TULOKSENKÄSITTELYERÄT	Kunta	
	2024	2023
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	8 723 786,13	7 112 363,76
Tilikauden yli-/alijäämä	-272 189,11	1 611 422,37
Kertynyt poistoero 31.12.	244 301,19	305 376,49
KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ JA TULOKSENKÄSITTELYERÄT YHTEENSÄ	8 695 898,21	9 029 162,62

10.5.27

VELAT JOTKA ERÄÄNTYVÄT 1.1.2029 TAI SEN JÄLKEEN	Kunta	
	2024	2023
Kotimaiset talletuspankit	6 462 957,42	3 201 203,28
Kuntarahoitus	3 450 000,00	5 100 000,00
YHTEENSÄ	9 912 957,42	8 301 203,28

10.5.30

VIERAS PÄÄOMA	2024		2023	
	Pitkäaikain.	Lyhytaikain.	Pitkäaikain.	Lyhytaikain.
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 400,00		
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat				
Velat osakkuus – ja omistusyhteisöille				
Ostovelat		62 824,04		78 883,43
Velat muille				
Lainat	20 401 508,46	3 023 813,46	16 875 321,92	4 323 813,46
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 558 681,64		1 894 540,93
Muut velat	1 749 751,44	353 402,96	1 727 655,05	362 488,04
Siirtovelat		2 328 101,90		2 341 958,38
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	22 151 259,90	7 328 224,00	18 602 976,97	9 001 684,24

10.5.32

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	1 751 971,27	1 729 874,88	1 749 751,44	1 727 655,05
Muut velat				
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	1 751 971,27	1 729 874,88	1 749 751,44	1 727 655,05
Lyhytaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	4 624,62	7 079,73	4 121,17	6 409,27
Muut velat	480 106,12	497 210,01	349 281,79	356 078,77
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	484 730,74	504 289,74	353 402,96	362 488,04
MUUT VELAT YHTEENSÄ	2 236 702,01	2 234 164,62	2 103 154,40	2 090 143,09

10.5.33

SIIRTOVELKoihin sisältyvät	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
OLENNAISET ERÄT				
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Valtionosuusennakot	324 419,07	518 979,09	324 419,07	518 979,09
Tuet ja avustukset PSHP				
Tuloennakot yhteensä	324 419,07	518 979,09	324 419,07	518 979,09
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus	1 702 147,18	1 688 117,66	1 702 147,18	1 688 117,66
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				
Siirtyvät korot muille	297 750,69	120 968,87	293 210,53	120 968,87
Sote YT-alueen lisälasku				
Muut siirtovelat	82 428,88	133 360,49	8 325,12	13 892,76
Menojäämät yhteensä	2 082 326,75	1 942 447,02	2 003 682,83	1 822 979,29
SIIRTOVELAT YHTEENSÄ	2 406 745,82	2 461 426,11	2 328 101,90	2 341 958,38

10.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

10.6.34

VELAT JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN		Konserni		Kunta	
		2024	2023	2024	2023
Oriveden Kotikoivu Oy		4 736 942,06	4 736 942,06		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä		4 736 942,06	4 736 942,06		

10.6.38

VUOKRAVASTUUT		Konserni		Kunta	
		2024	2023	2024	2023
Pirkanmaan Liitto		5 999,56	5 967,79		
Tampereen kaupunkiseudun ky		2 425,06	3 981,40		
Oriveden Jäähalli Oy		61 278,15	84 073,79		
Oriveden Kotikoivu Oy		75 457,79	80 585,76		
Nordea Rahoitus Suomi Oy		585 104,06	508 328,78	585 104,06	508 328,78
Danske Bank		53 658,56	45 472,22	53 658,56	45 472,22
Op Yrityspankki oyj		60 617,23	3 430,90	60 617,23	3 430,90
Kuntarahoitus Oyj		113 753,71	231 542,74	113 753,71	231 542,74
Vuokravastuut yhteensä		958 294,12	963 383,38	813 133,56	788 774,64
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		402 805,28	394 203,40	353 973,77	344 804,89
Siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut					

10.6.39

KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA		Konserni		Kunta	
		2024	2023	2024	2023
Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma				83 108,90	105 270,10
Orivesi-Talo Oy				1 055 313,00	1 170 489,00
Oriveden Kotikoivu Oy				1 928 841,67	2 129 011,78
Tytär yhteisöjen puolesta annetut yhteensä				3 067 263,57	3 404 770,88

10.6.40

MUUT KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET MUIDEN PUOLESTA		Konserni		Kunta	
		2024	2023	2024	2023
Oriveden Palvelutalosaäitiö		479 979,00	550 373,00	479 979,00	550 373,00
Artun Palveluasunnot Oy		8 297 756,08	8 547 921,54	8 297 756,08	8 547 921,54
Muiden puolesta yhteensä		8 777 735,08	9 098 294,54	8 777 735,08	9 098 294,54
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvas- tuista					
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvas- tuista 31.12.				79 391 204,00	67 969 010,00
Kunnan mahd.vastuuta katt.osuus ta- kausk.rahastost				81 975,00	39 305,00
Kuntien takauskeskus yhteensä				79 473 179,00	68 008 315,00

10.7.41

MUUT TALOUDELLISET VASTUUT		Konserni		Kunta	
		2024	2023	2024	2023
Opintorahasto Kaup./Srk		7 856,60	9 983,41		
Arvonlisäveron palautusvastuu		1 111 678,74	1 043 400,86	1 111 678,74	1 043 400,86
Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma		16 094,00	20 118,00		
Orivesi-talo Oy		60 150,98	87 335,25		
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä		1 187 923,72	1 150 854,11	1 111 678,74	1 043 400,86

10.7 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

10.7.42

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.	2024	2023
vakinaiset, määräaikaist, työll.tt ja projektit		
Kaupunkikehitys- ja konsernipalvelualue	31	33
Hyvinvointi- ja elämänlaatualue	93	
Kasvatus- ja opetuspalvelualue	197	259
Tekninen- ja ympäristöpalvelualue	72	78
Yhteensä	393	370

10.7.43

HENKILÖSTÖKULUT	2024	2023
Palkat ja palkkiot	14 055 601,84	13 700 043,36
Henkilökorvaukset ja muut henk.menojen korjauserät	-223 119,27	-223 997,30
Palkat ja palkkiot	13 832 482,57	13 476 046,06
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	2 842 287,18	2 810 562,83
Muut henkilösivukulut	316 746,95	483 264,29
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	16 991 516,70	16 769 873,18
Henkilöstökuluja kirjautunut investointihankkeisiin	0,00	0,00
Yhteensä henkilöstökulut	16 991 516,70	16 769 873,18

10.7.44

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOSTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2024	2023
Oriveden Sosiaalidemokraatit	5 593,90	4 928,26
Oriveden Seudun Vasemmistoliitto	1 461,75	1 231,00
Kristillisdemokraatit	464,63	295,50
Oriveden Kokoomus	4 131,00	4 147,50
Suomen Keskusta	3 445,15	3 203,26
Itä-Pirkanmaan Vihreät ry.	573,50	533,00
Oriveden Perussuomalaiset ry.	2 377,51	1 980,00
Yhteensä	18 047,44	16 318,52

10.7.45

TILINTARKASTUSPALKKIOT	2024	2023
BDO Oy Lakisääteiset tilintarkastuspalkkiot	17 240,25	16 977,00
BDO Oy Muut palkkiot	9 250,00	8 190,00
Yhteensä	26 490,25	25 167,00

10.7.46

KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET
Kaupunginjohtajan kanssa on 15.5.2017 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

ERIYTTÄMISLASKELMA	2024	2023
Myyntituotot	182 675,48	202 199,89
TOIMINTATUOTOT	182 675,48	202 199,89
Palkat ja palkkiot	-107 930,02	-122 336,59
Eläkekulut	-16 871,77	-20 496,35
Muut henkilösivukulut	-5 126,47	-5 118,57
Henkilösivukulut	-21 998,24	-25 614,92
Henkilöstökulut	-129 928,26	-147 951,51
Palvelujen ostot	-1 390,00	-870,42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 007,61	-7 853,13
Muut toimintakulut	-5 740,03	-8 396,22
TOIMINTAKULUT	-142 065,90	-165 071,28
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	40 609,58	37 128,61
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	40 609,58	37 128,61

11. Muut eriytetyt laskelmat

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

	2024		2023	
Liikevaihto	1 974 857,13		1 851 057,53	
Tuet ja avustukset	0		-181,69	
Materiaalit ja palvelut				
Ostot tilikauden aikana	-460 905,44		-491 144,38	
Palvelujen ostot	-453 088,37	-913 993,81	-381 923,07	-873 067,45
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-347 576,82		-329 565,85	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-70 932,08		-64 182,53	
Muut henkilösivukulut	-5 100,65	-423 609,55	-4 155,90	-397 904,28
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-507 618,92	-507 618,92	-515 346,47	-515 346,47
Liiketoiminnan muut kulut				
		-66 214,13		-40 199,66
Liikeliijäämä (-alijäämä)				
		63 420,72		24 357,98
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	2 923,89		1 777,63	
Muille maksetut korkokulut	-220 871,97		-159 698,76	
Korvaus peruspääomasta	-65 470,68		-65 470,68	
Muut rahoituskulut	-21,6	-283 440,36	-132,76	-223 524,57
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä				
		-220 019,64		-199 166,59
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia				
		-220 019,64		-199 166,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)				
		-220 019,64		-199 166,59

VESIHUOLTOLAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,8	0,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-4	-3,3
Voitto, %	-11,1	-10,8
Kaupungin omalle pääomalle perimä korko, %	1,5	1,5

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

	2024		2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	63 420,72		24 357,98	
Poistot ja arvonalentumiset	507 618,92		515 346,47	
Rahoitustuotot ja -kulut	-283 440,36		-223 524,57	
Tulorahoituksen korjauserät		287 599,28		316 179,88
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-314 006,49		-682 767,07	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	-314 006,49	11 684,00	-671 083,07
Toiminnan ja investointien rahavirta		-26 407,21		-354 903,19
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 000 000,00		475 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-700 000,00	300 000,00	-625 000,00	-150 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-335 624,02		523 447,65	
Korottomien velkojen muutos muilta	61 430,40	-274 193,62	64 558,24	588 005,89
Rahoituksen rahavirta		25 806,38		438 005,89
Rahavarojen muutos		-600,83		83 102,70
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	299 788,52		300 389,35	
Rahavarat 1.1.	300 389,35	-600,83	217 286,65	83 102,70

VESIHUOLTOLAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	320	421
Investointien tulorahoitus, %	91,6	42,9
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	0,7
Lainanhoitokate	0,6	0,6
Kassan riittävyys, pv	41	37,4
Quick ratio	5	5,5
Current ratio	5	5,5

Vesihuoltolaitoksen tase

VASTAAVAA	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	5 179 259,11	5 372 871,54
II Aineelliset hyödykkeet	5 138 707,20	5 332 319,63
1. Maa- ja vesialueet	46 354,70	46 354,70
2. Rakennukset	442 028,62	361 348,02
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 610 434,88	4 741 410,44
4. Koneet ja kalusto	0	0
6. Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	39 889,00	183 206,47
III Sijoitukset	40 551,91	40 551,91
4. Muut saamiset	40 551,91	40 551,91
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 574 355,37	5 239 332,18
II Saamiset	5 274 566,85	4 938 942,83
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	5 274 566,85	4 938 942,83
1. Myyntisaamiset	402 371,86	559 493,18
3. Saamiset kunnalta	4 867 030,64	4 365 800,08
5. Siirtosaamiset	5 164,35	13 649,57
IV Rahat ja pankkisaamiset	299 788,52	300 389,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 753 614,48	10 612 203,72

VASTATTAVAA	2024	2023
A OMA PÄÄOMA	3 829 152,20	4 049 171,84
I Peruspääoma	4 364 712,06	4 364 712,06
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-315 540,22	-116 373,63
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-220 019,64	-199 166,59
E VIERAS PÄÄOMA	6 924 462,28	6 563 031,88
I Pitkäaikainen	5 799 751,44	5 602 655,05
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 050 000,00	3 875 000,00
9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 749 751,44	1 727 655,05
II Lyhytaikainen	1 124 710,84	960 376,83
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	750 000,00	625 000,00
7. Ostovelat	115 897,55	69 677,33
8. Korottomat velat kunnalta	71 730,90	84 431,25
9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	61 227,94	83 678,27
10. Siirtovelat	125 854,45	97 589,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 753 614,48	10 612 203,72

VESIHUOLTOLAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	35,6	38,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	350,6	332,3
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-536	-316
Lainakanta 31.12., 1000 €	4 800	4 500
Lainasaamiset 31.12., 1000 €		

Vesihuoltolaitoksen toteutumavertailu

	Budjetti	Muutos	Budjetti +	Toteutuma	Poikkeama
	2024	2024	muutos	2024 01-12	
VESIHUOLTOLAITOS					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2.167.910	-60.000	2.107.910	1.974.857,13	133.052,87
Tuet ja avustukset	800		800		800
Toimintatuotot	2.168.710	-60.000	2.108.710	1.974.857,13	133.852,87
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-380.780		-380.780	-347.576,82	-33.203,18
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-83.200		-83.200	-70.932,08	-12.267,92
Muut henkilösivukulut	-18.250		-18.250	-5.100,65	-13.149,35
Henkilösivukulut	-101.450		-101.450	-76.032,73	-25.417,27
Henkilöstökulut	-482.230		-482.230	-423.609,55	-58.620,45
Palvelujen ostot					
Muiden palvelujen ostot	-247.430	-100.000	-347.430	-453.088,37	105.658,37
Palvelujen ostot	-247.430	-100.000	-347.430	-453.088,37	105.658,37
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-413.920		-413.920	-460.905,44	46.985,44
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-413.920		-413.920	-460.905,44	46.985,44
Muut toimintakulut					
Vuokrakulut	-30.280		-30.280	-56.306,02	26.026,02
Muut kulut	-5.310		-5.310	-9.908,11	4.598,11
Muut toimintakulut	-35.590		-35.590	-66.214,13	30.624,13
Toimintakulut	-1.179.170	-100.000	-1.279.170	-1.403.817,49	124.647,49
Toimintakate	989.540	-160.000	829.540	571.039,64	258.500,36
Rahoitustulot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot				2.923,89	-2.923,89
Korkokulut	-330.000		-330.000	-220.871,97	-109.128,03
Muut rahoituskulut	-130.940		-130.940	-65.492,28	-65.447,72
Rahoitustulot ja -kulut	-460.940		-460.940	-283.440,36	-177.499,64
Vuosikate	528.600	-160.000	368.600	287.599,28	81.000,72
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-660.000		-660.000	-507.618,92	-152.381,08
Poistot ja arvonalentumiset	-660.000		-660.000	-507.618,92	-152.381,08
Tilikauden tulos	-131.400	-160.000	-291.400	-220.019,64	-71.380,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-131.400	-160.000	-291.400	-220.019,64	-71.380,36

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesilaitos

Talousvedenlaatu: Oriveden kaupungin vesihuoltolaitoksen vedenottamoiden ja jakeluverkoston vedenlaatua valvotaan yhteistyössä vesilaitoksen ja ympäristöterveysviranomaisen kanssa laaditun valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Valvontatutkimusohjelma on laadittu vuonna 2023 ja se koskee vuosia 2024–2028. Valvontatutkimusohjelma tarkistetaan ja päivitetään vähintään viiden vuoden välein. Valvontatutkimusohjelma sisältää mm. käyttötarkkailun, joka on laitoksen itse suorittamaa valvontaa sekä viranomaisvalvonnan. Vesinäytteet vedenottamoilta ja verkostosta on vuonna 2024 ottanut ja näytteet tutkinut Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys. Valvontatutkimusohjelman mukaisesti suoritettujen vesinäytteiden vedenlaatu on vuonna 2024 täyttänyt hyvän talousveden laatuvaatimukset.

Verkostoon pumpatut vesimäärät: Oriveden kaupungin vesilaitoksen jakeluverkostoon on vuonna 2023 pumpattu raakavesi Yrösjoen ja Kiviharjun pohjavedenottamoilta. Varavedenottoa, Naarajoki ja Karhunotko, ei ole käytetty vedentuotantoon vuonna 2024. Pumpattu kokonaisvesimäärä oli yhteensä 443.746 m³. Vuorokautinen pumpattu keskiarvo vesimäärä oli 1.215 m³/vrk. Vedentuotannosta Kiviharjun vedenottamolta otettu vesimäärä oli 324.619 m³ (keskiarvo 889 m³/vrk) ja Yrösjoen vedenottamolta 120.946 m³ (keskiarvo 331 m³/vrk). Pumpatut vesimäärät alittivat vedenottamoille myönnetty vedentoluvat (Kiviharju 1.200 m³/vrk ja Yrösjoki 900 m³/vrk).

Laskutetut vesimäärät: Oriveden kaupungin vesilaitos on toimittanut vuonna 2024 talousvettä oman jakeluverkoston kuluttajille, Eräjärven Seudun Vesiosuuskunnalle sekä Ponsan Vesiosuuskunnalle. Oman jakeluverkoston laskutettu vesimäärä oli 321.113 m³, Eräjärven Seudun Vesiosuuskunnalta laskutettiin 35.463 m³ ja Kangasalan kaupungin alueella toimivalta Ponsan vesiosuuskunnalta 3.380 m³.

Vesimittarikanta: Oriveden kaupungin vesilaitoksen vedenjakeluverkostolla on yhteensä 2.411 kpl vesimittareita ja kaiken kaikkiaan kulutuspisteitä 2.436 kpl joista 10:tä ei vielä ole liitetty verkostoon (liittymävalmius/rakenteilla oleva). Vesimittareiden lukematietoon perustuen suoritetaan käyttöveden ja/tai jäteveden kulutuslaskutus, sekä vesimittarin kokoon sidotut perusmaksut. Eräjärven alueella on kaupungin vesihuoltolaitoksella yksinomaan jätevesilaskutusta palvelevia vesimittareita sekä alueella toimivan Eräjärven Seudun Vesiosuuskunnan kanssa yhteiskäytössä olevia vesimittareita. Vuonna 2023 vanhoja vesimittareita vaihdettiin uusiin 50 kpl (vuonna 2023, 154 kpl) Tavoitteena onkin ollut, että mittarikantaa uusittaisiin noin 200 mittarilla/vuosi.

Vedenkäsittely: Yrösjoen- ja Kiviharjun vedenottamoilta otettava raakavesi käsiteltiin Hirsilän vedenkäsittelylaitoksella. Vedenkäsittelyssä nostetaan raakaveden alhainen pH-arvo ennen verkostoon johtamista arvoon n. 8,2 pH. Vedenkäsittelyllä ehkäistään putkistojen ja vesijohtoon kytkettyjen laitteistojen korroosiota. Vedenkäsittelykemikaalina käytetään soodaa. Vuonna 2023 käytettiin soodaa yhteensä 25.300 kg, eli n. 68,5 g/käsitelty vesikuutio.

Varautuminen: Vesilaitoksella on suunnitelma toimenpiteistä mahdollisten talousveden laadun häiriötilanteiden varalle ja se päivitettiin kevään 2024 aikana. Toimenpideohjetta päivitetään yhteystahojen kanssa vuosittain pidettävässä neuvottelutilaisuudessa. Tilaisuutta ei pidetty vuonna 2024.

Vesilaitoksen riskienhallintasuunnitelma tehtiin vuonna 2019.

Oriveden kaupunki ja Elenia Verkko OYJ kävivät syksyllä 2022 lävitse mm. kaupungin vesihuoltolaitoksen sähkön saannin kannalta elintärkeät kohteet, yhteystiedot ja yhteistoimintamallit laitosten ja pumppamoiden toiminnan turvaamiseksi sähkökriisiaikoina. Vuoden 2024 aikana ei ollut sähköyhtiön tekemiä sähkökatkoja.

Vesilaitoksen yksittäinen suuri hanke oli 1960-luvulla rakennetut ylävesisäiliön (= vesitornin) saneeraus, joka valmistui joulukuussa 2023, mutta sen käyttöönotossa on koko vuoden 2024 ollut ongelmia. Ongelmat johtuvat ilmeisimmin 1969-luvun rakenteista ja korjaustoimenpiteet jatkuvat edelleen.

Ylävesisäilön ongelmien vuoksi veden turvallisen käytön varmistamiseksi vesijohtovettä desinfioitiin ajoittain vuonna 2024. Desinfioinnista aiheutui kuluttajille kloorauksesta johtuvia maku- ja hajuhaittoja.

Viemärilaitos

Jätevedenpuhdistamojen puhdistusvaatimukset ovat esitetty jätevedenpuhdistamojen ympäristöluvista. Aiemmin jätevedenpuhdistamojen toimintaa tarkkailtiin kuusi (6) kertaa vuodessa, mutta vuodesta 2014 tarkkailua tulee tehdä kahdeksan (8) kertaa vuodessa. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys analysoi tarkkailunäytteet. Vuoden 2023 aikana Tähtiniemen jätevedenpuhdistamo toimi moitteettomasti ja lupaehtojen mukaiset puhdistusvaatimukset täyttyivät.

Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolle pumpattiin vuonna 2023 jätevettä 765.389 m³, josta Juupajoen kunnan osuus on 91.954 m³. Jätevedestä laskutettiin verkostoasiakkailta 316.617 m³, Juupajoen kunnalta 91.954 m³ ja Ponsan vesiosuuskunnalta 2.071 m³, yhteensä 410.642 m³. Jätevedenpuhdistamolle pumpatuista jätevesistä 342.988 m³ on kiinteistöjen sekaviemäröinnistä johtuvia tai verkostoon kulkeutuvia vuotovesiä. Vuotovesimäärän nousu vuosina 2023-2024 on ollut huomattava ja osittain sen selittää runsaslumiset talvet.

Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla vastaanotettiin sakokaivolietettä 1.630 m³ ja umpikaivolietettä 3.628 m³. Määrät ovat suurin piirtein samat kuin vuonna 2023

Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla käytettiin puhdistusprosessissa materiaaleja; ferrosulfaatti 83,30 tn, pix 30.050 kg, polymeeri 2.000 kg, kalkki 64.650 ja turve 4.220 m³.

Tähtiniemen jätevedenpuhdistamon riskienhallintaohjelma valmistui keväällä 2022.

Verkosto

Oriveden kaupungin vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston pituus 31.12.2024 oli 199,29 km, viemäriverkoston pituus 190,09 km ja hulevesiverkostoa 18,11 km. Jätevedenpumppaamoja on kaikkiaan 46 kpl. Saneerauksia tehtiin kolmeen (3) jätevesipumppaamoon.

Vuoden 2024 aikana uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin kaksi (2) kpl, jätevesiliittymiä kolme (3) kpl ja vesi- ja jätevesiliittymiä kuusi (6) kpl. Uusia kulutuspisteitä otettiin käyttöön seitsemän (7) kpl. Kiinteistöiden omistajamuutoksista johtuvia liittymäsiirtoja oli 89 kpl ja vuokralaisille tehtyjä liittymän käyttöso-
pimusmuutoksia 31 kpl.

Vuoden 2023 aikana rakennettiin uutta vesijohtoverkostoa 480 m, viemäriverkostoa 1.485 m ja hulevesiverkostoa 1.368 m.

Vesijohtoverkostoa peruskorjattiin 0 m, viemäriverkostoa 20 m ja hulevesilinjastoa 260 m.

Vuoden 2024 aikana vesijohtoverkostossa oli 1 kpl vuotoja. Viemäriverkostossa oli kaksi (2) kpl vuotoa/tukosta.

Vesihuoltolaitoksen talous

Vesihuoltolaitoksen taksat ja palvelumaksut pysyivät samansuuruisina kuin vuonna 2024.

Vedestä perittävä taksan mukainen maksu oli 1,75 €/m³ ja jätevedestä perittävä taksan mukainen maksu oli 3,25 €/m³.

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot vuonna 2024 olivat 1.974.857 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta 123.797 euroa. Toimintakulut olivat 1.403.817, ja ne kasvoivat edellisvuodesta 92.646 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 507.619 euroa ja ne vähenivät edellisvuodesta 7.727 eurolla.

Vesihuoltolaitoksen käyttötalouden tilikauden alijäämäksi muodostui 220.020 euroa.

Vesihuoltolaitoksen investointimenot vuonna 2024 olivat 314.006 euroa.

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUS PERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Poisto-ohjelmaa Kv § 57/2012 on noudatettu 1.1.2013 lähtien.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoa

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

AVUSTUSTEN KÄSITTELY

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

TULOSLASKELMAN TAI TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.

OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tullut oikaisuja.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen eriyttäminen on aloitettu 1.1.2016. Aikaisemmin on tehty laskennallinen eriyttäminen kirjanpidosta. Vertailuvuoden tiedot ovat vertailukelpoisia.

Vesihuoltolaitoksen rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden käyttöomaisuushyödykkeet siirrettiin kaupungin käyttöomaisuudesta vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuudeksi 1.4.2020.

AIKAISIMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT

Tilikaudelle ei ole kirjattu merkittäviä aikaisemmille tilikausille kuuluvia erä.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	453 088,37	381 923,07
Palvelujen ostot yhteensä	453 088,37	381 923,07

TASEEN LIITETIEDOT

19. PYSYVÄT VASTAAVAT TASE-ERÄ KOHTAISESTI

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Kiint.liitty- mismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakent. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	46 354,70	361 348,02	4 741 410,44	0,00	183 206,47	5 332 319,63
Lisäykset tilikauden aikana		100 712,92	289 854,39		39 889,00	430 456,31
Rahoitusosuudet tilikaudella						000
Vähennykset tilikaudella					-116 449,82	-116 449,82
Siirrot erien välillä			66 756,65		-66 756,65	
Tilikauden poistot		-20 032,32	-487 586,60	0,00		-507 618,92
Poistamaton hankintameno 31.12.	46 354,70	442 028,62	4 610 434,88	0,00	39 889,00	5 138 707,20
Kirjanpitoarvo 31.12	46 354,70	442 028,62	4 610 434,88	0,00	39 889,00	5 138 707,20

23. SAAMISTEN ERITTELY	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
	saamiset	saamiset	saamiset	saamiset
	2024	2024	2023	2023
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		21 473,01		26 273,34
Lainasaamiset				
Saamiset osakkuus- sekä omistusyhteis- yhteisöiltä				
Myyntisaamiset		1 176,01		1 271,72
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		379 722,84		531 948,12
Saamiset kaupungilta		4 867 030,64		4 365 800,08
SAAMISET YHTEENSÄ		5 269 402,50		4 925 293,26

25. OMAN PÄÄOMAN ERÄKOHTAINEN ERITTELY		
OMA PÄÄOMA	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	4 364 712,06	4 364 712,06
Lisäykset		
Peruspääoma 31.12.	4 364 712,06	4 364 712,06
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-116 373,63	18 709,80
Lisäykset tilikaudella	-199 166,59	-135 083,43
Vähennykset tilikaudella		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-315 540,22	-116 373,63
Tilikauden yli-/alijäämä	-220 019,64	-199 166,59
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 829 152,20	4 049 171,84

27. VELAT JOTKA ERÄÄNT. 1.1.2029 TAI SEN JÄLKEEN	2024	2023
Kotimaiset talletuspankit	450 000,00	0,00
Kuntarahoitus	1 075 000,00	1 525 000,00
YHTEENSÄ	1 525 000,00	1 525 000,00

30. VIERAS PÄÄOMA	2024	2024	2023	2023
	Pitkäaikain.	Lyhytaikain.	Pitkäaikain.	Lyhytaikain.
Velat osakkuusyhteisöille				
Ostovelat				
Velat muille				
Lainat	4 050 000,00	750 000,00	3 875 000,00	625 000,00
Saadut ennakot				
Ostovelat		115 897,55		69 677,33
Muut velat	1 749 751,44	61 227,94	1 727 655,05	83 678,27
Siirtovelat		125 854,45		97 589,98
Velat kaupungille				
Ostovelat		71 730,90		84 431,25
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 799 751,44	1 124 710,84	5 602 655,05	960 376,83

32. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY	2024	2023
Pitkäaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	1 749 751,44	1 727 655,05
Muut velat	0,00	0,00
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	1 749 751,44	1 727 655,05
Lyhytaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	4 121,17	6 409,27
Muut velat	57 106,77	77 269,00
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	61 227,94	83 678,27
MUUT VELAT YHTEENSÄ	1 810 979,38	1 811 333,32

33. SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT		
OLENNAISET ERÄT	2024	2023
Siirtyvät korot muille	52 510,91	35 736,33
Lomapalkkajaksotus	73 343,54	61 853,65
SIIRTOVELAT YHTEENSÄ	125 854,45	97 589,98

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.	2024	2023
vakinaiset, määräaikaiset	8	8
Yhteensä	8	8

43. HENKILÖSTÖKULUT	2024	2023
Palkat ja palkkiot	353 981,47	330 115,88
Henkilökorvaukset ja muut henk.men.korj.erät	-6 404,65	-550,03
Palkat ja palkkiot	347 576,82	329 565,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	70 932,08	64 182,53
Muut henkilösivukulut	5 100,65	4 155,90
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	423 609,55	397 904,28
Henkilöstökuluja kirjautunut investointihankkeisiin		
Yhteensä henkilöstökulut	423 609,55	397 904,28

12. Tilinpäätöksen allekirjoitus

ORIVEDEN KAUPUNGINHALLITUS

Orivedellä 31.3.2025

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

Jussi Viljanen, puheenjohtaja

Ilkka Hjerppe, varapuheenjohtaja

Reijo Kahelin, varajäsen

Sami Kymäläinen, jäsen

Anna Manner, jäsen

Timo Raita-aho, jäsen

Jere Ojanen, varajäsen

Maija Ylistalo, jäsen

Juha Kuusisto, kaupunginjohtaja

13. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilikaudella on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja

- myyntilaskupäiväkirja
- myyntilaskujen suorituspäiväkirja
- ostolaskujen suorituspäiväkirja
- päiväkirja
- pääkirja talousarviotilit
- pääkirja tasetilit
- tiliotteiden tiliöintiyhteenvedot

Osakirjanpidot

- pysyvien vastaavien kirjanpito
- konsernikirjanpito
- lainahallinta
- maksuliikenne ja maksujen hallinta
- myyntireskontra
- ostoreskontra
- palkkakirjanpito
- laskutusjärjestelmät

Kirjanpidon säilyttäminen

Pysyvästi säilytettävät

- tasekirja
- talousarvion toteutumisvertailu
- tililuettelo
- toimintakertomus
- tilintarkastus- ja arviointikertomus

10 vuotta säilytettävät

- pääkirja
- tase-erittelyt
- päiväkirja
- tilikauden tositteet (ESR:n, EMOTR:n ja EAKR:n rahoittamien kohteiden tositteet 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakaudella)